VAPAUS toivottaa onnea ja menestystä CSJ:n MUSIIKKIJUHLALLE

VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu vuonna 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 72 — Vol. XXXIII vk. — Tiistaina, kesäkuun 27 p. — Tuesday, June 27

Koreassa on provosoitu uhkaava sota

Korean kansantasavalta syyttää siitä Etelä-Koreaa; kuumeista diplomaattista toimintaa länsimaiden pääkaupungeissa

New York. — Maanantaina tiedoitettiin puolisen aikaan, että sotaonni suosii Pohjois-Korean aseita samalla kun Etelä-Korean asevoimien "vastahyökkäys on romahtanut" rintaman joillakin lohkoilla.

Pohjois-Korean etujoukkojen ja tankkien sanottiin olevan eteläisen pääkaupungin, Seoulin esikaupungeissa asti ja Etelä-Koreaa hallitsevan nukkehallituksen sanotaan suunnitelleen uuden pääkaupungin perustamista kauempana etelässä.

Pyongyang. — Pohjois-Korean radio tiedoitti sunnuntaina, että Etelä-Koreaa hallitsevan nukkehallituksen sotajoukot olivat varhain sunnuntaiaamuna aloittaneet yllätyshyökkäyksen 38:lla leveysasteella.

Täkäläisen radioaseman tiedoituksessa sanottiin: "Kansantasavallan asevoimat löivät takaisin Etelä-Korean hyökkäysjoukot pohjoisessa rajakaupungissa, Yongyangissa."

Pyongyang. — Pohjois-Korean radio tiedoitti sunnuntaina, että Etelä-Koreaa hallitsevan nukkehallituksen sotajoukot olivat varhain sunnuntaiaamuna aloittaneet yllätyshyökkäyksen 38:lla leveysasteella.

Täkäläisen radioaseman tiedoituksessa sanottiin: "Kansantasavallan asevoimat löivät takaisin Etelä-Korean hyökkäysjoukot pohjoisessa rajakaupungissa, Yongyangissa."

Edelleen tässä radiotiedoituksessa sanottiin: "Kansantasavalta (Pohjois-Korea) haluaa muistuttaa Etelä-Korean nukkehallitusta, että ellei se viivyttelemättä lopeta seikkailevaa asetoimintaansa, kansantasavalta on pakoitettu ryhtymään päättäviin vastatoimenpiteisiin."

Lontoo. — Etelä-Korean Britannian ministeri Tchi Chang Yun sanoi sunnuntai-iltana, että "tämä ei ole paikallista sisällissotaa", vaan että se on saavuttanut kansainväliset mittasuhteet, mitkä voivat johtaa kolmanteen maailmansotaan."

Tchi Chang Yun, kuten hänen edustamansa Etelä-Korean hallituskin syyttää Korean kansantasavaltaa sodan syttymisestä.

Washington. — Presidentti Truman saapui lentoteitse tänne sunnuntaina osallistuakseen valtiosihteeri Achesonin ja puolustussihteeri Louis Johnsonin kanssa konferenssiin, missä harkitaan niistä mahdollisista toimenpiteistä, miten Yhdysvallat aikoo seurata Korean sotanäyttämön kehityksessä.

Lake Success. — YK:n Turvallisuusneuvosto kokoontui sunnuntaina keskustelemaan Koreassa alkaneen sotatilanteen asioista.

Kokoukselle esitettiin Yhdysvaltain ehdottama päätöslauselma, missä syytetään Korean kansantasavaltaa (Pohjois-Koreaa) sotatoimien alkamisesta ja vaaditaan Korean kansantasavaltaa laskemaan aseensa alas.

Neuvostoliitto kieltäytyi osallistumasta YK:n Turvallisuusneuvoston tähän kokoukseen missä myös Jugoslavian edustaja kieltäytyi ottamasta kantaansa puoleen tai toiseen koska ei ole hänen selityksensä mukaan selvää todistusainehistoa siitä kumpi puoli on syyllistynyt hyökkäykseen.

Yhdysvaltain taholta syytettiin kuitenkin Korean kansantasavaltaa ja tähän liittyivät Turvallisuusneuvoston muut jäsenet: Britannia, Ranska, Kiina (!), Ecuador, Cuba, Egypti.

YK:n Turvallisuusneuvosto teki tämän päätöksensä niiden tietojen perusteella, mitä sille esitettiin Korean kansantasavallan, Neuvostoliiton ja kansandemokratiain boikottaman YK:n Korean komissionin toimesta.

Taipei, Formosa — Chiang Kaishekin ulkoministeri, joka näkee kolmannen maailmansodan ainoaksi pelastuksekseen, sanoi maanantaina, että "hyökkäys Etelä-Koreaan edustaa selvästi Neuvostoliiton hyökkäystä."

Korean sotatilanteen puhkeaminen aiheutti suurta kiihtymistä Chiang Kai-shekin pääkaupungissa. Hetikohtaisena vastavaikutteena oli se, että Yhdysvallat voi nyt käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen ja luopua "kädet irti Formosasta" politiikasta. Toiveet Yhdysvalloista saatavasta uudesta sotilaallisesta avustuksesta nousivat uudelleen korkealle.

Seoul. — Etelä-Korean hallitus syytti Korean kansantasavaltaa sodan puhkeamisesta ja ilmoitti maanantaiaamuna, että sen sotajoukot olivat saaneet loistavia voittoja, ja että Etelä-Korean joukot olivat vallanneet Whanghaen maakunnan pääkaupungin Haejun ja saaneet sotasaaliiksi 10 tankkitorjuntatykkiä ja 10 trokia. Samanlaisia "voittouutisia" annettiin muiltakin rajaseuduilta.

Mutta v.t. pääministeri John J. Muccio epäili varmaan omien voittojensa mahdollisuutta koska hän vetosi — ei YK:n, vaan Yhdysvaltain apuun, pyytäen lähettämään lisää aseita Okinawasta tai Japanista.

Etelässä pelätään ilmeisesti myös omia kansanjoukkoja, sillä tavallisen puoliyön "curfewn" (tarkoittaa sitä ettei kukaan saa liikkua kadulla ilman erikoista lupaa) tilalle määrättiin kello 9 illalla alkava "curfew". Vankilat, missä on paljon poliittisia vankeja, ovat kovan vartioinnin alaisina ja pääkaupungin kaikissa kulmissa on karbiinipyssyillä aseistetut poliisivartiot.

New York. — Maanantaina ilmoitettiin täällä, että Korean kansantasavalta oli juuri laajaltanut vaatimuksen, missä Etelä-Koreaa kehoitetaan antautumaan.

Samalla tiedoitettiin, että länsimaiden ministereillä on on ollut ylimääräisiä kokouksia ja kuumeista diplomaattista toimintaa.

Yleinen käsitys länsimaissa on se, että kaikki riippuu nyt siitä, mitä Yhdysvallat tekee — osallistuuko se aktiivisesti sotaan Korean kansantasavaltaa vastaan, vai tyytyykö se aseilla ja rahoilla avustamiseen, kuten tapahtui Kiinassa, tai voiko se palata takaisin puolueettomuuden kannalle Korean asiassa.

Moskova. — Neuvostoliiton virallinen uutistoimisto Tass julkaisi maanantaina tiedon missä asetettiin syy Korean taistelujen alkamisesta kokonaan Etelä-Korean hallituksen kannettavaksi.

Toronto. — Täällä ilmoitettiin maanantaina, että osakkeiden hinnat ovat Korean sotatoimien johdosta paljon laskeneet Toronton ja New Yorkin osakepörsseissä.

Tonnimääriä alas pudonnutta seinärappia ja puujätteitä korjataan pois Winnipegin tulva-alueelta evakkojen palattua takaisin kotiinsa. Tulvavesi tuhosi niin rakennusten seinät ja kivijalat kuin lattiat ja huonekalutkin. Kuvassa näkyvä kasa seinälautoja, rapin ja huonekalujen yms. jätteitä, jotka on kerätty yhdestä ainoasta asuinrakennuksesta. Ne ovat George Gilmourin asunnossa mikä sijaitsee Wildwood Parkin alueella Winnipegissä.

Työsuhdelautakunta puolustaa sanomalehtikustantajaa

Sanoo ettei hän peloitellut työläisiä sanoessaan heille mitä hän ajattelee sanomalehtikiltaan liittymisestä

Toronto. — Ontarion työsuhdelautakunta on antanut enemmistöpäätöksen, missä todetaan, ettei täkäläinen sanomalehtikustantaja George McCullagh peloitellut Telegramlehden toimituskuntaa puhuessaan sille ennenkuin toimituskunta äänesti siitä haluaako toimituksen henkilökunta Amerikan sanomalehtikiltan edustajakseen.

Työsuhdelautakunnan enemmistö hylkäsi samalla sanomalehtikiltan anomuksen, että se hyväksyttäisiin Telegramin toimitushenkilökunnan edustajaksi.

Lehden toimituksen henkilökunta äänesti viime helmikuussa tästä kysymyksestä, mutta kilta ei saanut äänestyskelpoisten henkilöiden enemmistön kannatusta. Kiltan taholta tehtiin valitus työsuhdelautakunnalle ja sanottiin kustantaja McCullaghin rikkoneen puheessaan työsuhdelakia.

Lautakunnan esitetyissä todisteissa osoitettiin, että lehden henkilökunnan väliaikaisen kiltakomitean yhdeksästä jäsenestä kahdeksan luopui tukemasta kiltaa sen jälkeen, kun esitettiin protesti äänestyksen johdosta.

Singapore. — Ensimmäinen nainen tuomittiin kuolemaan Malakkan hätätila-asetusten nojalla perjantaina. Hän on 33-vuotias Ho Mun Wah, jota syytettiin siitä, että hänen hallussaan oli käsikranaatti. Tuomio annettiin Raub Pahangissa.

Vanhuudeneläkeasiaa käsittelevä komitea viimeistelee mietintöään

Ennakkotietojen mukaan komitea ei tee mitään vissejä ehdotuksia suunnitelman rahoittamista varten

Ottawa. — Vanhuudenturvan kysymystä käsittelevä alahuoneen ja senaatin komitea kokoontuu tämän viikon alussa viimeistelemään mietintöään, joka esitetään alahuoneessa luultavasti keskiviikkona. Ennakkotietojen mukaan on komitean mietintö yksimielinen, jollei mitään odottamatonta tapahdu. Mutta näyttää siltä, että yksimielisyyteen on päästy siten, ettei tehdä mitään vissejä ehdotuksia siitä miten suunnitelma rahoitettaisiin. Komitean odotetaan ehdottavan mm., että kaikille 70 vuotta täyttäneille henkilöille annettaisiin yleinen eläke 40 dollaria kuukaudessa. Siitä koituvat menot on arvioitu noin 324,000,000 dollariksi v. 1951.

Että sellaisille 65 ja 70 ikävuosien välillä oleville henkilöille, jotka täyttävät "kelpoisuuskokeen", annettaisiin enintään 40 dollarin kuukausieläke, josta koituvat menot arvioidaan noin 64,000,000 dollariksi vuodessa, ja ne menot jaettaisiin tasan liittovaltion sekä maakuntien kesken. Mikäli tiedetään, komitean mietinnössä ei käytetä sanontaa "means test", vaan puhutaan sen sijaan "kelpoisuuskokeesta".

Komitean mielestä pitäisi eläkkeen saannin kelpoisuusvaatimuksia viimeksimainitussa tapauksessa lieventää nykyisestä. Kelpoisuuskokeet määriteltäisiin edelleen liittovaltion lakiehdotusten perustella, mutta maakunnat saisivat tulkita näitä asetuksia omalla tavalla kuin nykyäänkin.

Komitean odotetaan tekevän kaksi lisäehdotusta, joissa molemmissa korostetaan sitä asiaa, että ehdotettu eläkesuunnitelma antaisi perustan teollisuuseläkkeille tai muunlaisille vanhuudeneläkemaksuille.

Vissien ehdotusten tekeminen suunnitelman rahoittamista varten on ollut vaikea kysymys. On ainakin jossakin määrin painostettu sitä, että komitean olisi laadittava vissi verotussuunnitelma, ja hallitus luultavasti haluaisi saada sellaisen ehdotuksen komitean mietinnössä.

Täällä arvellaan, että kompromissi on saatu aikaan selostamalla niitä erinäisiä suunnitelmia, mitä finanssidepartmentin edustaja M. W. Sharp esitti komitealle. Erikoista huomiota on luultavasti kiinnitetty palkkaverosuunnitelmaan ja mahdollisesti myös erikoiseen henkilökohtaiseen tuloveroon.

Palkkavero otettaisiin työnantajilta palkkojen kokonaismäärän perusteella, ja se vero siirrettäisiin todennäköisesti kuluttajaväestölle yleisesti korottamalla tuotteiden hintoja. Tämä on lähinnä yleisin maksumuoto niistä suunnitelmista, mitä on esitetty komitealle. Kahden prosentin palkkaverolla saataisiin arvion mukaan $146,000,000 vuodessa.

Tuloverojen ottamisessa tähän tarkoitukseen voitaisiin käyttää useitakin menetelmiä, joko suoranainen vero kaikista tuloista, tai vain vissin suuruisista tuloista, enintään 25 tai 50 dollaria kussakin tapauksessa. Jos otettaisiin 2 pros. vero kaikista yksinäisten henkilöiden yli 750 dollarin vuosituloista ja perheellisten henkilöiden yli 1,500 dollarin vuosituloista, sekä asetettaisiin 25 dollaria ylimmäksi verorajaksi, niin siten saataisiin noin $130,000,000 vuodessa.

3 tshekkiläistä estetty pääsemästä Canadaan

Praha. — Täällä tiedoitettiin viikon vaihteessa, että Canadan hallitus on evännyt passiviisumin kolmelta tshekkoslovakialaiselta, jotka aikoivat osallistua Torontossa ensi viikolla pidettävään slaavilaisten kongressiin.

Nämä kolme ovat: Professori Vaclav Husa Prahan yliopistosta, parlamentin kommunistijäsen mrs. Gusta Fucikova ja Tshekkoslovakian kirjailijain liiton Slovakian jaoston jäsen Michael Chorvath.

Tarjoilijatar ammuttu "karhuna"

Millinocket, Vt.— Muuan nuori tarjoilijatar, 18-vuotias Ethel Pease, ammuttiin "karhuna" Kidney Pondin kämpillä viime torstai-iltana. Riistanvartija Alexander Cummings sanoi ampujien luulleen tytön karhuksi, joka oli nähty kämppien lähellä. Sheriffin miehet ampuivat niillä seuduin oikean karhun vähän myöhemmin.

VIIME TIEDOT

Tokio. — Täällä tiedoitettiin tänä aamuna, että Etelä-Korean pääkaupunki Seoulia ei olekaan vielä vapautettu, kuten eilen ilmoitettiin. Seoulin sanotaan edelleen olevan Etelä-Korean hallituksen käsissä, mutta Korean kansantasavallan joukot ovat 13 mailin päässä pohjoisessa olevassa esikaupungissa.

Samalla korostettiin, että Seoulin tilanteesta saadut uutiset ovat hyvin epätarkkoja yleisen sekaannuksen ja huonojen tiedonantoyhteyksien takia.

Seoul. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että Etelä-Korean hallitus evakuoi pääkaupunkinsa aamulla ja muutti 25 mailin päässä etelässä olevaan Suwon nimiseen rautatiekeskukseen.

Tokio. — Kenraali MacArthur ilmoitti tiistaina, että Japanista lähetetään ainakin 10 amerikkalaista Mustang-taistelukonetta Etelä-Korean hallituksen tueksi. Myös tiedoitettiin, että eräs amerikkalainen lentokone on Seoulin yllä ampunut alas venäläisen Yak lentokoneen.

Seoulin hallitus laajalsi tiistaiaamuna uutisen, että yhdysvaltalaisia sotajoukkoja lähetetään Etelä-Korean joukkojen tueksi, mutta tämä tieto kuvattiin täällä propagandatoimenpiteeksi Seoulin hallituksen joukkojen moraalin nostattamiseksi.

Washington. — Täällä on vilkkaan diplomaattisen toiminnan yhteydessä ilmennyt yleistä pessimistisyyttä Etelä-Korean sotajoukkojen mahdollisuuksien suhteen.

New York. — YK:n pääsihteeri Trygve Lie sanoi tänään, että Korean sotatilanne on aiheuttanut YK:n suurimman kriisin tähän mennessä ja samalla hän varoitti, että enemmän ja vakavampia kriisejä syntyy, ellei "kylmää sotaa" lopeteta. Minä haluan lopettaa sodankäynnin mahdollisimman pian Koreassa, sanoi hän.

New York. — YK:n Turvallisuusneuvosto kokoontuu tänään iltapäivällä keskustelemaan Korean tilanteesta.

Ottawa. — Alahuoneen istunnossa hyväksyttiin eilen 425 miljoonaa dollaria maan puolustuslaitoksen tarkoituksiin.

Toronto. — Korean sotatilanteen yhteydessä kehittyi suurin osakemarkkinain hintojen alennus vuoden 1929 jälkeen. Osakkeiden hinnat laskivat romahdusmaisesti New Yorkissa ja Torontossa. Esim. New Yorkin osakepörssien osakkeiden hinnat arvioidaan laskeneen $4,000,000,000.

Paris. — Ranskan hallituskriisi jatkuu edelleen, mutta entinen pääministeri mr. Queuille, joka oli myös vasta kaatuneen Bidaultin hallituksen jäsen, yrittää tänään muodostaa uuden kokoomushallituksen.

LPP:n johtaja kehoittanut tehostamaan rauhantyötä

Sanoi ettei Neuvostoliitossa ja kansandemokratian maissa lietsonta sodanpelkoa, vaan puhutaan rauhasta

Toronto. — LPP:n johtaja Tim Buck, joka palasi äskettäin Euroopan matkalta, puhui viime viikolla 2,000 henkeä käsittävälle yleisölle LPP:n järjestämässä rauhankokouksessa Massey Hallissa. Hän esiintyi tällöin ensimmäisen kerran yleisessä kokouksessa Torontossa palattuaan Euroopasta ja häntä tervehdittiin voimakkain suosionosoituksin.

Mr. Buck kävi Moskovassa, Kievissä, Varsovassa, Prahassa, Budapestissa, Parisissa ja Lontoossa, ja hän selosti tällä matkallaan tekemiään havaintoja sekä saamiaan vaikutelmia.

Hän kertoi miten ihmiset Neuvostoliitossa ja kansandemokratian maissa kysyvät kaikkialla, että sallivatko Canadan ja Yhdysvaltain kansat uuden sodan tulla. Hän sanoi sen kysymyksen olevan siellä kaikkien mielessä.

Ontarion lainlaatijakunnan jäsen A. A. McLeod esitti Tim Buckin yleisölle "kansan rauhanlähettiläänä".

Mr. Buck mainitsi puheessaan siitä, että Neuvostoliitossa on 30,000,000 kansalaista allekirjoittanut maailman rauhanadressin. He ovat tehneet siten tietäen sen, ettei heitä pyydetä asettumaan millekään puolelle, vaan ainoastaan tuomitsemaan sotarikolliseksi sellaisen maan, joka ensimmäiseksi käyttää atomipommia jotakin toista maata vastaan, huolimatta lainkaan siitä mikä se maa on.

LPP:n johtaja selosti edelleen miten länsivaltain kylmän sodan propaganda aiheuttaa pelkoa, epäluuloja ja epätoivoa ihmisten keskuudessa. Mutta kansandemokratian maissa ei ole sodan pelkoa, vaan siellä puhutaan rauhasta. Marshallsuunnitelman maissa käytetään biljoonia rahaa hyökkäyssodan valmisteluun, mutta Neuvostoliitossa ja itä-Euroopan maissa käytetään rahaa vain sellaiseen aseistukseen, mikä on välttämätöntä puolustukselle.

"Ei yhtäkään ruplaa käytetä lentotukikohtiin, lentokoneiden tukilaivoihin tai muihin hyökkäyssodan välineisiin. Se mitä Neuvostoliiton täytyy kuluttaa rahaa, käytetään yksinomaan puolustusvälineisiin", sanoi Buck ja lausui lisäksi:

"Neuvostoliiton ja kansandemokratiain kansat tahtovat rauhaa ja tahtovat sitä kiihkeästi, mutta ne eivät luovu siitä mitä niillä on, ne eivät luovu sosialistisista teollisuuksista, ja ne taistelevat yhtä kovasti uutta vihollista vastaan kuin ne taistelivat Hitleriä vastaan.

"Minä varoitan Canadassa ja Yhdysvalloissa niitä hurjia ihmisiä, jotka puhuvat siitä miten helposti he lyövät Neuvostoliiton ja kansandemokratian maat. Jos he onnistuvat aloittamaan kolmannen maailmansodan, niin he yllättyvät pahasti. Ihmiset siellä eivät luovu siitä mitä he ovat saaneet."

LPP:n johtaja korosti sitä, että sodan vaara on nyt suurempi kuin mitä se oli kolme kuukautta sitten, jolloin hän lähti Eurooppaan. Rynnäkköä kiihdytetään yhä Neuvostoliittoa ja kansandemokratian maita vastaan ja Yhdysvallat käyttää kylmää sotaa häikäilemättömästi yrittäessään kiihoittaa ihmisten mielet. Hän sanoi, että sota voidaan tästä huolimatta välttää jos Yhdysvaltain ja Canadan kansat saadaan vakuuttuneiksi siitä, kuten Neuvostoliiton ja kansandemokratiain kansat ovat vakuuttuneet, ettei mikään estä sosialismia ja kapitalismia elämästä rinnakkain rauhassa.

"Miljoonat allekirjoittavat maailman rauhanadressin Euroopassa. Ryhtykäämme valtavaan kampanjaan ja lisätkäämme 30 tai 40 miljoonan canadalaisen ja yhdysvaltalaisen nimet siihen adressiin, joka tuomitsee ensimmäisen atomipommia käyttävän kansan sotarikolliseksi," sanoi hän.

Kokouksessa lahjoitettiin $1,427 rauhantaistelun tukemiseksi ja hyväksyttiin yksimielisesti maailman rauhanadressi. Lukuisat henkilöt allekirjoittivat tuon adressin tässä kokouksessa.

Bidaultin hallitus kaatunut Ranskassa

Paris. — Pääministeri Georges Bidaultin hallitus kaatui lauantaina saadessaan parlamentilta epäluottamuslauseen äänimäärin 335—210.

Hallitus vaati parlamentilta luottamuslausetta valtion työläisten palkankorotuskysymyksessä, mutta luottamuslause-ehdotus hylättiin parlamentissa toimitetussa äänestyksessä.

Sosdemien edustajat ilmoittivat jo perjantaina, että he äänestävät hallitusta vastaan luottamuslausekysymyksessä "jollei tilanteessa esiinny mitään uusia tekijöitä".

Schuman-suunnitelmalla ei ollut näennäisesti mitään yhteyttä sosdemien päätökseen, mutta poliittiset tarkkailijat olivat sitä mieltä, että sosdemien kannanotolla oli paljonkin yhteyttä Schuman-suunnitelmaan.

Ranskan sosdemien johtajat ovat sanoneet, että he tahtovat Schuman-suunnitelman onnistuvan, mutta ovat sanoneet samalla uskovansa sen olevan vaarallisen, jollei Britannia liity siihen.

Tarkkailijat olivat sitä mieltä, että hallituksen kaatuminen juuri nyt, kun käydään neuvotteluja Schuman-suunnitelman johdosta, on raskas isku tälle suunnitelmalle.

Hallitus kärsi jo perjantaina parlamentissa tappion valtion työläisten palkkakysymyksessä äänimäärin 352—195. Pääministeri päätti sitten tehdä tästä asiasta luottamuslausekysymyksen, ja se johti hallituksen kaatumiseen.

Schuman-suunnitelman isä, Ranskan taloussuunnittelija ja pääneuvottelija Jean Monnet sanoi, että Schuman-suunnitelman neuvottelut voitaneen keskeyttää viikon vaihteessa. Hän sanoi, ettei neuvotteluissa ole tähän mennessä saatu aikaan sopimusta, mutta ei ole tullut mitään erimielisyyttäkään.

Vakoojia tuomittu Albaniassa

Berlin. — Tietotoimisto ADN tiedoitti viikon lopulla, että Albanian korkein sotaoikeus on tuominnut erään miehen kuolemaan, ja kuusi muuta henkilöä pitkäksi ajaksi vankeuteen sen johdosta, että he ovat harjoittaneet vakoilua ja sabotaashia. Vastaajien sanottiin olleen Jugoslavian salaisen poliisin palveluksessa.

Saksalaiset rakentavat valtamerilaivoja

Bonn. — Länsi-Saksan laivarakentajat ovat tehneet sopimuksia 24 valtamerilaivan rakentamiseksi ulkomaalaisille. Talousministeri Erhard ilmoitti tästä Bonnin parlamentille perjantaina. Hän sanoi laivatilauksia tulleen Ranskasta, Brasiliasta, Ruotsista, Norjasta, Sveitsistä, Siamista ja Adenista.

Ihmisten salakuljetusta ruvettu tutkimaan

Detroit. — Siirtolaisviranomaisten uskotaan olevan valmiina vangitsemaan johtajat siitä salakuljetusliigasta, mikä on tuottanut yli 80 ulkomaalaista Yhdysvaltoihin, monet Windsorin kautta. Näiden ulkomaalaisten joukossa sanotaan olevan 2 pahamaineista sisilialaista kängsteriä. Kysymys on pääasiassa italialaisista, jotka on tuotu veneellä joen yli.

YK:n pääsihteeri yritetty kuulustella noitajahtitapaan

Lie protestoinut ja sanonut jänkeille, että pitäisi sentään edes vähän kunnioittaa hänen rehellisyyttään

Lake Success, N. Y. — YK:n pääsihteeri Trygve Lie sanoi perjantaina, että hän pysyy viime joulukuussa ilmoittamassaan päätöksessä, ettei hän rupea enää YK:n pääsihteerin ehdokkaaksi tulevaa toimikautta varten. Häneltä tiedusteltiin suostuisiko hän jatkamaan virkakautta vielä vuodella nykyisen toimikauden päättyessä ensi helmikuun 2 p:nä, mutta hän ei vastannut siihen kyselyyn.

Lie antoi lausunnon sen johdosta, että Kiinan kuomintangin edustaja tri Tsiang on luvannut veto-oikeutta käyttämällä estää Lien valitsemisen uudelleen YK:n pääsihteeriksi. Kuomintangin edustaja sanoi kuitenkin suostuvansa Lien toimikauden jatkamiseen yhdellä vuodella.

Lielta kysyttiin lehtikonferenssissa, että hyväksyykö hän tri Tsiangin ehdotuksen. Hän sanoi, että "miten te voitte lukea tämän minun lausuntooni".

Chicago Tribunen edustaja Chelsy Manly yritti panna kommunistileiman YK:n pääsihteeriin ja rupesi kuulustelemaan häntä Washingtonin noitajahtimiesten tapaan. Hän kysyi, että "onko Lie kommunisti tai onko hän koskaan ollut kommunisti". Lie närkästyi ja sanoi, että "teidän ei pitäisi painaa tätä lehtikonferenssia alas sille tasolle". Hän käski kirjeenvaihtajan tiedustella tätä Norjan pääministeriltä ja muilta norjalaisilta valtiomiehiltä. Kirjeenvaihtaja tiukkasi edelleen, että miksei Lie vastaa omasta puolestaan. Lie sanoi, että "pitäisi sentään olla edes vähän kunnioitusta minun rehellisyyttäni kohtaan", ja hän lopetti samalla kuulustelun siihen.

YK:n viranomaiset sanoivat myöhemmin Lien protestin osoittaneen sitä, ettei hän pidä sellaisista kuulusteluista mitä kongressin komiteat toimittavat Washingtonissa.

Hallitusmiehiä pyydetty hyväksymään maailman rauhanvetoomus

Ja yhtymään siten niihin miljooniin ihmisiin, jotka vaativat atomiaseiden laittomaksi julistamista

Toronto. — Canadan rauhankongressi on pyytänyt pääministeri St. Laurentia ja ulkoministri Pearsonia hyväksymään maailman rauhanvetoomuksen ja liittymään siten niihin miljooniin ihmisiin, jotka vaativat atomiaseiden käytön kieltämistä.

Canadan rauhankongressin toimesta kerätään allekirjoituksia rauhanadressiin. Kampanjan tavoitteena on 500,000 allekirjoitusta lokakuun 2 päivään mennessä.

Rauhankongressin sihteeri Mary Jennison mainitsi kirjeessään siitä, että maailman rauhanadressin ovat allekirjoittaneet mm. Suomen pääministeri ja Ranskan ylliprokuraattori, sekä monen muun maan huomatut valtiomiehet. Hän sanoi lisäksi, että vetoomuksen hyväksyminen merkitsisi "rauhan tien avaamista". Hän kehoitti pääministeriä ja ulkoministeriä liittymään niihin 120,000,000 ihmiseen, jotka ovat jo allekirjoittaneet tämän rauhanadressin.

Kirjeessä sanottiin lisäksi, ettei rauhanadressin hyväksyminen ehdottomasti velvoita ministerejä tukemaan Canadan rauhankongressia, niin toivottavaa kuin se olisikin, sillä maailman rauhanadressi ei ole minkään järjestön tai järjestöjen ryhmän yksityisomaisuutta.

Oshawalaiset hyväksyneet työehtosopimuksen

Oshawa. — Union toimitsijat tiedoittavat, että United Auto Workers Union (CIO) Local 222:n jäsenet ovat hyväksyneet mainitun union ja General Motors Corporation Canadan välillä allekirjoitetun työehtosopimuksen.

Tämä sopimus on voimassa 5 vuotta. Sen mukaan työläiset saavat palkankorotuksen, $55 vanhuudeneläkkeen ja huoltorahastoetuisuuksia.

Union virkailijain lausunnon mukaan 73 prosenttia yleisäänestykseen osallistuneista työläisistä äänesti tehdyn sopimuksen puolesta.

Väittely murhasta johti ampumiseen

Langton. — Väittely viikko sitten tapahtuneesta $23,000 aseellisesta ryöstöstä ja sen yhteydessä tapahtuneesta kaksoismurhasta johti siihen, että eräs puunhakkaaja, jonka nimeä ei ole mainittu, ampui haulikolla 71-vuotiasta John Pickea.

Riita oli todennäköisesti kehittynyt ampujan pienessä kojussa mistä Pick oli ajettu pois. Kun Picken sääristä, käsivarsista ja selästä oli otettu haulit pois hän pääsi kotiin. Picken kerrotaan sanoneen, että ampuja on hyvä mies, eikä heillä ole mitään riitaa keskenään.

7. MUSIIKKIJUHLAMME ylistää työkansan | kunniaa ja rauhan ihanuutt[illegible]

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. 6.00 6 kk. 3.25 3 kk. 2.00
Yhdysvaltoihin: 1 vk. 7.00 6 kk. 3.80
Suomeen: 1 vk. 7.00 6 kk. 4.25

Kansan juhla kansaa varten

Viikon lopulla — ensi perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina — vietetään Port Arthurissa Canadan Suomalaisen Järjestön seitsemättä soitto-, laulu- ja urheilujuhlaa, mistä kaikkien ennakkotietojen perusteella tulee suurin ja korkeampaa taiteellista tasoa oleva arvojuhla, mitä täkäläisillä maanmiehillämme on vielä tähän päivään mennessä ollut. Siellä vietetään todella kansan juhlaa kansaa varten — ja juhliminenkin yhdistetään kansanjoukkojen nykyhetken hartaimpaan toivomukseen rauhan puolesta. Kuten CSJ:n Musiikkikomitean tervehdyksessä sanotaan "Meidän on valittava ja määriteltävä kantamme, sillä tässä ei ole mitään välimuotoa . . . Me seisomme rauhan puolesta ja meidän juhlamme edistää omalla vaatimattomalla tavallaan rauhan asiaa . . ."

Yleisesti myös tiedetään, ettei ole CSJ:n syy jos maanmiestemme rivit on hajoitettu kahdeksi laulujuhlilla. Kuten muistetaan, kysymys järjestömme laulujuhlien järjestämisestä herätettiin järjestömme toimesta vuoden 1937 lopulla. Pyrkimyksenä oli musikaalisen toiminnan elvyttäminen ja sen lisäksi sellaisen toimintamuodon kehittäminen, että maanmiestemme kaikki järjestöt ja ryhmät voisivat liittää yhteen voimansa kansallisten kulttuuriperinteidemme vaalimisen ja elvyttämisen hyväksi. Suuri yleisö tietää myös, että maanmiestemme syvissä riveissä uinuu loppumaton kaipuu tällaisen edistyksellisen yhtenäisyyden puolesta. Se tuli kumoamattomalla tavalla todetuksi Suomiavun perustamisen ja sen toiminnan yhteydessä. Varmaa myös on, että tällainen yhtenäisyys vielä joskus saavutetaan. Mutta edesvastuuttomat hajoittajat näkivät tällaisessa yhtenäisyydessä suuren "vaaran" ja siksi he aloittivat omat juhlansa — eivät niinkään paljon musikaalisen toiminnan edistämiseksi, vaan tällaisten maanmiestemme musikaalisten voimien hajoittamiseksi.

Mutta totuus tulee itsepintaisella tavalla esiin! Taantumukselliset järjestöt potevat kroonillista verenvähyyttä ja osoittavat yleistä vanhuuden heikkoutta. Yhtenäisyyden ja työkansan etujen yleisissä merkeissä järjestettävät soitto- ja laulujuhlat sensijaan saavat jatkuvasti lisääntyvässä määrässä kannatusta ennenkaikkea juuri siksi kun kaikki hyvää tarkoittavat maanmiehemme — heidän poliittisista ja uskonnollisista mielipiteistä välittämättä — haluavat laajaa yhteisymmärrystä ja yhtenäisyyttä kulttuuriperinteidemme vaalimisen hyväksi sekä selvää kannan määrittelyä elämän puolesta sotaa ja kuolemaa vastaan.

Tässä on se sosiaalinen kallioperusta miksi CSJ:n soitto- ja laulujuhlat ovat jatkuvasti kasvaneet ja kehittyneet aina siinä määrin, että nyt pidettävään Port Arthurin juhlaan osallistuu 10 eri kuoroa, sekä niistä yhteisesti muodostuva yhdestoista kuoro. Siellä esiintyy 4 sekakuoroa, 4 naiskuoroa ja 2 mieskuoroa, soittokunta ja suuri määrä pienempiä yksikköjä ja yksilöitä.

* * *

Kehitys Järjestömme musikaalisen toiminnan alallakaan ei ole ollut suoraviivaista, vaan hyppäyksellistä, kuten edistys on muillakin elämänaloilla. Mainittakoon joitakin tilastotietoja: 1938 Torontossa pidettyyn ensimmäiseen laulujuhlaan osallistui ainoastaan 2 kuoroa (Torontosta ja Sudburysta) sekä 1 soittokunta. V. 1939 Torontossa pidettyyn toiseen laulujuhlaan osallistui yllämainittujen lisäksi jo Toronton naiskuorokin ja pääjuhlassa oli noin 1,500 henkeä.

Kolmas laulujuhla pidettiin sodan vuoksi vasta 1945 Torontossa, eikä siihenkään osallistunut muuta kuin 2 kuoroa ja Toronton soittokunta. Tämä pitkä väliaika ja musikaalisen toimintamme kehityksen pysähdys on kumoamaton osoitus siitä, ettei musikaalista toimintaa voida edistää sodan aikana, vaan että sen perusedellytyksenä on rauhan säilyminen.

Neljäs laulujuhla pidettiin 1946 Sudburyssa ja siellä nähtiin jo 4 kuoroyhdistelmää, sekä 1,500 henkeä käsittävä juhlayleisö. Viides laulujuhla pidettiin 1947 Timminsissa ja siellä oli 9 kuoroa, sekä noin 1,500 henkinen juhlayleisö. Kuudes laulujuhla pidettiin 1948 Torontossa ja siellä esiintyi kahdeksan kuoroa, jos otetaan huomioon yhteisesitys, sekä Toronton soittokunta ja juhlayleisöä oli lähes 3,000.

Ylläolevat tilastot osoittavat sen, että musikaalisten voimiemme suorittama paljon vaativa työ on saanut jatkuvasti yhä paremman tunnustuksen ja kannatuksen maanmiehiltämme. Juuri tämä kasvu ja yleisön kannatuksen lisääntyminen on rohkaissut laulajiamme ja soittajiamme niin paljon, että he rohkenivat ottaa tässä laulujuhlassa esitettäväkseen niin vaikean ja paljon vaativan kantaatin kuin on "Ihmisen polku", mistä varmaan muodostuu meidän oloissamme valtava ja kauan muistettava esitys.

* * *

Tämä menestys ja kasvu on perustana Järjestömme musikaalisten voimien — niin soittajain kuin laulajain ja heidän johtajainsakin — vuoren lujalle tulevaisuuden uskolle. Soittajamme ja laulajamme työ ei suinkaan ole helppoa. Se vaatii kärsivällisyyttä ja miltei loppumattoman määrän itseuhrautuvaa työskentelyä. Kuorojen, soittokuntien ja yksityisten taiteilijamme esitysten nykyinen taso edustaa vuosikausien työtä ja ponnistelua. Mutta luottamus työväen asian oikeuteen, usko täkäläisten maanmiestemme yhtenäisyyden tahtoon, sekä kansojen välisen rauhan tarpeellisuuteen ja mahdollisuuteen, antaa musikaalisille voimillemme ja koko Järjestömme soitto- ja laulujuhlalle vakaan ja luottamuksellisen elämänkatsomuksen. Tämä tulevaisuudenusko voidaan ehkä parhaiten kuvata Kalevalasta otetulla lainauksella. Kun Väinämöinen kylvää peltonsa, hän on varma siitä, että kasvu lisääntyy ja elämä avartuu:

"Nouse, maa, makoamasta,
luojan nurmi, nukkumasta.
Pane korret korttumahan
sekä varret varttumahan.
Tuhansin neniä nosta,
saoin haaroja hajota,
kynnöstäni, kylvöstäni,
varsin vaivani näöstä."

Lujasti asiansa oikeuteen luottaen ja rohkeasti onnellisempaan tulevaisuuteen katsoen Järjestömme seitsemännessä laulujuhlassa soitetaan ja lauletaan rauhan tahtoa; siellä ylistetään heimomme suuria kulttuuriperinteitä sekä työtätekevien korkeita tavoitteita.

Siksi se on kansan juhla kansaa varten.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Huomenna, tk. 28 p:nä täyttää Vilho Putila Lake Penagen tien varrelta 71 vuotta. Toivotamme paljon onnea päivän sankarille!

Mitä muut sanovat

"VIELÄPÄ VOITTAJAKIN HÄVIÄÄ"

Konservatiivinen New York Times raporteeraa kesäkuun 7 pnä Yhdysvaltain laivaston kommodori William T. Greenhalghin, Asevoimien Teollisuuskollegiossa "talousmobilisatiokurssilla" liikemiehille pitämän puheen.

"Greenhalgh analysoi Yhdysvaltain puolustushintaa ja arvioi, että sodassa Venäjää vastaan puolustuslaitoksen menot nousivat $145,000,000,000 vuodessa. Tällainen sota, jos se kestäisi yhtä kauan kuin toinen maailmansota, ja hän sanoi, tulisi maksamaan noin $525,000,000,000 nostaen kansallisvelan $600,000,000,000 ja aiheuttaen sen että dollari on joko mitätöitävä tai sen arvo laskettava yhdeksään senttiin, mikä olisi ainoa säilymisehto silläkin tapauksessa vaikka sota voitettaisiin", tiedotti Times.

"Hän lainasi yhteisen esikunnan puheenjohtajan kenraali Omar Bradleyn lausunnosta: 'Minä pelkään, että jotkut niistä jotka taistelevat sodassa ylituomaksuilla ja hinta- ynnä urakoilla, ovat menettäneet vähän pelkoaan sodan suhteen. Varallisuuden ja sodan paheellinen kumppanuus on voinut sokaista meitä joltakin näkemästä, että kaikki sodat ovat loppukädessä tuhoamista.'"

"Vieläpä silloinkin jos me voitamme sodan Venäjää vastaan hän ennusti, meidän täytyy lisätä se maa (Venäjän) niiden maiden joukkoon joita nyt avustamme ja sen jatkuva hinta on niin suunnattoman suuri, että kongressin täytyisi ehkä harkita sotavelkojemme mitätöimistä kuten Venäjä menetteli, jättäen meidän budjetiksemme normaalivuosina $10,000,000,000.

"Minä en usko, että tällaista sallittaisiin demokratian vallitessa", hän sanoi, "mutta hinnat voitaneen antaa nousta vastaehtona velkojen mitätöimiselle ja dollarin arvon asiallinen alentaminen huojentaisi taakkaa. Nykyinen dollarimme, mikä on vajaan 60 sentin arvoinen sotaa edeltäneisiin ostoksiin verraten, tulisi helposti 9 sentin dollariksi kolmannen maailmansodan jälkeen." — Mine-Mill union lehti "The Union".

* * *

"PAKOITUS"

Täkäläisille itkijöille, jotka valittavat Suomen "kovaa kohtaloa" siitä kun Venäjä "pakoitti" Suomen edistymään, ja luonnonresurssejaan säästävämmin käyttämään metalli- y. m. teollisuuksien rakentamisen ja kehittämisen muodossa, lainaamme Allied Labor Newsin tunnetun kirjeenvaihtajan Israel Epsteinin kirjoituksesta seuraavan, naulan kantaan osuvan toteamuksen:

"Kun 'pakoitetaan' naapuri rakentamaan ennen olematon, kotimaisesti omistettu teollisuus, mikä tekee sen nyt jo voimakkaammaksi, ja paljon rikkaammaksi vuoden 1952:n jälkeen kuin ennen sotaa, sillä ei ole paheellinen vaikutus. Monet latinalaisen Amerikan kansalaiset ehkä toivovat, että naapuruus Yhdysvaltain kanssa jotenkin kiihdyttäisi myös heidän oman teollisuutensa kehitystä, sen sijaan kun ulkomaalaiset ostavat (heiltä) vain raaka-aineita ja kaivoksia."

Tarmolan haalilla tanssitaan heinäk. 1päivän iltana

Port Arthur, Ont. — Laulu- ja soittojuhlakansalla on tilaisuus tanssia lauantai-iltana heinäk. 1 pnä CSJ:n Tarmolan osaston haalilla. Tanssimusiikista huolehtii Ramblers-orkesteri, joka on viime talvena soittanut mm. ruotsalaisen osuustoimintaklubin tansseissa Port Arthurissa. Tämä orkesteri tulee tästä lähtien soittamaan Port Arthurin ympäristön haaleilla Kivikoskella, Lapissa ja Tarmolassa vuorottain joka lauantai-ilta pidettävissä tansseissa.

— Yksi hevosvoima riittäisi pitämään käynnissä noin 270 miljoonaa taskukellon väittää eräs asiaa tutkinut laskumies. Kuinkahan lienee?

Joki, jonka rannalla on CSJ:n Port Arthurin osaston kenttä missä viikon vaihteessa alkava laulujuhla pidetään. Joen rannalla näkyy huvilarakennuksia ja osaston sauna. Kuva on otettu v. 1948.

Isäntäosaston, CSJ:n Port Arthurin osaston sekakuoro Kaiun jäseniä. Keskellä edessä kuoron johtaja Ruthe Saari. Isäntäosaston kuoron jäsenet lausuvat muut kuorot ja ohjelman esittäjät sekä suuren juhlayleisön lämpimästi tervetulleeksi CSJ:n seitsemänteen soitto- ja laulujuhlaan.

Juhlikaamme rauhan puolesta

Metsämies, heitä hetkeksi saha ja kirves kädestäsi... Maanmies, kirvoita kätesi auran kurjesta... Kaivantomies, nouse ylös maan uumenien ikuisesta yöstä... Rakennusten perustuksien kaivajat, rakentajat, teiden tekijät, kalpeat konttorityöläiset, kotilieden ääressä hyörivät perheenemännät, opinteillä ahertavat neidot ja nuorukaiset, kaikki hyödyllisen työn ääressä ahertajat... Heittäkää hetkeksi työn tahti ja tulkaa kuulemaan sävelten sointua, nauttimaan kesäisen luonnon kauneudesta.

"Laulusta me voimaa saamme, Laulu syömmet aukaisee..." Nyt, jos koskaan, tarvitsee jokainen kohdaltaan voimaa, tarvitsee sydämien aukenemisen taikaa, oppia yhtä jalkaa marssimisen tahdin itselleen.

Minkätähden? Siksi kun kourallinen sotahulluja raharuhtinaita varustautuvat kuumeisella kiireellä tuhoamaan koko maailman vähäväkisen rahvaan. He ovat määränneet ja pakottavat tieteen suunnittelemaan ja valmistamaan atomi- ja vetypommeja. Jotkut kehittävät ja parantavat kulkuvälineitä, toiset hyörivät muiden ihmisen tappovälineiden kehittämiseksi entistä tuhoisammaksi.

Sanomalehtiensä, radioittensa, kirkkojensa ja kappeliensa kautta ovat raharuhtinaiden palkkarengit alkaneet häikäilemättömän vainon tavallisen ihmisen puhe-, kokoontumis- ja jopa ajatusvapaudenkin tuhoamiseksi. Kaikki tuo lokaryöppy, yksilön ja joukkojen sorto, on verhottu kommunismin vaaran valheverhoon... Kommunismi, valheiden kylväjien mukaan, tuhoaa yksilöllisen vapauden, polkee jalkoihinsa kaikki yksilön pyrkimykset jne.

Raharuhtinaat ja palatseissa mässääjät ovat alkaneet hillittömän kamppailun vähäväkisten joukkojen kiihottamiseksi toisiaan vastaan. He ovat ostaneet tai pakottaneet työväestön johtajat tappelemaan järjestyneitä työläisiä vastaan. Isäntiensä määräyksestä he tekevät kaikkensa työväen järjestöjen hajoittamiseksi. He myyvät omat joukkonsa Juudaksen hopeapenningeistä isännilleen.

Kaikki tämä hillitön kiihko ja hajoitustyö on käynnissä ainoastaan sen tähden, että nyt vallassa oleva harvojen valta säilyisi vielä jonkun aikaa. Kuinka pitkän ajan ...?

Idän kansanvaltaiset maat, kuudennen osan maapallosta omistava sosialistisen Neuvostoliitto ja monisatamiljoonainen Kiinan kansanvalta ovat uhkana koko maailman rahavallan häviämiselle. Nämä maat pitäisi tuhota, keinoista välittämättä. Sen asian toteuttamiseksi pakottavat Wall Streetin rahakuninkaat Yhdysvaltain hallituksen uhraamaan mielikuvituksellisia summia kansalta kiskottuja dollareita. Edelleen he pakottavat torppareikseen alistamansa Europan hallitukset, aina Bevinin työväenhallitusta myöten, varaamaan tappokarjaa uhkaavaa sotaa varten.

Ikäänkuin kaiken sinetiksi huutavat kaikki rahavallan tiedonantolähteet jatkuvasti päivästä päivään: "Sota on kiertämätön! Neuvostoliitto uhkaa maailman rauhaa." Tässä kiihkeässä sodanlietsonnassa kuvastuu kapitalistien sosialismin pelko.

Pelon synnyttäjänä ei ole yksinomaan rauhantyössä hyörivän Neuvostokansan voima, vaan suurimman pelon synnyttää maailman vähäväkisten ihmisten rauhankaipuu, rauhan säilyttäminen. Koko maailman työtätekevä väestö ja ihmisyyttä puoltava oppineisto ovat alkaneet päättävän työn maailman rauhan säilymiseksi. He eivät enää halua olla teuraskarjana muutamien harvojen vallan säilyttämiseksi, vaan haluavat rauhan työssä parantaa entisten sotien haavoja, kohottaa elintasoaan ja kehittää henkisiä saavutuksia yhä korkeammalle. Tämä rauhanarmeijan kasvava voima on päätekijänä kaikkien maiden sotahullujen pelkoon.

Olkoon juhliemme ajankohtaisena johtolankana ja tunnuksena: Ei enää sotia vaan pysyvä rauha kaikille maailman kansoille — Antakaamme laulun kaikua ja soiton raikua rauhan puolesta.

Ainoastaan rauha takaa meillekin, pikkuryhmänä, kulttuuripyrkimystemme yhä korkeammalle kehittämisen. Ainoastaan rauhan turvin me voimme toimia taloudellisten elinehtojemme parantamiseksi ja lopullisen päämäärän, paremman, luokattoman järjestelmän luomiseksi.

Liittykäämme siis jokainen kohdaltamme maailman rauhanarmeijan riveihin, tehkäämme yksilöinä voitavamme rauhan hyväksi. Pieninkin työ, pieninkin uhraus on työtä omien poikiemme ja tyttäriemme hengen puolesta. Monikin ehkä ajattelee, että minä en saa suuriakaan aikaan. Pitää ottaa huomioon, että vesipisaroista on muodostunut valtameret. Sadoista miljoonista yksilöistä muodostunut rauhan armeija on sellainen voima, jota ei voi murskata mikään mahti maailmassa. Sen voiman edessä haihtuvat atoomeiksi trumanit, bevinit ja Wall Streetin kultakuninkaat kultaläjineen. — A. K.

Enempi miehiä kuin naisia Irlannissa

Dublin, Irlanti. — Sensusvirasto ilmoitti hiljattain, että jokaiselle irlantilaiselle miehelle ei olisi naista kuin vasta v. 2000.

Viimeisemmät sensuksen numerot näyttävät, että Irlannin väkiluku on 2,955,107. Jokaista 1,000 miestä kohden on vain 977 naista ja väkilukuekspertit sanovat, että numerot olisivat yhdenlaisia vasta v. 2000.

Mitalin toinen puoli

Television leviäminen on kuulemma saanut Amerikan turkistuottajat huolestuneiksi. Mikä onkaan lähitulevaisuudessa hienojen turkkien kohtalo? Ihmiset ovat nimittäin alkaneet olla epäillyttävän paljon kotonaan, eivät enää juokse ravintoloissa ja yökerhoissa kuten ennen eikä naisten tarvitse enää ostaa uusia turkiksia.

Lieneekö tuo nyt pelkästään television syytä?

"Liittojuhlaan vaikka kävelemällä", dynamolaiset

Sault Ste. Marie. — Täällä Soossa on Dynamo taas ruvennut vähän heräämään. Siitä saamme kiittää Jack Hymanderia kun hän oli täällä sen kahden viikon kurssiajan. Melkein kaikki nuori väki oli haalilla joka ilta. Tämä voimistelu innostutti niin kaikkia että penkkiurheilijatkin olivat jo maassa selällään ja nyt on päätetty mennä "liittojuhlaan" vaikka kävelemällä. Kyllä oltiin kokolailla kipeitäkin. Selät olivat kuin lautaa ja sitten kun niitä piti ruveta taivuttamaan — oi, joi joi!

Yksi hyvä puoli oli meidän lopettajaisiltamissa. Kun me oltiin vähän vaikeita menemään näyttämölle, joku sanoi, että menkää vain ettei kukaan teitä siellä huomaa kun ne kaikki katsovat vain mr. Hymanderiin. Sitten käytiin niin rohkeaksi että sielläkin näyttämöllä oltiin ohjelmailtana. Sittenkin kurssit loppuivat liian pian siksi, että ne olivat hyvää oppia ja samalla hauskaa.

Dynamon bingopaartit ovat tk. 28 päivänä Steelton haalilla ja sitten heinäk. 9 päivänä on Saarijärvellä (Island Lake) piknikki. Siellä on vähän urheilua, pelejä ja paljon syömistä. Tulkaa kaikin.

Nyt jo alkaa tuo selkä puutua niin nähdään teidät Steelton haalilla ja taas Saarijärvellä. — Elvi.

Kilpailukutsu

Ainoastaan täten kehoitamme kaikkia Suomalais-Canadalaisen Amatööri-Urheiluliiton seuroja ja jäseniä osallistumaan **rata- ja kenttäurheilukilpailuihin**, jotka pidetään sunnuntaina heinäk. 9 pnä, alkaen klo 1 ip. Alertsin kentällä Trout Lakella, noin kolmen mailin etäisyydessä Sudburysta.

Sudbury, Ont. kesäk. 26 pnä 1950.
V.- ja U.-seura Alerts
Martin Sutinen, puheenjohtaja.   J. Palomäki, sihteeri.

Kilpailuohjelma: Yleisen sarjan viisiottelu, joka käsittää 200 m. juoksun, pituushypyn, seiväshypyn, kuulantyönnön ja kiekonheiton. Yleinen 1,500 m. juoksu.

Naisille 60 m. juoksu ja pituushyppy, samoin alle 15-v. pojille.

Alle 12-v. tytöille ja pojille on myöskin kilpailuja.

Kussakin sarjassa jaetaan kolme palkintoa parhaille kilpailijoille.

Kilpailuihin ilmoittautumisen pitää tapahtua puoli tuntia ennen kilpailun alkamista.

Mikäli tiedämme on Port Arth[illegible] pidettävään CSJ:n seitsem[illegible] soitto- ja laulujuhlaan osallis[illegible] pitkämatkaisten juhlavieraiden [illegible] kossa myös Järjestömme moni[illegible] nen kansallinen sihteeri G. Sund[illegible]

SITÄ ja TÄTÄ

TODISTUS SEKIN

— Tarjoilija, pöytäliina on li[illegible]
— Mahdotonta, hyvä herra, s[illegible] käyttänyt kymmenen vierasta [illegible] teitä ja te olette ensimmäinen, valitatte.

* * *

EI KESTÄNYT SUOMALAIS[illegible] SAUNAA

Toisen maailmansodan puh[illegible] internoitiin Intiassa kaikki vi[illegible] maalaiset, joiden mukana oli m[illegible] muutamia suomalaisia. Vangi[illegible] mukana oli myöskin eräs japani[illegible] sirkustaiteilija, jonka ammatti[illegible] tulikuumien rautojen päällä k[illegible] minen.

Suomalaiset rakensivat sotavan[illegible] rille saunan ja kylpyjä ottamaan [illegible] pui myöskin kysymyksessä olev[illegible] panilainen. Vaikka hän oli tot[illegible] kävelemään tulikuumien rau[illegible] päällä, niin hänen ihonsa kui[illegible] paloi suomalaisessa saunassa.

* * *

LASTEN SUUSTA

Seitsenvuotias Lasse Iivari o[illegible] tinsä mukana vieraisilla Kettula[illegible] tona. Lasse Iivari kävelee lattia[illegible] silmäilee isoa kirjahyllyä, jolloin [illegible] ti täti Kettula sanoo:

— Varmaankaan teillä ei ole [illegible] na näin paljon kirjoja?

— Ei toki meillä ole näin p[illegible] Äidillä on tapana viedä lainaa[illegible] kirjat aina takaisin.

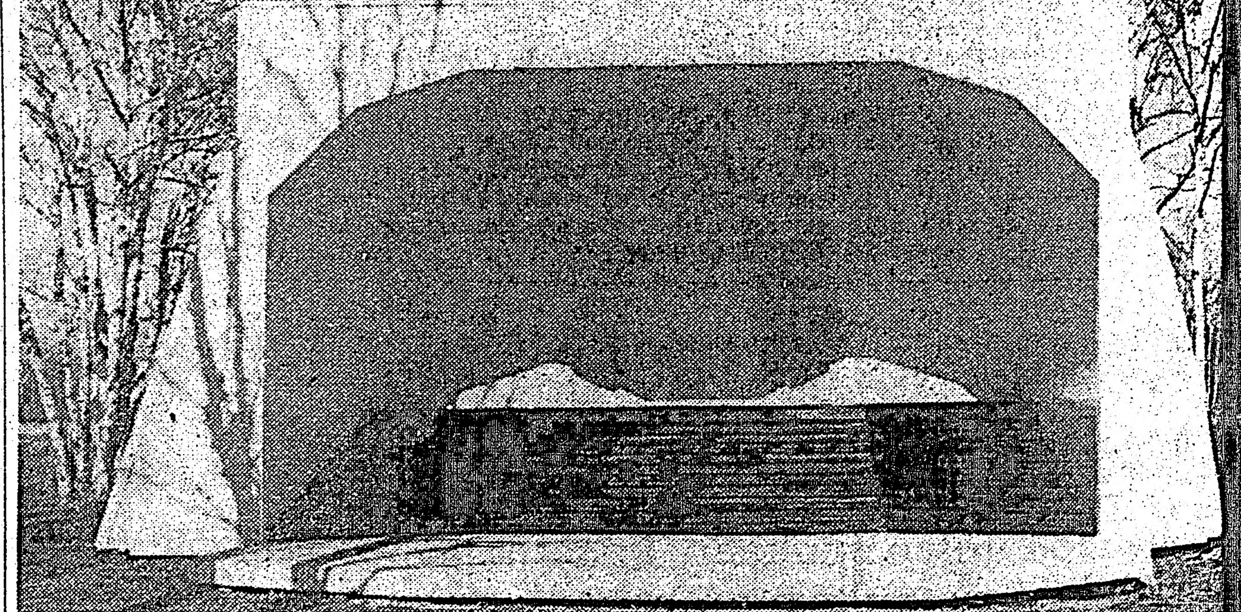

Uusi laululava Iskun Puistossa, Port Arthurissa. Nyt tämä lava näyttää katsojalle uutuuden viehätystään, [illegible] CSJ:n seitsemännen soitto- ja laulujuhlan alkaessa täyttyy ohjelman esittäjistä ja ympäristö juhlayleisöstä. [illegible] jon ovat arthurilaiset tehneet työtä juhliemme onnistumiseksi.

PÄIVÄN PAKINA

Laulujuhlista ja muusta

Kuluvan viikon vaihteessa Canadan suomalainen väestö elää musiikin merkeissä. CSJ:n 7. laulu- ja musiikkijuhla pidetään Port Arthurissa. Samaan aikaan Timminsissä pidetään laulu-, urheilu-, osuustoiminta- ym. juhlaa ja vieläpä Toronton Vapaa Sana muistutti aikoinaan päätetyssä Canadan suomalaisten kulttuuriliiton perustamiskokouksen pitämisestä ja ehdotti sellaisen pidettäväksi samaan aikaan. Mahdollisesti jotain muuta on lisäksi liitetty näiden juhlien yhteyteen.

Mikäli Kiviperän Pekan manaamisista voi päättää on hänellä aikomus muuttaa Timminsin laulu-, soitto-, urheilu- ja osuustoimintajuhlat nyrkinpuintitalkoiksi Neuvostoliittoa ja kaikkea edistysmielistä vastaan. Hän näkyy uskovan sellaista "kulttuurityöksi", mutta toivottavasti suurin osa Timminsin juhliin osallistujista haluaa harrastaa laulua, soittoa ja siis kuluttaa aikansa järkevämmin ja hyödyllisemmin. Toivotaan hyvää säätä!

CSJ:n 7. laulu- ja soittojuhla vietetään musiikkitaiteen ja rauhan merkeissä. Rauhan merkeissä? kysynee joku. Eikö se ole kommunistista propagandaa?

Kommunistit kannattavat rauhaa ja se on erinomainen asia, mutta rauhan asian ajaminen ei ole minkään poliittisen puolueen monopoli. Se on kaikkien ihmisten asia. Tämän todistamiseksi riittänee kun muistaa, että Suomen nykyisen hallituksen jäsenet ovat allekirjoittaneet Tukholman vetoomuksen, samoin Ranskan katolisen kirkon ylimmät johtajat, monet tunnetut vapaamieliset taiteilijat sekä maailman kuuluisat tiedemiehet.

Kulttuurin kehittäminen vaatii rauhaa. Sota hävittää kulttuurin keskuksia, korvaamattomia taideteoksia ja sen taloudellisen perustan mille kulttuuri on luotu. Siitä syystä kulttuurin näkyvimmät edustajat ovat rauhantaistelun kärkijoukossa. Tästä syystä myöskin taide- ja kulttuurikeskuksissa on etutilalla rauhankysymyksen edistäminen. Näin myöskin parhaiten juhlitaan Canadan itsenäisyyspäivää heinäkuun 1 päivänä.

Paitsi näitä ylempänä mainitsemia juhlia on vielä kolmaskin juhla, nim. Canadan slaavilaisten juhla Torontossa samaan aikaan. Jo slaavilaisten lukuisuuden vuoksi tästä juhlasta tulee suuri ja uskotaan noin 20,000 osallistuvan näihin juhlallisuuksiin. Tähän juhlaan saapuu eri slaavilaisten maiden edustajia. Samassa tilaisuudessa laulaa yli 300 henkilöä käsittävä yhteinen slaavilaisten kuoro.

Siis voidaan todeta, että Canadassa on juhlia viikon vaihteessa.

CSJ:n 7. laulu- ja soittojuhlan uskotaan voittavan kaikki edelliset juhlat. Siihen on olemassa kaikki edellytykset. Ainakin taiteellinen taso tulee korkeammaksi ja yleisöä voidaan odottaa ennätysmäärä.

Tässä yhteydessä on todettava, että portarthurilaiset ovat suorittaneet jättiläistyön juhlan valmistamisessa. Yli 4,000 vapaaehtoista työtuntia puhuu itse puolestaan. Se osoittaa jakamatonta kannatusta järjestömme kulttuuripyrintöjen eteenpäin viennissä länsi-Ontariossa.

Valitettavasti maamme laajuus on syynä siihen, että tähän juhlaan kaukana lännellä asuvat eivät voi joukkona osallistua. Vancouverin [illegible] ten kuoron esityksiä välitetään [illegible] tenkin gramofonin välityksellä. [illegible] äärimmäinen länsi on [illegible] myöskin edustettuna.

CSJ:n laulu- ja musiikkijuhl[illegible] myöskin eräs tärkeä piirre. Ni[illegible] muodostunut kulttuurijärjest[illegible] työn kehityksen tason tarkka[illegible] suuksia. Kukin juhla on aina [illegible] tanut edistymisen merkkejä [illegible] ollen voidaan todeta, että työ [illegible] mennyt hukkaan. Samalla [illegible] juhliin on kokoontunut järjes[illegible] ja sen kannattajien aktiivisin [illegible] ja tällä kanssakäymisellä on [illegible] ristävä vaikutus koko järjes[illegible] kulttuuritoimintaan. Jos kai[illegible] työ ja harjoitukset, mitä näiden [illegible] lien valmistamiseksi on tehty, [illegible] taisiin yhteen, niin siitä muod[illegible] ääretön työmäärä. Mitään ei [illegible] aikaan ilman vaivoja. Eikä [illegible] edistysmielinen ihminen kieltäy[illegible] raamasta aikaansa ja varojaan [illegible] han vain ovat vakuutettuja siit[illegible] työ myöskin kantaa hedelmää. [illegible] Arthurissa pidettävä CSJ:n 7. [illegible] ja musiikkijuhla tulee näyttä[illegible] että siemen ei ole pudonnut ki[illegible] vaan hedelmälliseen maahan ja [illegible] taa myöskin hyvän sadon.

Toivomme menestystä [illegible] niille, jotka ovat valmistaneet [illegible] samoinkuin juhlayleisölle! — [illegible]

Kaikki tiet johtavat PORT ARTHURIIN CSJ:n soitto-ja laulujuhlaan

JUHLATERVEHDYS!

Kajahdelkoon laulu ja soitto URHEILUPUISTON koivujen huminassa maailmalle RIEMUA JA RAUHAA!

Olemme ajatuksissa mukana.

CSJ:n Vancouverin Osaston Naistenkerho

Vancouver — British Columbia

ONNITTELUMME JÄRJESTÖMME SEITSEMÄNNELLE

LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

CSJ:n SOINTULAN OSASTO

SOINTULA — BRITISH COLUMBIA

PARHAINTA MENESTYSTÄ

CSJ:n SEITSEMANNELLE

LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

PORT ARTHURISSA HEINÄKUUN 1 JA 2 P:NÄ

Toivottaa

V.- JA U.-SEURA STAR

ST. CATHARINES, ONTARIO

Tervehdimme kaikkia laulun ja soiton ystäviä pysyväisen rauhan merkeissä.

PARHAIN TERVEHDYS

Järjestömme seitsemännelle

LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

Canadan Suomalaisen Järjestön NOLALUN OSASTO No. 4

NOLALU — ONTARIO

ONNITTELUMME CSJ:n SEITSEMÄNNELLE LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

The **Farmer's Mercantile Association** Ltd.

NOLALU, ONTARIO

Sivumyymälät:

SOUTH GILLIES, ONTARIO — DEVON, ONTARIO

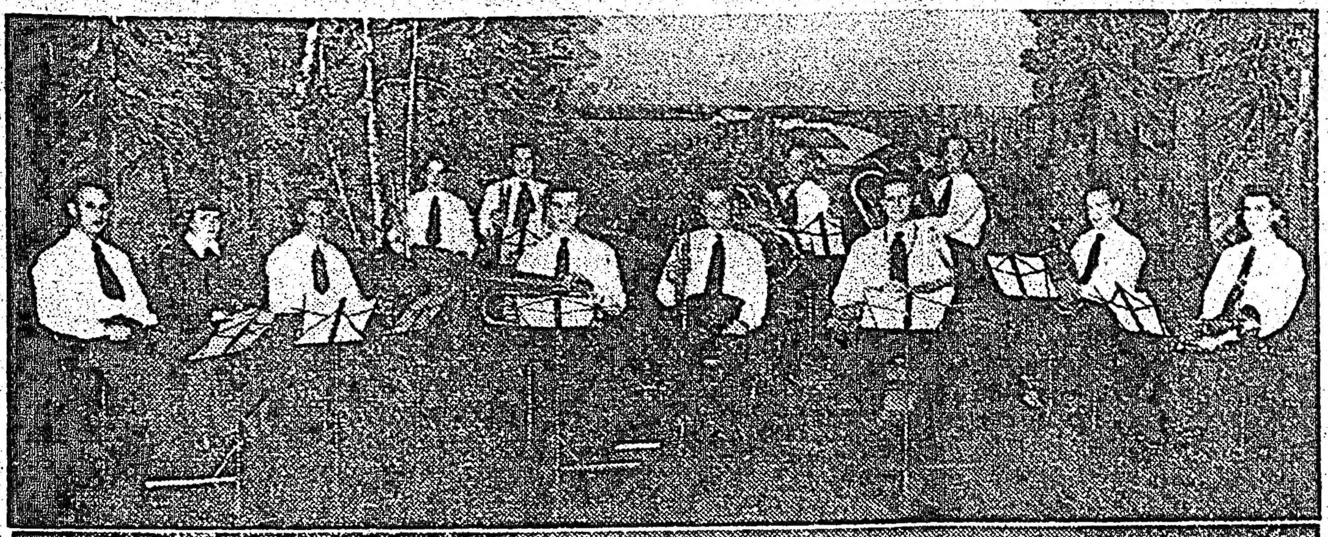

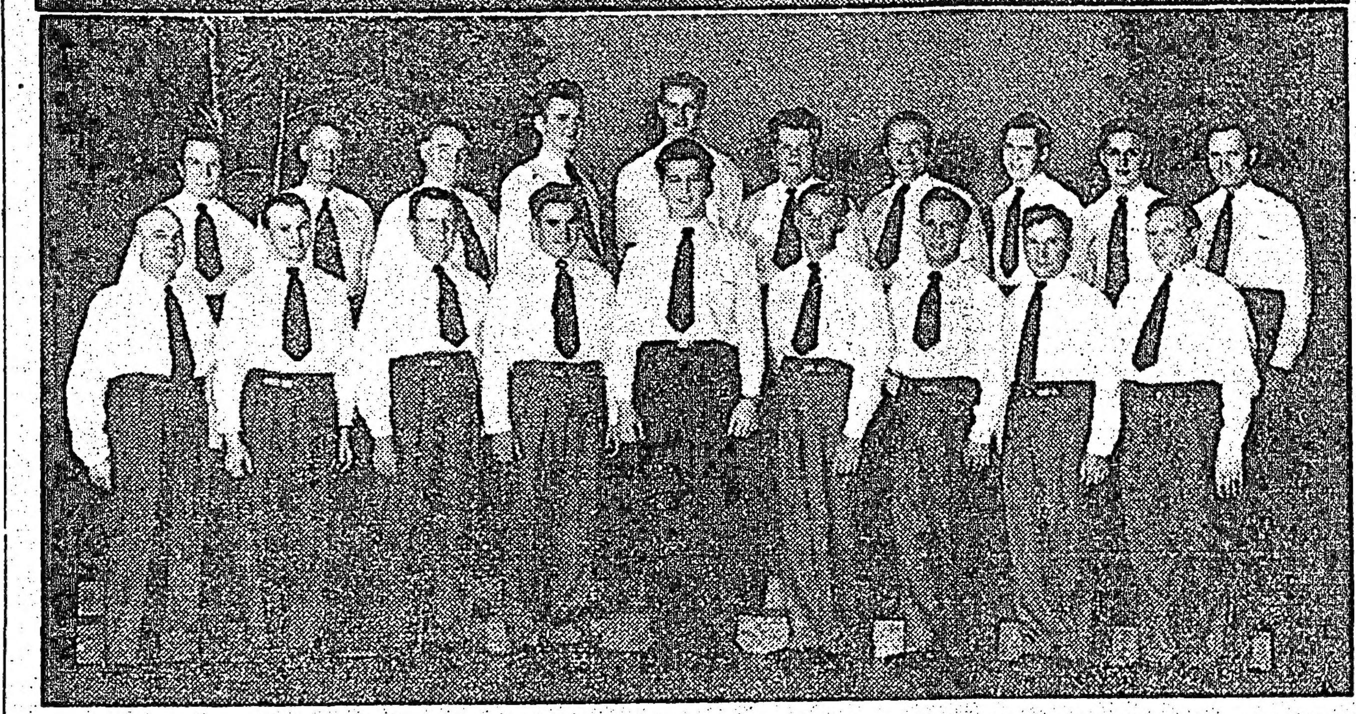

Kaunis kuvasarja CSJ:n Toronton osaston soittajista ja laulajista, jotka osallistuvat Port Arthurissa ensi lauantaina ja sunnuntaina pidettävään Canadan Suomalaisen järjestön seitsemänteen soitto- ja laulujuhlaan.

Ylimmäisessä kuvassa nähdään soittokunta, mikä on osallistunut Järjestömme kaikkiin laulujuhliin. Edessä keskellä nähdään soittokunnan nuorekas johtaja Reino Ohman. Toisessa kuvassa nähdään Finlandia kuoron mieslaulajat. Edessä keskellä kuoron johtaja Taisto Lemberg.

Kolmannessa kuvassa nähdään Toronton osaston hyvin tunnettu Finlandia sekakuoro ja sen edessä keskellä kuoron johtaja Helvi Vuori.

Neljännessä kuvassa ovat Finlandia kuoron naislaulajat, joiden keskellä edessä Helvi Vuori.

— Toronto'aisten laulajain ystäväin lähettämä ja kustantama kuvasarja.

Lausumme kaikki laulajat, soittajat ja juhlavieraat tervetulleeksi

LAULU- JA SOITTOJUHLAAN

Port Arthuriin Heinäkuun 1 ja 2 päivänä

★ ★ ★

CSJ:n KAMINISTIQUIAN OSASTO

KAMINISTIQUIA — ONTARIO

CSJ:n British Columbian Aluetoimikunta

TERVEHTII

JÄRJESTÖMME SEITSEMÄTTÄ

LAULU- JA SOITTOJUHLAA

lähettäen täten lämpöisen tervehdyksensä juhlayleisölle, uskossa, että maanmiehemme tehostavat työtään kulttuurintamalla yhdistämällä työhönsä myöskin kalliin rauhanasian jonka puolustaminen on KAIKEN EDISTYKSEN KESTÄVÄ LINNAKE

CSJ:n BRITISH COLUMBIAN ALUETOIMIKUNTA

VANCOUVER — BRITISH COLUMBIA

TERVEHDYS

Järjestömme seitsemännelle

LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

Kaikukoon laulunne rauhan puolesta!

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN

COTEAU HILLIN OSASTO

DINSMORE — SASK.

Suomen Yleisradion lyhytaalto-ohjelma

Suomen Yleisradion kuluvan viikon ohjelmassa havaitaan seuraavat erikoisuudet:

Keskiviikkona kesäk. 28 pnä klo 10.30 ip. Pekka Tillikainen jututtaa 88-vuotiasta Hurrin vanhaa isäntää Lopella ja klo 10.45 ip. esitetään Helsinkiaiheista runoa ja musiikkia.

Torstaina klo 4.20 ip. alkaa lastentunti ja klo 10.10 ip. Radio-orkesterin julkinen kesäkonsertti.

Perjantaina klo 12.20 ip. esitelmöi maisteri Ivor Hall Aurora-seurasta, klo 4.20 ip. esitetään musiikkia kokoperheelle ja klo 11 ip. pakinoi toimittaja Erkki Sorakuru aiheesta "Jalkaisin Suomea samoilemassa.

Lauantaina klo 10 ip. esitetään selostus seuraavan viikon ohjelmasta klo 10.20 ip. esitetään amerikkalaisia lauluja ja klo 11 ip. haastatellaan suomalaisia kaivosmiehiä.

Suomenkieliset lähetysajat ovat joka päivä klo 11.45—12.45 ip., klo 4—5.15 ip. ja 10—11.20 ip. Kaikki aikamääräykset ovat Eastern Standard Time.

Laajallus tapahtuu aaltopituuksilla 19 m. kj/s 15190, 17 m. kj/s 17800 ja klo 10—12 ip. 31 m. kj/s 9555.

Kuuntelijoita kehoitetaan tiedoittamaan kuuluvaisuudesta ja toivomuksistaan osoitteella: Suomen Yleisradio, Helsinki,

Maailman suurin patolaitos Kiinaan

Shangai. — Maailman suurin patolaitos on suunniteltu rakennettavaksi Jangtse-virtaan Kiinassa. Yli 200 metrin korkuinen patolaitos muodostaisi noin 400 kilometrin pituisen valtavan järven, josta riittäisi vettä noin viiden miljoonan hehtaarin suuruisen peltoalueen kastelemiseen. Patolaitokseen voitaisiin sijoittaa 96 jättiläisturbiinia, jotka kehittäisivät enemmän voimaa kuin kolme Yhdysvaltain suurinta voimalaitosta yhteensä. Vielä ei ole tiedossa milloin tämän valtavan yrityksen toteuttamiseen voidaan ryhtyä.

KIITOS

Lausumme parhaat kiitokset tuttaville ja naapureille siitä hauskasta ja yllättävästä illasta, jonka niin monilukuisina järjestitte meidän uuteen kotiimme muuttamisen johdosta kesäkuun 17 p:n iltana.

Kauniit kiitokset lahjoista ja juomista, jotka kaikki toitte tullessanne. Erittäin kiitämme yllätyksen alkuunpanijoita ja illan emäntiä avustanne.

Kiitos niillekin jotka eivät voineet saapua, vaikka ottivat osaa lahjoihin. Tulemme teitä kaikkia kiitollisuudella muistamaan.

Säilyköön toveruus edelleenkin välillämme!

Sydämellisin terveisin

MR. ja Mrs. WM. OJANIEMI

KESÄKUUN 17 P. 1950 — WEBSTERS CORNERS, B. C.

KIITOS

Lausumme sydämelliset kiitokset kaikille ystäville, jotka niin suurilukuisina yllätitte meitä tupaantuliaisilla sunnuntaina, toukokuun 28 p:nä 1950 ja toitte mukananne niin kauniit lahjat ja hyvät leivokset ym.

Haluamme erikoisesti kiittää mrs. Ilma Tuumasta, mrs. Tyyra Mäntylää ja mrs. Sophia Rantaa, jotka olivat tämän kaiken aikaan saaneet.

Mr. ja Mrs. J. Hillberg — Irene ja Tauno Hillberg

R. R. No. 2 — Sault Ste. Marie, Ontario

Ingrid Bergman puhunut järkeä

Ingrid Bergman on antanut haastattelun joillekin sanomalehtimiehille, jotka ovat udelleet hänen tulevista filmaussuunnitelmistaan, ja hän on samalla antanut oikein purevan arvostelun Hollywoodin filmituotannosta tähän tapaan:

— Hollywood on kadottanut yhteyden inhimilliseen. Se on kuin ahdas häkki. Sen muurien sisäpuolella kukin tuntee vain omat ongelmansa. Siellä on liian paljon tabuja ja liian paljon pelkoa. On tyypillistä, että siellä vasta nyt pitkän epäröinnin jälkeen on käyty käsiksi neekeriprobleemaan. Oli jo korkea aika. Ainoa mitä tiedän on se, että jos minä ylipäänsä vielä joskus näyttelen, sen täytyy tapahtua oikeassa filmissä, joka käsittelee oikeita ihmisiä. Minua ei huvita näytellä vain rahan vuoksi.

Mahtaakohan Ingridillä tämän jälkeen olla asiaa Hollywoodiin.

Vanhuudeneläkeläiset pääsevät sirkukseen

Toronto. — Canadan kansallisen näyttelyn johto on ilmoittanut päästävänsä vanhuudeneläkkeen saajat ilmaiseksi kahdeksana päivänä näyttelyn iltapäivänäytännöihin, kuten tapahtui viime vuonnakin. Nämä näytännöt ovat elok. kolmena viimeisenä päivänä ja syysk. 1, 5, 6, 7 ja 8 pnä. Sisäänpääsyliput on hankittava etukäteen.

JUHLATERVEHDYS!

★ Kaikukoon laulumme ja soikoon
★ soittomme työtätekevän kansan
★ iloksi ja työn kunniaksi.

V.- JA U.-SEURA JEHU

BEAVER LAKE — ONTARIO

TERVEHDYS

CSJ:n SEITSEMÄNNELLE

LAULU-J A SOITTOJUHLALLE

ECHO ATHLETIC CLUB

TARZWELL P. O. — SWASTIKA, P. O.

Tervehdys
Laulu- ja soittojuhlalle!
Alina ja Jack Jackson
South Neebing, Ont.

VALOKUVAAJALLA

Valokuvaaja: — Olkaa hyvä ja ottakaa kasvoillenne mahdollisimman miellyttävä ilme. Hetken kuluttua voitte palauttaa luonnollisen ilmeenne.

TERVEHDYS LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
MÄNTYLÄ BROS.
YLEINEN KORJAUSPAJA
WANUP ONTARIO

TERVEHDYKSEMME
★
RACICOT DARRACH CO.
SEKATAVARAKAUPPA
12 Serpentine St. Copper Cliff

Tervehdyksemme!
MÄKI SERIVCE STATION
YLEINEN AUTOKORJAAMO JA PALVELUSLIIKE
745 Long Lake Rd. Puh. 3-2487 Lockerby

TERVEHDYKSEMME
LAULUJUHLALLE
★ ★ ★
WM. THOMSON JR.
PLUMMARI
PUH. 3-2442
408 Marion St. Sudbury

Toivotamme suurenmoista menestystä
JARJESTÖMME SEITSEMÄNNELLE
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
PORT ARTHURISSA
CSJ:n Meadow Portagen Osasto
Meadow Portage Manitoba

TERVEHDYKSEMME
CSJ:n SEITSEMÄNNELLE
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
Port Arthurissa
CSJ:n TIMMINSIN OSASTO
ja
CSJ:n Timminsin os. Naistenkerho
Timmins Ontario

Lyhyt katsaus Kaiku kuoron toimintaan

Kirj. T. Siilman

Vuonna 1947 pidetyssä CSJ:n kokouksessa herättivät Port Arthurin edustajat kysymyksen miten voitaisiin saada Port Arthurin osaston toiminta vilkastumaan. Tämän kirjoittaja kysyi silloin saisimmeko apua muilta paikkakunnilta jos koettaisimme perustaa kuoron ja järjestäisimme suuren juhlan toivossa, että se toisi virkeyttä muuhunkin toimintaamme.

Esitys otettiin vastaan lujasti uskoen, että varmasti saamme apua kuten Sudburyn ja Toronton kuorojen ja soittokunnan taholta luvattiin ja kehoitettiin heti tarttumaan käsiksi tähän tuumaan ja perustamaan kuoro.

Esityksemme otettiin vastaan epäillen osastomme joidenkin jäsenten taholta. Epäiltiin, tokko siitä sentään mitään tulee, tokko saadaan johtajaakaan. Mutta emme antaneet periksi vaan hiljalleen kehitimme hankettamme. Valitsimme komitean tiedustelemaan johtajaa ja laulajia kuoroon.

Ja niin oli kuoron yhtymään halukkaita kolmisenkymmentä henkilöä ja mikä onni, meidän omassa keskuudessamme löytyi sellainen tähti, joka voitiin saada johtajaksi kuorolle, Ruthe Saari. Hän on naapurikaupunkimme kasvatti, joka ilomielin otti tehtävän vastaan ja niin sitä alettiin syksyllä harjoitella. Ei kestänyt kauan kun joukkomme antoi hyvin onnistuneen konsertin ja kuoroamme kiitettiin ja ihmeteltiin, vieläpä pidettiin parhaana kuorona kaksoiskaupungissa, vaikka täällä oli vuosia toimineita kuoroja.

Kuudes laulu- ja soittojuhla pidettiin Torontossa 1948. Silloin halusi "KAIKU"-kuorokin tehdä uhkarohkean yrityksen ja ottaa osaa tähän juhlaan. Se oli innostavaa aikaa kun valmistuttiin ottamaa osaa tällaiseen suureen juhlaan. Ahkerasti harjoiteltiin ja samalla kertaa kerättiin innokkaasti varoja matkakuluja varten, sillä tarvittiin sievoinen summa matkarahaa, aina tuhanteen dollariin asti, koska joukkomme oli jo kasvanut niin, että kuorossa oli jo yli neljäkymmentä jäsentä.

Innostus oli hyvä ja suuri myötämielinen joukko kannatti ja auttoi meitä aineellisesti, etenkin metsämiehet. He olivat hyvänä apua lahjoituksillaan auttaen meidät saamaan kokoon tuon tuhatkunta dollaria ja niin osallistuimme tähän juhlaan, joka oli suurin otteemme sen jälkeen kuin kuoromme oli perustettu.

Samalla kertaa kun oltiin Torontossa keskusteltiin seuraavasta laulu- ja soittojuhlasta. Tällöin heräsi ajatus, että kahden vuoden perästä pidetään tämä suurjuhla Port Arthurissa. Emme siihen silloin uskoneet oikein itsekään sillä olihan kuoromme vasta lapsen kengissä. Uskalsipa joku epäilläkin: "Kaksi vuotta on sentään pitkä aika, tokko tuo tuuma tulee kypsymään todeksi".

Nyt olemme kuitenkin sen suuren hetken kynnyksellä. CSJ:n Port Arthurin osaston ja kuoromme jäsenet ovat nyt toteuttaneet tuon kaksi vuotta sitten aloitetun askeleen. Nyt me juhlimme siten, että moista ei ole milloinkaan ennen vielä täällä Järvienpäässä tapahtunut. Parisataisena joukkona me kajautamme monisataiselle juhlaväelle kuultavaksi yhteisen laulumme, Canadan Suomalaisen Järjestön marssin. Kuin ukkosen pauhinana me esitämme kantaatin IHMISEN POLKU, jossa kuvastuu koko ihmiselämä syntymästä hautaan saakka, sen ilot ja surut, sen taistelut ja elämän raskas raadanta, sen herääminen näkemään kumpujen harjalla päivän koiton, joka kutsuu uuteen elämään ja luo uutta uskoa ja poistaa elämän huolet.

Me Port Arthurin osaston jäsenet voimme olla ylpeitä, että olemme monien vaikeuksienkin lävitse murtanut itsemme taas pinnalle ja voimme suurelle juhlavierasjoukolle näyttää, mitä yhteisin voimin voidaan saada aikaan, sillä meidän ihana juhlapaikkamme on yhteistyön tulos ja samoin juhlien järjestäminenkin.

Monet eri joukkueet ovat kantaneet kortensa kekoon, kukin omalla tavallaan, ja vain näin voidaan järjestön toimintaa viedäkin eteenpäin onnistuneesti kun joka jäsen kohdaltaan auttaa.

Antakoon tämä juhla meille kaikille uutta innostusta pyrkiä toiminnassamme yhä eteenpäin ja että kun taas kahden vuoden perästä juhlitaan, niin kasvakoon voimamme moninkertaisesti ja syntyköön uusia kuoroja, että voimme vieläkin suuremmin joukoin kaljuttaa säveleitä, joista kuvastuu ihmisten ilot ja surut.

VAPAUTUU TYÖSTÄÄN

Lähes kymmenen vuoden ajan Vapauden Port Arthurin haaraliikkeen hoitajana työskennellyt mrs. Tyyne Siilman vapautuu tämän kuun lopulla toimestaan, joten hänellä on parempi tilaisuus osallistua laulujuhlaan kuin työssä ollessaan. Hänen tilalleen on valittu mrs. Helen Espeland. Mrs. Siilman tulee varmaankin edelleenkin jatkamaan hedelmällistä toimintaansa suomalaisten järjestötoiminnan eri aloilla.

LÄHTEE LAULUJUHLAAN
Juhlapuhujaksi CSJ:n seitsemänteen soitto- ja laulujuhlaan on kutsuttu entinen portarthurilainen. Vapauden liikkeenhoitaja Ed. Suksi Sudburysta.

Mitä P. Arthurista sanottiin viime vuosisadalla

Vuosien 1893—98 välisenä aikana porvarillisena sanomalehtimiehenä tällä mantereella toiminut Akseli Järnefelt (Rauanheimo) kirjoitti Suomeen palattuaan "Suomalaiset Amerikassa"-nimisen teoksen, jossa hän kuvaili suomalaisten oloja tällä mantereella porvarillisen sanomalehtimiehen näkökulmasta katsoen. Mr. Rauanheimo toimi vuosien 1925—1932 välisenä aikana Suomen pääkonsulina Montrealissa. Hänen kirjoittamansa teos ilmestyi Helsingissä vuonna 1899 ja siinä on lyhyt kuvaus myöskin Canadan silloisista suomalaisista. Sivulla 248 esitetään Port Arthurin seudun suomalaisista seuraavanlainen kuvaus:

"Port Arthur ja sen naapuri Fort William ovat Canadan kaupunkeja sillä tienoolla, missä idästä tuleva Canadan Pacificin juna ensi kertaa sattuu suuren Superiorjärven rannalle. Noissa kaupungeissa sekä niiden ympäristöllä on lukuisasti suomalaisia. Port Arthur on ennen ollut suurimpia liikepaikkoja Superiorjärven rannalla, mutta nykyään on suurin osa liikenteestä siirtynyt noin neljän mailin päässä olevaan Fort Williamiin. Suomalaisiakin asuu viimemainitussa paikassa enemmän.

"Port Arthuriin keräytyy joka kevät ja syksy satoja suomalaisia lepäämään töistään. Ja silloin, ikävä kyllä, moni elää hurjasti kapakoissa kuluttaen säästönsä. Mutta on ajattelevampiakin ja he käyttävät levon todellisesti virkistykseksi. Port Arthurissa elää myös hotellin omistajana suomalainen Isaakki Erkkilä, joka luetaan Amerikan rikkaimpien suomalaisten joukkoon.

"Fort Williamissa on suomalaisten elämä rauhallisempaa. Heitä elähyttääkin raittiusaate. Seuraan kuuluu lukuisasti kansalaisia ja on seuralla oma raittiustalo. Myös Port Arthurin ja Fort Williamin suomalaisilla on yhteinen seurakunta, vaan ei ole vielä pappia.

"Työt molemmissa noissa kaupungeissa ovat hyvin epäsäännöllisiä. Kansalaisiamme on monenlaisissa puuhissa. Muutamat suomalaiset ovat hyvin varakkaita, joillakin on kultakaivoksia.

"Varmempi työ on suomalaisilla rautatien varsilla metsä- y.m. töissä. Ratapölkkyjen hakkuussa maksetaan 20 dollaria ja ylikin sekä ruoka kuussa.

"Joku matka Port Arthurista länteen päin on uusia kultakaivantoja. Sinnekin, Seine Riverille on ollut kullanetsijöitä tulvillaan, mutta työ ei ota oikein antaakseen. Enin osa työmiehistä on siellä suomalaisia.

"Lähtien Port Arthurista itäänpäin on rautatien varsilla taas yleensä suomalaisia. Näköala Superiorin rantoja kulkiessa on mitä ihanin. Suomalaisia on paikoin enemmistö harvasti asuttujen asemien ympärillä."

TILATKAA VAPAUS!

JUHLAVIERAAKSI

CSJ:n seitsemänteen laulu- ja soittojuhlaan saapuvien juhlavieraiden joukossa toivotaan myöskin nähtävän John Salo Nipigonista. John täytti äskettäin 80 vuotta ja on tullut tunnetuksi maanmiestemme keskuudessa kautta maan. Toivomme hänen olevan niin hyvässä voinnissa, että voi saapua juhlaan.

Historia-ainehistoa saatavana Port Arthurin alueelta

Tämän lehden eri kohdissa julkaistut kirjoitukset osoittavat Port Arthurin alueen olleen jo viime vuosisadan lopulta lähtien ehkä huomatuimman suomalaisen asutuskeskuksen tässä maassa. Siitä seurasi myöskin, että juuri Port Arthurin alueella oli tämän maan suomalaisten toiminta virkeintä ja monitahoisinta, jonka takia historia-ainehiston kerääminen on tärkeintä juuri Port Arthurin alueella. Valitettavasti ei tähän mennessä ole saatu tietoja monista tärkeistä asioista ja tapahtumista, jotka olisi merkittävä muistiin mahdollisimman tarkoin. Mainitsemme tässä esimerkin vuoksi osuuskaupan perustamisen Port Arthurissa, joka saattoi olla ensimmäinen Canadan suomalaisten osuustoiminnallinen yritys, puhumattakaan monista muista "ensimmäisistä" Canadan suomalaisten toiminnassa.

Arkistomme ahluaisi saada myöskin yksityiskohtaisen selostuksen "Työkansa"-lehden perustamisesta ja kaikista sen yhteydessä olleista asioista, lehden ensimmäisestä numerosta ja ilmestymispäivästä lähtien. Samoin myöskin "Väkäleuasta", joka oli Canadan suomalaisten ainoa pilalehti. Jos teillä on tallella näiden kahden lehden numeroita, pyydämme lahjoittamaantamaan ne Canadan Suomalaisten Arkistolle, jossa niitä ei ole kuin muutamia harvoja kappaleita. Edelleen haluttaisiin arkistoomme Aku Päiviön kirjoittama "Ananias" niminen romaani. Samoin puuttuu arkistostamme Canadassa painettujen suomalaisten kirjojen kokoelmasta vuonna 1914 Port Arthurissa painettu Kaapro Jääskeläisen (A. B. Mäkelä) kirjoittama "Iloisia Juttuja V".

Kaikki arkistolle tarkoitetut lähetykset on tehtävä osoitteella: Finnish-Canadian Archives, Box 354, Sudbury, Ont.

Paul Robeson Suomeen ensi syksynä

Helsinki. — Rauhanpuolustajain Maailmankomitean toimeenpanevan toimikunnan kokouksessa kuukauden vaihteessa Lontoossa oli mukana Suomesta maisteri Mirjam Vire-Tuominen. Hänen tuomiensa terveisten mukaan lupasi kokoukseen osallistunut maailmankuulu neekerilaulaja Paul Robeson syksyllä saapua Suomeen. Hän pyysi jo lähettämään itselleen lauluja, joita maamme työläiset laulavat.

On myös toiveita siitä, että Rauhanpuolustajain Maailmankomitea pitää syksyllä istuntonsa Suomessa.

— Tornionjoessa sanotaan olevan kaikkiaan 192 koskea 45 peninkulman matkalla ja Pyhäjoessa 67 koskea.

Saimme eilen kuulla, että lehtiyhtiömme presidentti Oscar Männistö lähtee myöskin laulu- ja soittojuhlaan. Hänellä on pitkä ja monipuolinen ura tämän maan suomalaisten järjestötoiminnassa. Oscar on toiminut noin 20 vuoden ajan Vapauden johtokunnassa ja sen presidenttinä siitä lähtien kun perustettiin erikoinen yhtiö Vapauden kustantamista varten.

Tervehdys
LAULU- JA SOITTO-
JUHLALLE
★
Silver Mountainin
NAISTENKERHO
Silver Mountain Ont.

Onnittelumme
Laulujuhlalle
FINNISH BAKERY
Veikko ja Sigrid Ketola
Puh. 6-6649
382 Antwerp Ave. Sudbury

Tervehdys
LAULU- JA SOITTO-
JUHLALLE
NOLALUN
NAISTENKERHO
Nolalu Ontario

JUHLATERVEHDYS!
BEVERLEY BATH
137 Beverley Street Toronto, Ontario

Juhlatervehdys!
Exclusive Paint & Wallpaper
Teidän maali- ja paperikauppanne
Puhelin RA. 5751
"Elma"-maalien myyjät
298 College St. Toronto, Ontario

ONNITTELUMME
FRANK'S MINERS SUPPLIES
319 Eva St.

MITÄ PARHAIMMAT
ONNITTELUMME
SEITSEMÄNNELLE
LAULUJUHLALLE
MÄKELÄ SERVICE STATION
Ensiluokkainen rasvaus- ja gasoliinipalvelus
RIT'S TAXI
Nopea ja ystävällinen palvelus
PUH. 2-2269
CREIGHTON TIELLA WATERS TOWNS

PARHAINTA MENESTYSTÄ
LAULUJUHLALLE
★ ★ ★
MELVIN GROCERY
HANNA JA KASSU TULLA
MELVIN ja JEAN KAT. KULM.

Lämpimät
TERVEHDYKSEMME
CARRINGTON
Lumber & Builders Supply Ltd
★ KAIKENLAISIA RAKENNUSTARVIKKEIT
★ KIVIHIILTÄ ★
PUH. 4-4295
82 Lorne St. S.

MUSIKAALINEN TERVEHDYS
SUDBURYN SUURIMMALTA MUSIIKKIKAUPAL
Melody Music Sto
LIMITED
45 Durham St. S. Puh. 3-
★ Pyytäkää luettelo Suomalaisesta levyvarastostamme

Silvermanin keskikesän Dollarin Päivät

3 suurta päivää

KESKIV. TORST. PERJANT.

KAUPPA AVOINNA
KOKO PÄIVÄN KESKIVIIKKONA
9.00 AP.-6.00 IP.

Ostakaa ja säästäkää SILVERMANIN keskikesän dollaripäivien aikana

Kesätarvikkeita koko perheelle alennetuilla hinnoilla näinä kolmena päivänä ainoastaan. Niin suuria säästöjä, että on hyödyllistä ostaa varastoon NYT. Pitäkää myyntikilpiä silmällä neljällä lattialla.

Tavall. $1.24 NAISTEN ALUSHAMEITA
Silkkisiä laatualushameita, valkoisia ja värillisiä, koot 32—40 TOISELLA LATTIALLA kpl. **$1.00**

Erikoisuus NAISTEN BRIEF-HOUSUJA
Ostakaa useita näitä silkki-rayon housuja; kaiken värisiä ja kokoisia
TOISELLA LATTIALLA .... 4 paria **$1.00**

Tavall. 2.94 LASTEN PIKKUSUKKIA
Lasten rayon kesäisiä pikkusukkia, kaiken värisiä. Koot 4½—8½.
TOISELLA LATTIALLA .... 5 paria **$1.00**

Tavall. $1.27 TYTTÖJEN AURINKOLENINKEJÄ
Kirkkaita kuviollisia aurinkoleninkejä. Laatupumpulikankaasta tehtyjä. Koot 2—6 vuoteen.
TOISELLA LATTIALLA .... kpl. **$1.00**

Tavall. 59c PIKKULASTEN YÖPAITOJA
Laatu yöpaitoja valkoisesa Flannelette-kankaasta, vaalean punaisella tai sinisellä koristettuja TOISELLA LATTIALLA .... 2—**$1.00**

Tavall. 68c NAISTEN SUKKIA
Hienoja mercerized-sukkia venyvineen suineen, sannan värisiä. Koot 8½—10L.
TOISELLA LATTIALLA .... 2 paria **$1.00**

Tavall. 44c NAISTEN SUKKIA
Vahvasti tehtyjä, kestävästä, silkkipintaisia pumpulisukkia. Beige-värisiä
TOISELLA LATTIALLA .... 3 paria **$1.00**

Tavall. $1.25 LASTEN T-PAITOJA
Lasten pumpulisia Jersey T-paitoja, useanlaisia raidallisia kuvioita, koot 2—6.
TOISELLA LATTIALLA **$1.00**

TYTTÖJEN LYHKÄISIÄ HOUSUJA
Vahvoja tummansinisiä seilikankaisia lyhkäisiä housuja, hyvin tehtyjä. Koot 8—14
TOISELLA LATTIALLA .... kpl. **$1.00**

TAVALL. 1.18
LAKANAKANGASTA
82" leveää, valkaisematonta .... jaardi **$1.00**

TAVALL. 49c
FLANNELETTE
Vahvaa laatua, valkoista
3 jaardia **$1.00**

ERIKOISUUS
TYYNYLIINOJA
Lumivalkoiseksi valkaistua pumpulia .... pari **$1.00**

PYYHKEITÄ
Valkoisia pumpulisia Terry-pyyhkeitä, värilliset reunat ja raidat.
Koko 18"x36" Taval 45... 3—**$1.00**

ENSIMMÄISELLÄ LATTIALLA

MIESTEN T-PAITOJA
Suosittuja viileitä kudottuja pumpulipaitoja, lyhyet hihat. Tavall 1.49
Kpl. **$1.00**

MIESTEN PIKKU-SUKKIA
Tavall. 79c. Koristekudonta, pumpuli- ja villasukkia. "Elastex" suut
2 paria **$1.00**

MIESTEN ALUSPUKUJA
Yksimittaisia napittomia, hihattomia, polven pituisia, verkkokudontaisia, valkoisia pumpulisia aluspukuja
Tavall. 1.49 .... puku **$1.00**

KELLARIKERROKSESSA

TYÖKINTAITA
Tavall. 1.39 asti. Harmaita muulin- ja hevosen nahkaisia kintaita
pari **$1.00**

Poikasten Jersey-paitoja
Viileita pumpulisia yksivärisiä, lyhyet hihat. Tavall. 68c .... 2— **$1.00**

POIKASTEN SUKKIA
Tavallisen värisiä, lyhkäisiä pumpulisia pikkusukkia ...... 3—**$1.00**

Silverman's
EST. 1892

Pohjois-Ontarion suurin kauppa

Ostamalla eniten, ostamme halvemmalla —
— myymällä eniten myymme halvemmalla

OLKAA HYVÄ
EI C.O.D. EIKÄ PUHELIN TILAUKSIA

SATOJA ERIÄ, JOITA EI OLE ILMOITETTU

★

KATSELKAA IKKUNA-NÄYTÖKSIÄMME

Perheen nuoremmille

Rose Went to a Wiener Roast

Dear big sister Margaret and all the readers and writers of this page.

Well, I guess I'll write a few lines now because I haven't written for quite a while.

Brr! Is is ever cold outside. You'd think winter was coming. Right now I'm listening to "Big Sister" on the radio.

On Sunday, June 18th I went to a weiner-roast with the kids from around here. There we roasted weiners and marshmallows and we had pop and cookies. We had our weiner-roast near Moose Head Lodge about 5 miles from the town of Mattawa. We went there around 2.30 pm. and came back around 6.30 pm. We had an accordian and a guitar along with us so we had some real fun. We would have danced but it was so rocky around there so we just sat, joked and sang. Then we went to see the lodge and looked around the place.

The people who were in the play and a few other kids were at the weiner-roast. Everyone of us decided that we won't put the play on after all because everyone is going for their holidays. We might put it on sometime though.

On June 20th I went to see "Cheaper By the Dozen". It sure was a good show although I just couldn't help getting tears in my eyes towards the end where the father died.

Well, today is my sister Violet's birthday and she'll be 14 years old. Tomorrow the 23rd is my mother's birthday and on the 24th, a year ago my father and my uncle from Finland died.

I think I'll be busy baking cakes these days.

There is a dance here at the Trans-Canada Hall on Saturday.

Well, I'll sign off and maybe if I feel like it I'll write a Finnish letter but don't be surprised if you don't get one though. I'm pretty lazy at writing Finnish you know.

I hope all of you kids pass in your exams and have a nice summer. Well, this is all right now. Cheerio!

Rose Maki,
R. R. 1, Mattawa, Ont.

Leo and Dad will be Summer Bachelors

Hello sister Margaret and all the readers and writers of this page.

It's quite a while since I wrote to this page last. I've been busy with the spring discing and seeding. We planted a large garden this year.

My mother is leaving for Finland next month for a trip. I guess my dad and I have to batch for the summer.

We were at a wedding at Dorion last Saturday.

We are going to have a dance and whist drive to raise money for our picnic, which will be at Chippewa Park, about 50 miles from here. I have sold almost 8 books of tickets on socks and a basket of groceries which are going to be raffled off at the dance. Our picnic will be held either on the 29th or 30th. We finished our exams before the 15th. The junior grades will be finished tomorrow, which is Wednesday.

We have two rabbits and also some small ones, how many I don't know yet. We found one dead but we didn't want to bother the others.

Dolly was run over by a hydro truck.

Well, I guess that will be all.

Leo Wayrynen,
Quimet, Ont.

Marlene Trying Hard in Exams

Dear sister Margaret.

I hope I get out on my year's work. I try hard in all my subjects, especially arithmetic.

I went swimming once with my friend Dorothy Torvi.

I'd better close now. Cheerio!

Marlene Niemi,
Lockerby, Ont.

Onerva is Getting a Feather-Cut

Dear sister Margaret.

All our tests will be next week. I really must study to get good marks. Mom went to town last night to help a friend weave mats. I am going to town today as I am going to have a feather-cut for the summer.

I'll just write a short letter for I haven't much time left.

There is high water here. I sure hope there won't be a flood.

Our lilacs are just blooming now. Are they ever pretty.

I am listening to the radio and I am writing a letter at the same time.

There is a little store out here in the country. Is is ever getting a lot of business.

I am having such a time trying to write with a straight pen.

Good-bye until I write again.

Onerva Salomaa,
Golden, B. C.

TILATKAA VAPAUS!

Hella nukahti koulussa

Rakas Margaret-sisko.

Kirjoitan nyt vähän siitä kesäjuhlasta, joka pidettiin täällä Wanupin lisolilla eilen, kesäk. 18 pnä.

Siellä oli kaikenlaisia kilpailuja niinkuin ampumista, naulanlyöntiä, korkeushyppyä, säkkijuoksua, 3 jalan juoksua ja monta muuta urheilua.

Yrjö Tamsi oli meidän kokki päivällä. Alle 16 v. Marged Makynen sai ensimmäisen palkinnon ja minä toisen palkinnon korkeushyppyssä. Kyllä minun mahani on nyt kipeä. Joka kerran kun oli hypättävä niin minä kaaduin joka kerran.

Illalla meillä oli oikein hyvä konsertti ja sitten oli tanssit jälkeenpäin. Voittajille oli paljon kaunilta lahjoja.

Tänä päivänä meillä ei ollut melkein mitään tehtävää koulussa kun jokainen oli niin väsyksissä kovan päivän jälkeen.

Minä ja pari muuta nukuimme koulussa, en ole ikinä ennen nukkunut koulussa.

Minulla on taas yksi ja niin on monella muullakin koulussa. Oh, ja minä olen saanut nyt tukkani lyhennettyä.

Kai lopetan nyt. Hyvää vointia!

Hella Hakola,
Wanup, Ont.

Evelyn Tells of Drownings

Dear big sister Margaret and all the readers and writers of this page.

Here I am writing a few lines again since I have nothing else to do. I have at least 5 other letters to answer so this will not be a very long one.

How has everyone been feeling? I've been feeling just grand.

Gosh, it's been cold again today but now it seems to be getting warmer although the wind is a lot stronger. It also rained last night and a little today.

We had visitors today, (I should say my mother did) Mrs. Raivonen and another lady and her young daughter were over. They were here quite awhile.

Well, I got my xray last Saturday only I haven't got the results yet for the offices at the San. close at noon on Sat. and we got there at a quarter to 12, so the doctors were off. That meant there was nobody to look at my x-ray. I guess I'll be getting the results tomorrow. I'm keeping my fingers crossed.

A man from here was drowned Sunday afternoon while he was fishing at Sand Stone Lake with some other men. Their boat upset when one of their hooks hooked to something at the bottom of the lake. They still haven't found the body. They've been dragging for it all Sunday night before dark, Monday all day and today. They're making some kind of hook that they need down there. A six year-old girl also drowned Saturday afternoon in Fort William. She had been playing on the bank with another youngster when she rolled in. It's just awful how many people drown, so everyone please be careful this summer and every other summer while swimming or fishing.

I guess I'll close for now for "Brave Voyage" will be on again in 5 minutes or so. Cheerio!

Evelyn Kivi,
Silver Mountain, Ont.

Doris was Planting Potatoes

Dear sister Margaret and all the readers and writers of this page.

I am fine and I hope you are the same.

We were planting potatoes today. We planted thirty bags of potatoes. There were only five of us planting.

School stops on the 29th of this month. We are having a picnic on the same day. I don't know where we are having it yet. There is a big picnic on July 1st and I think I am going to see it. It is in town.

My brother got a fish today. It wasn't a very big one. It hasn't been very warm these days. Today it rained.

I think I will pass to grade six. I'll write to you soon and tell you if I passed. I think my sister will pass to grade five.

I think I will close now. Cheerio!

Doris Pasala,
Hearst, Ont.

Suurempia perheitä ja vähemmän sylikoiria

Washington. — Edustaja Overton Brooks, D. La. sanoi hiljattain, että ihmisillä pitäisi olla enempi lapsia ja vähemmän sylikoiria.

Brooks, jolla on itsellään vain yksi lapsi, esitti "ways and means" komitealle, että tämän olisi korotettava tuloverovähennyksen lasta kohti $600:sta $1,000:n "keholtukseksi" nuorille pariskunnille.

"Me arvostelemme pariskuntia, jotka haluavat sylikoiraa tai muuta kotieläintä", hän sanoi "mutta tällainen puhe ei tuo takaisin mennyttä amerikkalaista elämää — suurta perhettä. Tämän voimme tehdä ainoastaan tuloverohuojennuksella."

— Clear Cape on eteläisin osa Islannista.

Heipä hei siskot ja veljet!

Ei ole enää kun muutama päivä koulua ja sitten alkaa kesäloma, hauska kesäloma. Sitten saa myös tietää kuinka kukin onnistui kokeissaan. Toivotaan nyt, että kaikki läpäisee luokkansa liehuvin lipuin.

Kuten **Evelynkin** mainitsee kirjeessään tapahtuu nykyään niin monta hukkumistapausta ,että aivan hirvittää. Kaikkien olisi oltava erikoisen varovaisia uidessaan. On paras pysyä pois oikein syvistä vesistä. Varovaisuus välttää monen onnettomuuden.

Leo ja isänsä joutuvat "pätsäämään" keskenään tämän kesän ajan. Eiköhän siinä laihduta jonkunverran kun äiti ei ole aterioita valmistamassa.

Kyllähän olitkin väsynyt **Hella**, jos koulussa nukahdit. Onpa hyvä että sellaista ei tapahdu usein.

Rose oli "wiener-roastilla". Sellaiset ulkoilut ovat aina hauskoja.

Doris, Marlene ja **Onerva**, kuten kaikki muutkin, ajattelevat luokanmuuttomahdollisuuksia.

Ei ollut kuin yksi kirje pojilta tällä viikolla, tytöt yhä edelleen kirjoittavat tarmokkaasti.

Nyt koulun loputtua alkavat kesäleirit myös pian. Kaikkien lasten, joilla on siihen mahdollisuus, olisi mentävä kesäleirille. Siellä on niin paljon hauskaa kun saa toisten ikäistensä kera leikkiä, oppia uimaan, ym. Minä aina muistan kuinka minulla oli pienenä hauskaa lasten kesäleirillä Työn Puistossa. Joskus tuli koti-ikävä mutta hauskaa silti oli!

Hauskaa kesälomaa teille kaikille toivoen,

Siskonne, Margaret.

Haju ei riitä todistajaksi

Wienin tuomioistuin on antanut ennakkopäätöksen eräässä ryöstöjutussa siitä, että Itävallassa ei ketään voida tuomita pelkästään poliisikoiran hyvän hajuaistin perustalla. Saadakseen pidätetyksi varkaan, joka oli varastanut kinkun ja muuta lihaa Wienin poliisi käytti apunaan poliisikoiria, jotka pääsivätkin pian jäljille, jotka johtivat rikospaikalta. Jäljet johtivat suoraan erääseen henkilöön, jota jo muutenkin epäiltiin teosta. Vakuuttuakseen siitä että koirat eivät erehtyneet poliisi otti epäillyn nenäliinan ja asetti sen kasaan, jossa oli usean muun henkilön nenäliinaa. Koirat valitsivat kasasta heti epäillyn miehen nenäliinan.

Kun tuomioistuin ei kuitenkaan saanut mitään muita todisteita epäillyn syyllisyydestä kuin koirien antaman, se katsoi olevansa pakotettu vapauttamaan pidätetyn.

— Canadan kuninkaallinen meriväki perustettiin 1910.

Port Arthurissa oli 1911 kolmas osa tämän maan suomalaisesta väestöstä

Canadan Suomalaisen Järjestön seitsemäs laulujuhla vietetään tänä vuonna tämän maan suomalaisten vanhassa kulttuurikehdossa Port Arthurissa, joka lienee vanhin suomalaisasutus Canadassa. Ainoastaan British Columbia saattaa kilpailla Port Arthurin kanssa tästä kunniasta. Port Arthur on ympäristöineen aina ollut Canadan suurin suomalaisasutus ja tulee kaiken todennäköisyyden mukaan pysymään tulevaisuudessakin samassa asemassa.

Toisessa paikassa kerrotaan tässä lehdessä yksityiskohtaisemmin Port Arthurin seudun suomalaisasutuksesta verrattain luotettavien tietojen perusteella. Vuonna 1911 toimitetun virallisen väenlaskun mukaan oli Canadassa silloin kaikkiaan 15,497 suomalaista asukasta ja M. Hahlin 1910 toimittamien laskelmien mukaan oli maassa suomalaisia 15,000—16,350 vaiheilla. Siitä syystä tuntuvat Hahlin laskelmat ja tiedot verrattain luotettavilta.

Hahlin tietojen mukaan oli vuonna 1910 Port Arthurin alueella kaikkiaan 4,830 suomalaista, joista noin 4,000 asuin kaksoiskaupungeissa, Port Arthurissa ja Fort Williamissa. Koska seuraavan vuoden virallisen väenlaskun perusteella todettiin Ontarion maakunnassa asuneen silloin 8,622 suomalaista, oli Port Arthurin alueella silloin yli puolet (55.6 prosenttia) Ontarion suomalaisista ja lähes kolmasosa (31 prosenttia) koko Canadan suomalaisista. Nämä suhdeluvut olivat vuoden 1941 väenlaskun mukaan jossain määrin alhaisemmat, kuten voidaan todeta asiaa koskevista tiedoista tämän lehden muissa osissa.

KULTTUURIKESKUS

Tästä varhaisesta suomalaisen väestön alueelle keskittymisestä johtui aivan kuin itsestään selvänä asiana, että Port Arthurista muodostui Canadan suomalaisten johtava kulttuurikeskus.

Suomalaisen edistysmielisen kulttuurityön harjoittamista varten perustettiin paikkakunnalle ensiksi (niin Fort Williamiin kuin Port Arthuriinkin) raittiusseura, sitten Imatra-liiton paikallinen yhdistys, muodostuen hiukan myöhemmin itsenäiseksi suomalaisten työläisten yhdistykseksi, joka liittyi myöhemmin sosialistipuolueeseen.

Näiden järjestöjen toimesta harjoitettiin Port Arthurissa silloin voimakasta kulttuurityötä sillä Port Arthurin tienoilla näyteltiin, soitettiin ja laulettiin voimakkaimmin ja suuremmin joukoin kuin missään muualla tämän maan suomalaisen väestön keskuudessa. Perustettiin sen lisäksi urheiluseurat, niin naisille kuin miehillekin, osuuskauppa — ja lopulta sanomalehti tämän maan suomalaisen kansan valistamista varten. "Työkansa"-lehden perustaminen oli silloin varsin uskallettu yritys kun pidetään mielessä se tosiasia, että tämän maan suomalaisen väestön lukumäärä ei ollut vuonna 1907, jolloin lehti perustettiin, edes kymmentätuhattakaan. Kaikesta huolimatta perustettiin pian sen jälkeen vielä "Väkäleuka"-niminen pilalehtikin ja "Työkansa" laajennettiin vappuna 1912 päivälehdeksi. Suomenkielistä kirjallisuutta kustannettiin vv. 1910—1915 välisenä aikana Port Arthurissa runsaammin kuin minkään viisivuotiskauden aikana sen jälkeen tämän maan historiassa. Silloin oli käynnissä voimakas järjestämistyö ja valistusvirtaus Canadan suomalaisten keskuudessa, joka johti sitten Canadan Suomalaisen Sosialistijärjestön perustamiseen. — H. S.

Ruotsalaiset hävisivät jalkapallon T:tossa

Toronto. — Ruotsalainen Jönköpingin jalkapallojoukkue, joka on ollut vierailemassa Englannissa ja tällä mantereella kärsi 3—1 tappion täällä sunnuntaina pelatessaan canadalaista All-Stars- joukkuetta vastaan kansallisen näyttelyn stadionilla. Ainoastaan noin 6,500 henkeä oli seuraamassa ottelua, jonka väitetään olleen parhaan mitä on täällä nähty vuosikausiin. Jönköpingin joukkue kärsi täällä kolmannen tappionsa tällä mantereella.

Sai avioeron

Oakland, Calif. — Antoinette Zegras sanoi oikeudelle, että oli tarpeeksi paha kun miehensä, John Zegras, hakkasi ja haukkui häntä. Mutta, hän sanoi, se oli aivan liikaa kun Zegras — joka omistaa ruokalan — söi raakaa kynsilaukkaa ja joi punaista viiniä ja — hengitti sitten hänen kasvoilleen.

Mrs. Zegras sai avioeron.

— "Nyt minä osaan piirtaa viivan!" sanoi kuuluisa japanilainen taidemaalari Hokusai 70-vuotiaana.

JUHLAVXEN JOUKOSSA
Lehtemme kirjeenvaihtaja ja asiamies Jacob Huhta Silver Mountainista on uhannut saapua CSJ:n seitsemänteen laulu- ja soittojuhlaan sillä hän haluaa olla muiden veteraanien mukana siinä suuressa kansainvaelluksessa, joka silloin virtaa Port Arthuriin. Jaakko saapuu varmaan, ellei tule voittamattomia esteitä.

— Ensimmäinen kirjapaino perustettiin Suomessa vuonna 1642 Turkuun, kaksi vuotta Turun yliopiston perustamisen jälkeen.

Tulkaa katsomaan!

UUTTA JOHNSON VAIHDE-ULKOLAITAMOOTTORIA

Johnson Sea-Horse QD — 10.0 OBC taattu jarrutettu h. v. 400 r.m.p. nopea kiihtyväisyys — hiljainen uisteluvauhti — vaihdekontrolli — uusi kulkunopeus — painaa ainoastaan 56 paunaa ... erillinen viiden gallonan polttoainesäiliö, 16 paunaa ... polttoainemittari ... 40 suurenmoista uutuutta ... uudenlainen ulkolaitamoottori ... Käykää katsomassa lähetystä varten
HINTA **$340.00**

Cochrane's
1890 1950
SERVING THE NORTH FOR SIXTY YEARS

SUDBURY COPPER CLIFF

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään miltei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 8-8321 Sudbury.

MAITOFARMI MYYTÄVÄNÄ

100 EEKKERIÄ MAATA, JOSTA peltoa 50 eekkeriä, navettarakennus, tiilitalo ja kaikki muut rakennukset ensiluokkaisessa kunnossa. Kysykää: Rheal Belisle, R. R. 1, Chelmsford, Ont. Puhelin 62-R-5. (17-24)

FARMI MYYTÄVÄNÄ

80 EEKKERIN FARMI KALUSTOINEEN myytävänä, 25 eekkeriä peltoa ja loppu metsää. Paikka sijaitsee 6 mailia Wahnapitaesta hyvän tien varrella. Lähemmin: Paul Korpi, Wahnapitae, Ont. (24-27-29)

MYYTÄVÄNÄ

HEVONEN JA PIAN POIKIVA LEHMÄ. Kysykää E. Puska Azilda, Ont. (27-29)

KOIVUN PINTOJA 8 JALAN PITUISIA myytävänä. Kysykää: D. Länkinen, Wahnapitae, Ont.

KING EDWARD PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä. Öljy hoitoa hiuksille.
EINO SMITH
JACK NICHOLSON
[illegible]

A. NIEMI VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puh. 8-8824 Sudbury
Valokuvaus työtä kaikesta lajista

J. E. Lacourciere
LAWYER — LAKIMIES
JULKINEN NOTARIO
10 Elm St. E. Sudbury Phone 8-8221

Kääropaperia - paperipyyhkeitä - paperipusseja paperikuppeja
Jos se on paperista—Meillä on sitä
Northern Paper Supply
Puhelin 3-2700
Box 457 Sudbury

MASSEY HARRIS
HEINÄNTEKO VÄLINEET
ovat parhaimpia
STANDARD HARDWARE
LAURI HILL, omistaja
254 Hazel St. Sudbury

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 LORNE ST. PUH. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA — TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Mieskuoron harjoitus tänä iltana klo 7.30 haalilla ja **sekakuoron kenraaliharjoitus** torstaina klo 7.30 haalilla.

Alertsin johtokunnan kokous torstaina klo 8 ip. Työn Puistossa.

Jehulaiset kokoukseen!

Beaver Laken Jehun kokous pidetään osaston haalilla ensi keskiviikkoiltana, t.k. 28 pnä. Saapukaa kaikki jäsenet kokoukseen sillä käsillä on paljon tärkeitä asioita tulevan kesätoiminnan järjestelyssä. — N.

Tanssit Wanupissa

Ensi lauantaina heinäk. 1 pnä, alkaen kello 9 illalla, on CSJ:n Wanupin osaston haalilla railakkaat merkkitanssit, joista jaetaan kaksi palkintoa. Mauri Liikanen soittaa. Kaikki tervetulleet!

TILATKAA VAPAUS!

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelimet 8-8344
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
FORD & MONARCH henkilöautoja
FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita
suomalainen myyjä

MIKSI AJATTE
Kun voitte levätä . . .

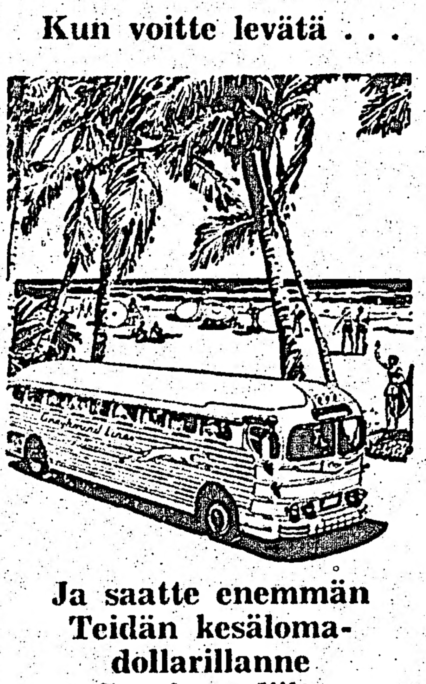

Ja saatte enemmän Teidän kesäloma-dollarillanne Greyhound'ilta

	Yhtäälle päin	Edestakaisin
North Bay	$ 2.54	$ 4.45
Pembroke	5.70	10.30
Ottawa	7.95	14.35
Hawkesbury	9.45	17.05
Montreal	10.70	19.30
Quebec City	15.20	27.40
Milwaukee, Wisc.	16.25	29.30
Gary, Ind.	17.50	31.55
Chicago, Ill.	18.50	33.30
Detroit, Mich.	15.95	28.70
Winnipeg, Man.	26.95	48.55
Regina, Sask.	33.35	60.00
Vancouver, B. C.	53.55	96.35
New York, N. Y.	19.45	35.00
Pittsburg, Pa.	17.55	31.60
Cincinnati, Ohio	21.90	39.40

GREYHOUND ASEMA
UNION BUS DEPOT
Puhelin 5-5671
151 Elm St. E. Sudbury Ontario
GREYHOUND

Kuoron läksiäiset tanssitaan tänään Mine-Mill-haalilla

Tänä iltana on Mine-Mill-union haalilla Regent St. varrella suurenmoiset kuorolaisten läksiäistanssit, joista saadut tulot käytetään täältä ensi perjantaiaamuna Port Arthurin laulu- ja soittojuhlaan lähtevien sudburylaisten laulajien kyytikulujen maksamiseen.

Kaikkia kuorojen ystäviä kehoitetaan osallistumaan tähän tilaisuuteen sillä Mine-Mill-union haalilla ei ole tilanpuutetta ja sinne on järjestetty myöskin tavanmukainen virvokkeiden tarjoilu.

Sam Connorin orkesteri soittaa valsseja, polkkia, masurkkia, foxtrotteja ja ties vaikka mitä.

Kuoron liikennetirehtööri Aimo A. Mäki sanoi meille, että koskaan ennen Canadan suomalaisten historiassa ei ole niin valtavaa laulajain joukkoa lähtenyt niin pitkän matkan päähän kuin tällä viikolla matkustaa Port Arthuriin Sudburysta, Torontosta ja kulta-alueelta. Kyytikulujen maksamiseen tarvitaan siis paljon rahaa, sanoi Aimo. Sudburysta lähtee matkaan sekakuoro, naiskuoro, mieskuoro ja Alertsin työkuoro.

Kaikki suomalaiset siis liikkeelle kuorojen läksiäistansseihin. Siellä riittää iloa ja riemua kaikelle kansalle.

Voimistelukurssien päättäjäiset Beaver Lakella sunnuntaina

Suuren kansan tietoisuudessa onkin jo se, että kaksi viikkoa kestäneet voimistelukurssit J. Hymanderin johdolla ovat olleet täydessä menossa Beaver Lakella ja onnistuneet hyvin.

Kurssien lopettajaiset piti olla viime sunnuntaina, mutta kun SJ:n osastolla ja Jehulla sattui olemaan silloin vuotuinen kesäjuhla, siirtyi lopettajaiset viikolla eteenpäin eli siis ensi sunnuntaihin.

Toivomme, että Beaver Laken ja ympäristön ihmiset saapuvat silloin tähän tilaisuuteen. Silloin on varmasti täyden rahan edestä nähtävää niin lyhykäinen aika kuin kaksi viikkoa kurssien pitoa varten onkin ollut. Ohjelma on arvokas ja meillä harvinaislaatuinen.

Saapumalla juhlaan voitte myöskin parhaalla mahdollisella tavalla tukea urheilupyrkimyksiämme. Ohjelman loputtua pannaan jalalla koreasti V. Mannisen soiton tahdissa.

Haalilla tavataan suurella joukolla!

Lasten kesäleiri alkaa heinäkuun 15 päivänä eikä heinäk.10 pnä

Lehtemme viime lauantain numerossa ilmoitettiin, että lasten kesäleiri alkaa Työn Puistossa heinäk. 10 pnä, jonka johdosta CSJ:n Sudburyn osaston varhaisnuorisokomitea on pyytänyt oikaisemaan tiedon sillä lasten kesäleiri on suunniteltu alkavaksi heinäk. 15 pnä, jos tarpeeksi suuri määrä lapsia ilmoitetaan halukkaiksi leirille.

Vanhempia kehoitetaan muistamaan, että ilmoittautuminen on tehtävä viimeistään heinäk. 10 päivään mennessä joko Kosti Närhille Finnish-haalilla tai mrs. Hilma Mäclle Trout Lakella.

Leirille otetaan tällä kertaa ainoastaan alle 14-vuotiaita ja leirimaksu on ainoastaan neljä dollaria viikossa.

Karkuri saatu kiinni

Lauantaiyönä Burwashin vankileiriltä karannut 33-v. Arthur Matthews Ottawasta saatiin kiinni sunnuntaina Wanupin läheisyydessä, noin kuuden mailin etäisyydessä vankilasta. Mies oli sahannut poikki sellinsä ristikot ja päässyt siten karkuun.

Victor Laamanen kuoli sunnuntaina

Sunnuntai-iltana kuoli Beaver Lakella eräs paikkakunnan vanhimmista asukkaista ollessaan matkalla kotiinsa. Kun Jehun kentällä urheilukilpailuja seuraamassa ollut Victor Laamanen lähti klo kuuden aikaan illalla kotiinsa, pysähtyi hän matkan varrella huokaamaan ja istahti tien viereen, josta hänet pian sen jälkeen löydettiin kuolleena. Tällä tavoin manan majoille siirtynyt vanhus oli noin 76 vuoden ikäinen.

Hautajaiset pidetään huomenna, keskiviikkona, klo 2 ip. CSJ:n Beaver Laken osaston haalilta Nairn Centien hautausmaahan.

Vainaja oli saapunut Canadaan vv. 1910—11 vaiheissa. Häntä jäi vaimonsa Emelian (o.s. Hautanen) lisäksi suremaan kolme tytärtä, mrs. Siiri Mäki Blairmoressa, Alta; mrs. Sylvia Mäki Beaver Lakella ja mrs. Helvi Mäki Sudburyssa; kolme poikaa, Jalmar Penage Lakella, Charles South Porcupinessa ja Akseli Trout Lakella. Sudburyssa, sekä heidän perheensä.

Canadaan saavuttuaan työskenteli Laamanen aluksi Copper Cliffin sulatolla kunnes hän siirtyi 1916 farmilleen Beaver Lakella, jossa hän lopetti työnteon noin neljä vuotta sitten.

Vainajan ruumis on täkäläisessä Jackson & Barnardin hautaustoimistossa.

Tärkeä rauhankokous on ensi torstaina Finnish-haalilla

Sudburyn Rauhanneuvoston toimesta on ensi torstaiksi järjestetty Finnish-haalille rauhankokous, jossa Canadan Rauhankongressin sihteeri Miss Mary Jennison esittää raportin. Samassa tilaisuudessa esitetään rauhantyötä kuvaava filmi.

Aikaa varataan kysymyksille ja keskustelulle. Sudburyn Rauhanneuvosto kehoittaa kaikkia, jotka vain suinkin pääsevät, saapumaan tähän tärkeään kokoukseen kuulemaan mitä Miss Jennisonilla on sanottavaa.

Kokous alkaa kello 8 illalla.

Falconbridge aikoo perustaa jalostustehtaan alueelle

Äskettäin pidetyssä Falconbridge Nickel Mines-yhtiötä kontrolloivan Ventures Limitedin vuosikokouksessa ilmoitettiin, että yhtiö suunnittelee parhaillaan nikkelin jalostustehtaan rakentamista Sudburyn seudulle ja että sitä varten suoritetaan parhaillaan tutkimuksia. Yhtiön presidentti Thayer Lindsley toivoi, että rakennustöihin voitaisiin ryhtyä jo tulevan vuoden aikana.

Tieto uuden nikkelitehtaan perustamissuunnitelmista oli hämmästyttävä jo siitä syystä, että yhtiö on viime vuosien kuluessa käyttänyt huomattavia summia Norjassa sijaitsevan jalostustehtaan parantamiseen ja korjaamiseen. Viime vuonna käytettiin tähän tarkoitukseen esim. noin 750,000 dollaria.

Falconbridge-yhtiön sanotaan omistavan laajat valtaukset Levackissa ja niiden tutkimustyöt ovat antaneet rohkaisevia tuloksia. Yhtiön McKim-kaivannon kehittämistyöt ovat myös antaneet edullisia tuloksia. Tämän kaivannon arvellaan kykenevän tuottamaan 500 tonnia ooria vuorokaudessa vuoden loppuun mennessä. Sultanan valtauksilla suoritetaan parhaillaan myöskin tutkimustöitä. Yhtiön tiedetään viime vuosien aikana ostaneen Sudburyn alueelta paljon mineraalimaita.

Ventures Limited, joka kontrolloi Falconbridge-yhtiön, omistaa paljon mineraalivaltauksia ja tuottavia kaivantoyrityksiä maan eri osissa, jopa ulkomaillakin. Sen lisäksi on sillä osakkeita lukuisissa kulta- y.m. kaivannoissa, joista se saa lihavia voitto-osinkoja.

Elokuvaesitys Beaver Laken haalilla ensi torstai-iltana

Ensimmäinen huomattava tapaus heti sen jälkeen kun saimme haalillemme sähkövalot on elokuvaesitys ensi torstai-iltana, t.k. 29 pnä. Silloin esitetään kaksi filmiä samana iltana.

Kello 7 illalla esitetään filmi **"Loviisa, eli Niskavuoren nuori emäntä"** ja alkaen kello 9 illalla esitetään heti jatkoksi hauskuudestaan kuuluisa filmi **"Kalle Aaltosen morsian"**.

Pitäkääpä beaverlakelaiset ja ympäristöläiset tämä harvinainen tilaisuus mielessänne ja saapukaa joukolla tähän tilaisuuteen. Filmit ovat katsomisen arvoisia. — N.

Algoma Steel ostanut Pt. Colbornen tehtaan

Port Colborne, Ont. — Täällä ilmoitetaan, että Algoma Steel Corp. on ostanut täkäläisen Canadian Furnace Ltd:n. Vaikka kauppahinta ei ole vielä lopullisesti tarkalleen selvillä väitetään hinnan olevan noin kahden ja puolen miljoonan dollarin vaiheilla. Luotettavalta taholta ilmoitetaan, että ostetussa tehtaassa on tarkoitus käyttää Labradorin rautamalmia, että Algoma kykenisi paremmin kilpailemaan itä-Canadan teräsmarkkinoilla.

4 kk. telkien taakse viinakauppahommista

"On jo aika tehdä jotakin tälle miehelle sillä hänellä on miltei 20 vuoden historia viinan salakaupan alalla", sanoi poliisituomari Woodliffe viime viikolla tuomitessaan Nestor Puskan neljäksi kuukaudeksi kovaan työhön Burwashin vankilaan. Puska oli joutunut kiinni myytyään kaksi laatikkoa olutta t.k. 3 pnä eräälle autoilijalle. Poliisi sanoo Puskan harjoittaneen salakauppaa v. 1931 lähtien.

CPR:n alikäytävätyöt

Urakoitsijaliike Chisnell-Canton on ilmoittanut, että CPR:n alikäytävän rakennustyöt saataneen aloittaa tällä viikolla, riippuen sähkö- ja puhelinjohtojen siirtämisestä. Kaivamis- ja tasoitustyöt saattavat kestää noin kuukauden ajan.

$200 murtovarkaus

Murtovarkaat tunkeutuivat lauantaiyönä Seven Up Bottling Co:n tehtaaseen, raahasivat kassakaapin pihalle, jossa se murskattiin. Saalis oli noin $200.

Vierailemassa täällä

Viime viikolla saapui tänne Torontosta E. Soini "työmarkkinoita tarkastamaan." Toivomme hänen jäävän tänne.

BC:n tulvan kriisikohta on jo sivuutettu

Mutta tulva aiheutti suuria menetyksiä tulva-alueen farmiväestölle

Vancouver. — British Columbian jokien kymmenen päivää kestänyt tulvahyökkäys patoja vastaan on jo sivuuttanut huippukohtansa ja padot kestivät murtumatta.

Kaikki tiedot viittaavat siihen, että kriisitilanne sivuutettiin viikon vaihteessa. Rutiinipatrullia pidettiin jo riittävänä Port Mannista Trailiin asti Fraser-joella.

Mutta tulva aiheutti kuitenkin suuria kustannuksia Fraser-jokilaakson asukkaille sillä pääministeri Byron Johnson ilmoitti lauantaina, että tämän tulva-alueen asukkaiden täytyy itse maksaa menetyksensä ja sen lisäksi vielä korkeimpien verojen muodossa sen, mitä kustannuksia tulva aiheutti hallitukselle.

Mr. Johnson, tory-liberaalipuolueen kokoomushallituksen pääministeri, lausui: "Ei voida odottaa, että BC:n muut alueet panevat joka vuosi työmiesten armeijan kahdeksi kuukaudeksi Fraserin farmialueelle."

Tulvan vastustamistöissä käytettyjen miesten palkka ja koneiden kulutus nousevat sataan tuhanteen dollariin. Tulva aiheutti noin 100 tai 120 asuinrakennuksen menetyksen, huomattavia satomenetyksiä suojattomilla mailla sekä huonekalujen ja muiden välineiden turmeltumista. Tulva-alueelta evakuoitiin noin 400 ihmistä.

Viisi hukkumistapausta Ontariossa viikon vaihteen vilvoittelusta

Toronto. — Kesän ensimmäinen todella lämmin viikon vaihde aiheutti Ontariossa sen, että tuhannet ihmiset riensivät järvien ja jokien varsille vilvoittelmaan — mutta ainakin kuusi ihmistä menetti henkensä hukkumalla.

Puolitoistavuotias tyttö putosi Grand-jokeen Galedoniassa äitinsä hoitaessa toista lasta ja hänelle annettu tekohengitys oli tehoton.

26-vuotias Jack M. Borden ajautui heikkona uimarina liian kauaksi rannalta Port Stanleyssa uimamatkalla ollessaan ja hukkui.

Kenabi-järvellä Mindenin luona 18-vuotias Douglas Rose hukkui kun hänen kanoottinsa kaatui. Rose oli yksinään kanootissa.

Gredit-joella, Glen Williamsin pohjoispuolella suoritetaan naaraustöitä, sillä jokeen putosi eräs nuori tyttö ja hänen pelätään hukkuneen.

36-vuotias Michael Gaffney nostettiin lauantaina kuolleena ylös Thames joesta Londonissa, Ont.

Long Lakella Sudburyssa hukkui eräs nuorukainen jonka kanoottiin oli kiinnitetty voimakas moottori. Kanootti kaatui sillä seurauksella että siinä ollut toinen mies hukkui.

80-vuotiaalle Mari Piispaselle

Majavajärvellä kesäk. 28 pnä 1950

On kulunut 80 vuotta
elon taivalta,
tämän rakkaan
vanhuksen ja äidin
ja yhden tuhansista
työläisnaisen elämästä,
jota köyhyys ja sairaus
on matkan varrella
hyvin kiinteästi seurannut.

Mutta joka siitä huolimatta
on säilyttänyt
hilpeän, ystävällisyyttä
uhkuvan toverihengen
ja sen avulla pystynyt
vielä toisiakin rohkaisemaan
tällä elämän karulla ja
pitkällä taipaleella.

Siksi nyt
80-v. syntymäpäivän johdosta
monet läheisesi tahtovat tuoda
ilmi vilpittömän kiitoksen ja
ihailunsa.
"Me kiitämme lahjoitta loistavitta
ja kukkasitta kuihtuvaisitta"
vain huoletonta ja rauhallista
elon iltaa sulle toivottaen.

Kirj. toveriesi puolesta: Elin.

High-koulun tutkinnon suoritti 9 suomalaista tyttöä ja poikaa

Viime viikolla oli paikallisen High-koulun lopettajaistilaisuus ja pääsytodistukset saaneiden joukossa mainittiin mm. seuraavat suomalaiset tytöt ja pojat:

13-luokkalaiset Ellen Juhola, George Bergh, Heikki Auvinen ja 12-luokkalaiset Albert Poutanen, Henry J. Harju, Reino Korpi, Mauno Pajala, Bill Passi ja Elma Rautiainen. 12. luokalta päästötodistuksen saaneet voivat vielä jatkaa opintojaan täkäläisessä High-koulussa, jos haluavat sen tehdä vissien alojen vaatimusten mukaisesti.

Albert Poutanen, Heikki Auvinen ja Bill Passi saivat erikoisen kunniakirjan urheilullisista harrastuksistaan ja Ellen Juhola sai Club Richelieun palkinnon ranskankielen opinnoistaan.

McKim-kunnan $25 kehoituspalkinnon 10-luokkalaisille saivat Norma Phillips ja Walter Marttila. Lions Clubin kultamitalin parhaana oppilaana sai 10-luokkalaisten joukosta Helen Mäki.

CSJ:n Long Laken os. on lahjoittanut $25 Whitefishin osastolle

Rheault, Ont. — CSJ:n Long Laken osasto on lahjoittanut 25 dollaria Whitefishin osaston haalin korjaamisrahastoon osaston äskeisen kokouksen päätöksen mukaisesti.

Mrs. Jenny Martin on palannut kotiin toipumaan äskeisen sairaalamatkan jälkeen. Häneltä leikattiin umpisuoli ja hän voi nyt verrattain hyvin.

Seuraava osastomme kokous pidetään heti juhlien jälkeen tiistaina heinäk. 4 pnä, alkaen klo 8 illalla Maria ja Valpas Hännisen kodissa.

Muistakaa aika ja paikka ja ennen kaikkea muistakaa saapua kokoukseen.

Murhasta syytetty mies pidätetty

Simcoe. — Neljä päivää kestänyt miesjahti päättyi siihen, että poliisiviranomaiset pidättivät lauantaina 37-vuotiaan Frank West-nimisen miehen, jota syytetään murhasta.

Viranomaisten kerrotaan jo menettäneen toiveensa siitä, että he saavat murhasta epäillyn miehen pidätetyksi tapahtuma-alueelta, mutta viimeinen yritys tuotti tuloksen. Pidätetyn miehen kerrotaan olleen pahasti sääskien syömän ja vaatteet repeytyneenä. Häntä syytetään pankkiryöväriä kiinni yrittäneiden Arthur Liermanin ja William Goddyn kuoliaaksi ampumisesta.

Alahuoneen jäsenet valmistavat kesälomalle menoa

Ottawa. — Jos parlamentin istunto jatkuu tämän viikon loppuun asti — mikä on vielä mahdollista — niin alahuoneen istuntosalissa on paljon tyhjiä tuoleja virallisessa päättäjäistilaisuudessa.

Parlamentin jäsenet ovat panneet paljon rautatielippujen ennakkotilauksia keskiviikoksi ja torstaiksi.

Istunnon viime vaiheessa tulee käsiteltäväksi vanhuudeneläkettä käsittelevä raportti ja sen uskotaan antavan puheen aihetta joillekin opposition jäsenille. Mutta alahuoneen jäsent odottavat ilmeisesti istunnon päättymistä viimeistään torstaina.

Tukkumyyjien yhdistystä syytetään lain rikkomisesta

Washington. — Oikeusdepartmentti ilmoitti perjantaina, että liittovaltion oikeuden suurjury on asettanut Eastern Electrical Wholesalers Association ja 268 muuta syytteeseen trustivastaisten lakien rikkomisesta sähkötarvikkeiden myynnissä New York Cityn alueella. Oikeusdepartmentti sanoi, että juryn päätös annettiin New Yorkissa.

Viranomaisia pyydetty puuttumaan riitaan

Timmins, Ont. — Liittohallituksen ja maakunnan viranomaisia pyydettiin perjantaina puuttumaan McIntyre yhtiön ja CCL:n union väliseen riitaan sekä avustamaan sopimuksen aikaan saamista.

Timminsin pormestari ja Whitney sekä Tisdale townshippien esimiehet lähettivät sähkeet Ottawaan ja Torontoon työdepartmentin viranomaisille, pyytäen heitä puuttumaan tähän riitaan.

McIntyre yhtiön ja Millardin union neuvottelut ovat umpikujassa ja Millardin miehet ovat uhanneet julistaa lakon, jollei yhtiö hyväksy sovintolautakunnan ehdotuksia.

Vaihdemiehet lakkoutuneet

Chicago. — AFL:n unioon kuuluvat 4,000 vaihdemiestä lakkoutuivat sunnuntaina lännen ja keskilännen viidellä suurella rautatiellä.

Lakon johdosta rautatieliikenne pysähtyi neljällä rautatiellä. Lakon aiheutti kysymys 40 tunnin työviikosta. Union edustajat selittävät, että vaihdemiehet työskentelevät nyt 48—56 tuntia viikossa, saamatta mitään ylityökorvausta.

Canadan unioriennätys

Montreal. — Kaikkiaan seitsemän ennätystä rikottiin täällä pidetyssä Quebecin rata- ja kenttäurheilukilpailussa. Kaikki ennätykset olivat nuorten sarjoissa ja kolme niistä oli Canadan ennätyksiä. Huomattavin niistä oli torontolaisen mailerin Rich Fergusonin nuorten sarjan mailin ennätys, 4.23.6. Entinen ennätys oli ottawalaisen Don McEwenin nimissä, 4.28.8.

Peterborough
VENEITÄ
Nauttikaa kalastuksesta ja järviulkoilusta uudella ja tunnetulla Peterborough-veneellä

FALCON-MALLISET
Tämä 16 jalan, 48 tuuman levyinen vene antaa mukavaa kyytiä. Painaa 180 paunaa, on vernissattu ulkoa ja sisältä, istuimet varustettu selkänojilla. Mukana yksi pari airoja
HINTA 195.00

LAKESIDE-MALLISET
Näiden veneiden kokkapuoli on varustettu kannella, ovat 15 jalkaisia ja 50 tuuman levyisiä. Vernissattu ulko- ja sisäpuolelta. Varustettu selkänojilla ja läiskyreunalla. Painaa 195 paunaa. Todella siro vene. HINTA 268.00

Wm. KALLIO HARDWARE
27 Larch St. Puh. 4-4041 Sudbury

Canadalainen laiva ajanut karille

Port of Spain, Trinidad. — Matkustajarahtilaiva Canadian Construction, minkä omistaa Canadian National Steamship Co. oli vielä sunnuntaina kiinni Trinidadin pohjoispuolella olevalla Greenada särkällä.

Mainittu laiva ajoi karille viime perjantaina.

Laivayhtiön asiamiehet ilmoittavat, että karille ajaneen aluksen sisarlaiva Canadian Cruiser, mikä oli matkalla Trinidadista Montrealiin, on kääntynyt takaisin antaakseen apua Constructorille.

Kolme pientä kuunaria upposi Trinidadin lähettyvillä lauantaina, mutta niiden palveluskunnat saatiin pelastetuksi. Panamanian rahtilaiva Aghia Anastasia upposi sunnuntaina, mutta vasta sen jälkeen kun sen miehistö oli poistunut laivasta.

Constructorin yksi upseeri loukkaantui vakavasti hengenpelastusveneessä jonka avulla hän yritti päästä maihin sen jälkeen kuin hänen laivansa meni karille. Pelastusvene murskaantui kovassa aallokossa.

Taxiajurit voittivat palkankorotuksen

Lontoo. — Lontoon kaikki taxiajuria, 6,200 henkeä, aloittivat maanantaina työt kolme viikkoa kestäneen lakon jälkeen. Taxiajurit vaativat lakkonsa avulla 40 prosenttia kaikista mittarituloista entisen 33 1/3 prosentin asemesta. Tehty sopimus edellyttää, että he saavat 37 ½ prosenttia mittarituloista.

Hautauskutsu

Kaikkia sukulaisia, ystäviä ja tovereita pyydetään saapumaan Victor Laamasen hautajaisiin keskiviikkona, kesäkuun 28 p:nä kello 2 i. p. Beaver Laken osaston haalille.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaantoimistossa, 23 Larch St. Sudbury, Ont.

Emilia Laamanen ja lapset.

— Tiedemiehet voivat päättää kalan iän laskemalla sen suomukset.

Puuttuuko Teiltä Peppi?
jos, niin . . .
PANTAVENE
auttaa teitä saamaan takaisin viikkautenne. Erikoisen hyvä apu vanhoille miehille.
PANTAVENE on valmistettu kauroista ja sen vaikutuskyvyn aiheuttaa lipido-protein aine.
Uusi hinta $2.00 — Postitus 10c
KARI PHARMACY
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa

Beaver Laken voimistelukurssien
Lopettajaisilta
CSJ:n Beaver Laken osaston haalilla heinäkuun 2 p:nä kello 8.30 illalla
★ ★ ★
Erittäin arvokas koko illan ohjelma
JOHTAJA JACK HYMANDER
Saapukaa näkemään mitä kahden viikon aikana on voitu oppia voimistelun jalossa taidossa.
TANSSIA OHJELMAN LOPUTTUA
V. Manninen soittaa

J. E. RUMBALL
on keskus josta saatte
B. F. GOODRICH AUTOKUMEJA
tavallisia ja "Puncture Proof" sisäkumeja

Pitkäikäisiä Pattereita ja varusteita
TÄYDELLINEN VARASTO SÄHKÖ-JA KAASUHITSAUSVARUSTEITA

J. E. RUMBALL
26 Lorne St. S. Puh. 4-4241 Sudbury

SUOMALAISET ELOKUVAT
Beaver Laken haalilla
"Loviisa, Niskavuoren Nuori Emäntä"
esitetään torstaina kesäkuun 29 p. klo 7 ip.
"Kalle Aaltosen Morsian"
Esitetään samana iltana klo 9 ip.
(24-27)

E. KOLARI
KELLOSEPPÄ
59 Lorne Street S. PUHELIN 3-3974 Sudbury, Ont.
Vastapäätä Hill-Clark-Francis lautakomppaniaa

RITARI INSURANCE AGENCY
Vakuutuksia Ja Kiinteistölainoja Sekä Kohtuullisia Autolainoja
49 CEDAR ST. SUDBURY PUHELIN 5-5685

VAPAUS
SECTION II
Tiistaina, kesäkuun 27 päivänä — Tuesday, June 27

Sävellystaiteen kehitys Neuvostoliitossa nykyään

Useiden Neuvostoliiton säveltäjien palkitseminen Stalin-palkinnoilla merkitsee koko neuvostoliittolaisen musiikkikulttuurin suurta juhlaa.

Neuvostoliittolaisten säveltäjien työssä tapahtui vuonna 1949 ratkaiseva käänne, sillä realistinen suuntaus voitti silloin ratkaisevasti myös muistakin aloilla. Niitä suuria tehtäviä, jotka kommunistisen puolueen Keskuskomitea esitti vuoden 1948 helmikuun päätöksessään V. Muradelin oopperasta "Suuri ystävyys" on alettu menestyksellisesti toteuttaa.

Sosialismin maan säveltäjien luomistyön pääaiheeksi on muodostunut neuvostoliittolainen elämä, ja heidän sävellyksensä ovat nyt entistä syvällisempiä. Samanaikaisesti säveltäjät ovat pyrkineet pääsemään korkeatasoiseen yksinkertaisuuteen ja musiikkikielen suurempaan kuvarikkauteen. Heidän tuotantonsa saa yhä enemmän muodon kansallista ja sisällöltään sosialistista henkeä.

Ensimmäisen asteen Stalin-palkintoja saaneista sävellyksistä on ennen kaikkea mainittava erään Neuvostoliiton vanhimmista säveltäjistä, Reinhold Glierin baletti "Vaskinen ratsastaja", joka on tehty Pushkinin saman nimisen runoelman mukaan. Reinhold Glier, joka on S. Tanajevin oppilas, on aina seurannut uskollisesti venäläisen klassillisen musiikkikulttuurin perinteitä. Baletin "Vaskinen ratsastaja" musiikki on kaunissointista, tunnepitoista ja tavattoman kuvarikasta.

Dmitri Shostakovitsh, joka on saanut ensimmäisen asteen Stalin-palkinnon, on omistanut oratorionsa "Laulu metsistä" suurelle luonnonuudistussuunnitelmalle. Shostakovitshin uusi sävellys osoittaa, että tämä kyvykäs muusikko on täsä vapautunut niistä formalismin vaikutuksista, joita olivat leimaa-antavia eräille hänen aikaisemmille sävellykselleen. Hänen musiikkinsa on tullut entistä soinnukkaaksi ja kuvarikkaaksi ja hän tulkitsee tuotannossaan vakuuttavasti neuvostoliittolaista elämää.

Oratoriot ja kantaatit ovat saaneet viime aikoina neuvostoliittolaisten säveltäjien tuotannossa hyvin suuren sijan. Sensijaan, että tämänkaltaiset sävellykset vielä takavuosina olivat hyvin harvinaisia, ovat neuvostoliittolaiset säveltäjät puolueen keskuskomitean vuoden 1948 taidetta koskevan päätöksen jälkeen alkaneet kokeilla voimiaan erityisesti juuri näillä aloilla.

Stalin-palkintojen jako osoittaa, että neuvostoliittolaiset säveltäjät ovat tällä alalla menestyneet. Toisen asteen Stalin-palkintoja ovat saaneet ukrainalainen säveltäjä G. Zhukovski kantaatistaan "Kunnia sinulle, isänmaani" ja moldaulainen säveltäjä S. Njada Neuvosto-Moldavian 25-vuotispäivälle omistamastaan kantaatista. Kolmannen asteen Stalin-palkinnon ovat saaneet säveltäjät V. Dehterev kantaatista "Venäjän maa" ja A. Manevitsh kantaatista "Rauhan puolesta" sekä nuori azerbeidzhanilainen säveltäjä D. Dzangirov sinfoonisesta runoelmasta "Araksin tuolla puolen". Kaikkien näiden sävellysten aiheena on nykyisyys. Niiden musiikaalinen kieli on yksinkertaista, joten sitä ymmärtää mitä laajin kuulijakunta.

Huomattavia tuloksia on saavutettu myöskin sinfoonisen musiikin alalla. Nuoren säveltäjän A. Muravlevin sinfoninen runoelma "Asovin vuosi", jolle on annettu toisen asteen Stalin-palkinto, kuvaa sitä, kuinka ihminen valittaa luonnonvoimat. Tämä sävellys on erittäin rikas voimakkaista musiikkikuvista, ja sen aiheenkäsittely on hyvin yhtenäistä ja ryhdikästä.

Myöskin kahdesta sinfoniasta on annettu toisen asteen Stalin-palkinnot. Rimski-Korsakovin etevän oppilaan, Eestin vanhimman säveltäjän Artur Kappin neljäs sinfonia on omistettu neuvostonuorisolle. Se on tavattoman nuorekas ja elämäniloinen sävellys. Latvialaisen säveltäjän Jan Ivanovin kuudennessa sinfoniassa kerrotaan Neuvosto-Latvian kansan menneisyyttä ja nykyisyyttä.

Toisen asteen Stalin-palkinnon on saanut myöskin tatarilainen säveltäjä Nasib Zhuganov sinfoniaorkesterille säveltämästään tatarilaisheisesta sviitistä, joka on suurella lämmöllä luotu pehmeän lyyrillinen teos. Ukrainalainen säveltäjä A. Svetshikov on saanut kolmannen asteen Stalin-palkinnon sinfoonisesta runoelmasta "Shjors", temperamentikkaasta sävellyksestä, jossa tekijä käyttää taitavasti ukrainalaisia kansansäveliä.

Stalin-palkinnon ovat niinikään saaneet säveltäjä N. Mjaskovski, joka on säveltänyt runollisen sonaatin sellolle ja pianolle, ja nuori gruusialainen säveltäjä, Moskovan konservatorion oppilas S. Tsintsadze jousikvartetosta ja kolmesta miniatyyrista, "Lale", "Indimindi" ja "Satshidao".

Hyvän arvostelun ovat saaneet myöskin neuvostoliittolaisten säveltäjien laulut. Toisen asteen Stalin-palkinto on annettu V. Makarolle laulusarjasta "Aurinkoinen tie" ja lauluista "Stalingradin laajat pellot" ja "Rakas Sevastopoli". Säveltäjät Kats, P. Maiboroda ja I. Dzerzhinski ovat saaneet lauluistaan kolmannen asteen Stalin-palkinnon. Heidän laulunsa ovat sydämellisiä ja tyylitään hyvin ehyitä ja vaikuttavia.

Suurena saavutuksena on samoin pidettävä säveltäjä M. Tshulakin ja V. Solotarevin uusia baletteja. M. Tshulakin "Nuoruus"-nimisen baletin aiheena on Nikolai Ostrovskin tunnettu kirja "Kuinka teräs karaistui", ja sen on esittänyt Leningradin Pieni Oopperateatteri. Valko-Venäjän oopperan- ja balettiteatteri on esittänyt erään Neuvostoliiton vanhimman säveltäjän, V. Solotarevin baletin "Ruhtinasjärvi", jota on pidettävä eräänä nykypäivien aiheita käsittelevän balettiteatterin onnistuneimmista teoksista.

Näiden balettien säveltäjät, näyttämöasettajat ja pääosien esittäjät ovat saaneet toisen asteen Stalin-palkinnot.

Toisen asteen Stalin-palkinto on annettu M. Kraseville, joka on säveltänyt lasten oopperan "Pakkas-ukko" ja monia lasten lauluja.

Myöskin elokuvamusiikin alalla neuvostoliittolaiset säveltäjät ovat päässeet hyviin tuloksiin. Stalin-palkintoja ovat saaneet D. Shostakovitsh (musiikista elokuvaan "Berliinin kukistuminen"), A. Hatshaturjan (musiikista elokuvaan "Stalingradin taistelu") ja A. Skulte (musiikista elokuvaan "Jan Rainis").

Neuvostohallitus ja kommunistinen puolue ovat kiinnittäneet suurta huomiota ja huolenpitoa neuvostoliittolaisiin säveltäjiin. Sosialistinen elämä taas muodostaa heidän taiteensa ehtymättömän lähteen. Ne korkeat palkinnot, joita neuvostosäveltäjät ovat saaneet, kannustavat heitä luomaan entistä suurempaa musiikkia, joka totuudenmukaisesti tulkitsee neuvostokansan ajatuksia ja tunteita. — (SIB).

OSUUSTOIMINTAMIES
International-osuusliikkeen johtaja E. J. Laakso tunnetaan etupäässä kyvykkäänä ja innostuneena osuustoimintamiehenä vaikka hän on antanut kynttilänsä loistaa monilla aloilla työväenliikkeessä, josta syystä hänet on valittu CSJ:n seitsemännen laulu- ja soittojuhlan tervehdyspuheen pitäjäksi.

Ont. suomalaisista kolmasosa Thunder Bayn piirissä

Ottawa. — Canadan viimeisimmän, vuonna 1941 toimitetun väenlaskun mukaan asui Thunder Bayn piirissä yli kolmasosa (35.1 pros.) Ontarion suomalaisesta väestöstä ja lähes neljäsosa (22.6 pros.) Canadan suomalaisesta väestöstä, sillä mainittu väenlasku osoitti Canadan suomalaisen väestön lukumääräksi 41,683 henkeä, Ontarion 26,827 henkeä ja Thunder Bayn alueen suomalaisen väestön lukumääräksi 9,420.

Mainitun väenlaskun mukaan ovat Canadan tärkeimmät väestökeskukset siten seuraavat suurkaupunkialueet ja piirit:

Thunder Bayn piiri	9,420
Sudburyn piiri	4,704
York County (Toronto y.m.)	3,467
Division No. 4, B. C. (Lower Fraser Valley ja Howe alueet)	3,219
Cochranen piiri (Timmins, y.m.)	2,822
Algoman piiri (Soo y.m.)	1,995
Division No. 9, Alta. (Red Deer alue y.m.)	1,376
Timiskamingin piiri (Kirkland Lake y.m.)	1,354
Suur-Montreal	1,376

Suomalaisten lukumäärä suurimmissa keskuksissa

Ottawa. — Canadan viimeisimmän, vuonna 1941 toimitetun väenlaskun mukaan oli Canadan kaupungeissa ja kunnissa mainittuna vuonna suomalaista väestöä seuraavasti:

Port Arthur	2,943
Toronto	2,809
Vancouver	1,454
Sudbury	1,241
Montreal	886
Fort William	884
Timmins	876
Sault Ste. Marie	851
Kirkland Lake (Teck)	631
Copper Cliff	394
Geraldton	326
Burnaby	300
Rouyn	234
Winnipeg	211
Hamilton	195
Windsor	164
New Westminster	152
Val d'Or	135
Calgary	126
York Township	123
Larder Lake	120
North York	118
Fort Frances	117
West Vancouver	13
Ladysmith	108
Edmonton	107
Salmon Arm	106
East York	104

— Niili on 3,850 mailia pitkä.

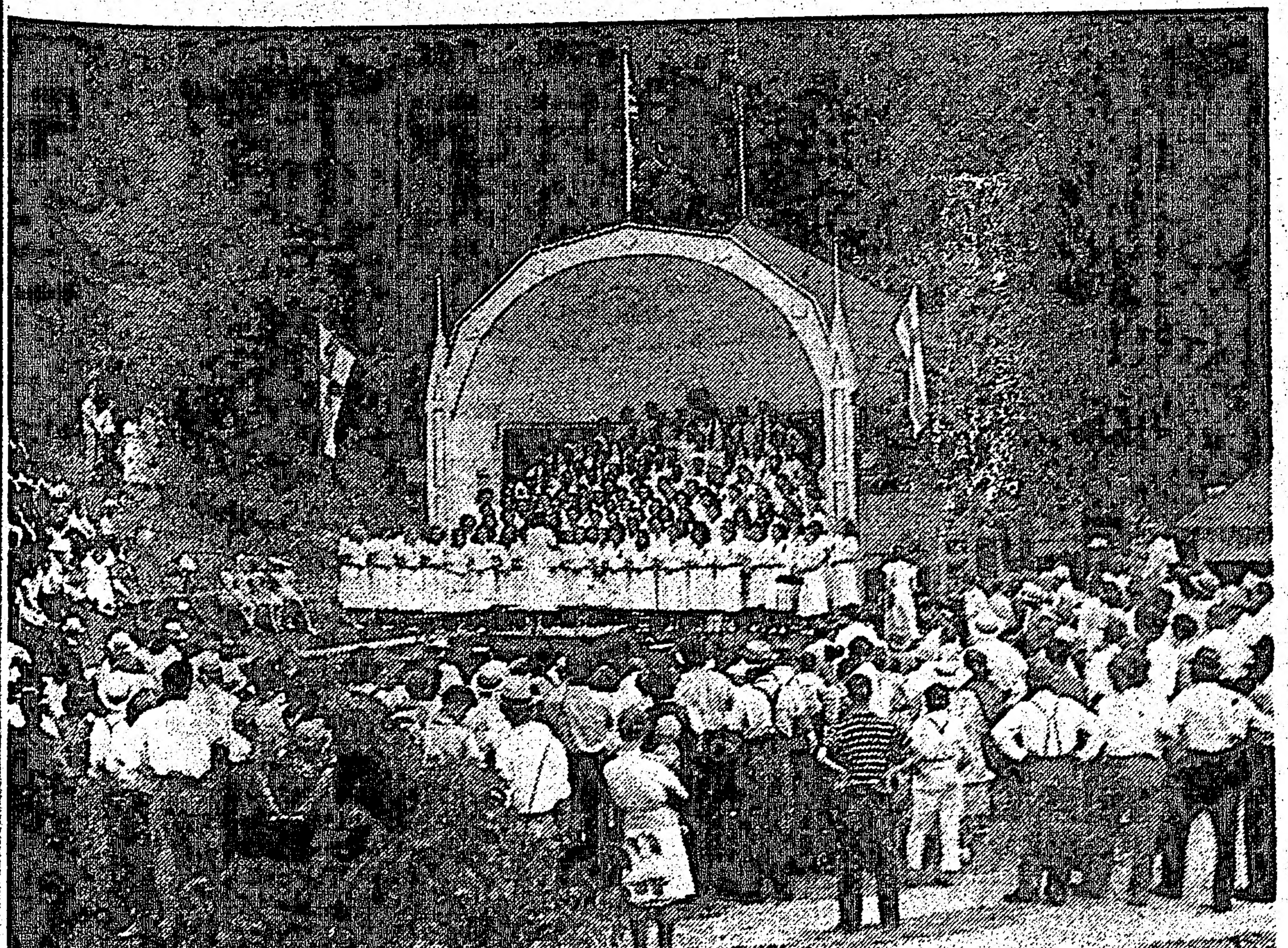

Tällainen oli valokuvaajan ikuistama näköpiiri kaksi vuotta sitten Torontossa pidetyssä CSJ:n soitto- ja laulujuhlissa. Saavatkohan portarthurilaiset toimeksi vieläkin kauniimpaa?
Kuvassa nähdään kuoron yhteisesitys Ruthe Saaren johdolla, sekä osa suuresta juhlayleisöstä.

Canadan Suomalaisen Järjestön seitsemäs Laulu- ja Soittojuhla

PORT ARTHURISSA — Heinäkuun 1 ja 2 p:nä

JUHLAVIERAITTEN VASTAANOTTO

Kesäkuun 30 p:nä CSJ:n Port Arthurin osaston talon alakerrassa

JUHLATANSSIT

Kesäkuun 30 p:nä osaston juhlasalissa, 316 Bay St.

ENSIMMÄINEN JUHLAPÄIVÄ HEINÄKUUN 1 P.

YLEISET URHEILUKILPAILUT

alkaen klo 11 a.p.

JUHLAOHJELMA

ISKUN PUISTOSSA LAUANTAINA HEINÄK. 1 P.
Alkaen kello 2 i.p.

O Canada
Tervehdyspuhe ..... E. J. Laakso

SOITTOKUNTA
Muistelmia Pasi Jääskeläisen lauluista ..... W. Tuominen
Polona'se ..... Oginsky
Syysunelma, Valssi ..... ?

SEKAKUORO "KAIKU"
Hymni työlle ..... Emil Kauppi
Orvon kyyneleet ..... sov. J. Paananen
Vieraalla maalla ..... K. Kangas

SEKAKUORO "SÄVEL"
Virta venhettä vie ..... Toivo Kuula
Sydämeni laulu ..... Jean Sibelius
Maantien varrella, Kansanlaulu ..... sov. Heikki Kuusniemi

FINLANDIAN MIESLAULAJAT
Kulkijain marssi ..... K. F. Tuhkanen
Iltalaulu ..... ?
Harmaan hallan ..... H. Kjerulf

SEKAKUORO "SOINTU"
Virta soljuu, Slaavilainen kansanlaulu ..... sov. Knut Kangas
Alatalon Anni, kansanlaulun tyyliin ..... Heikki Klemetti
Ero kotitalosta ..... K. Turnpu

SEKAKUORO "FINLANDIA"
Laulu työn ..... ?
Niin monta kertaa ..... K. Könni
Volgan venemiehen laulu ..... J. G. Mickilä

JUHLANÄYTELMÄ

RYKMENTIN SOITTAJA

Neljänäytöksinen laulunsekainen huvinäytelmä
Kirj. Frans Hedberg — Suomennos · Musiikin säveltänyt Sleffent

ESITETÄÄN

OSASTON HAALILLA, 316 Bay Street
HEINÄKUUN 1 P:NÄ KELLO 8 ILLALLA

Tapahtumapaikat: ensimmäinen näytös Helsingissä ja seuraavat Brändöön huvilakaupungissa.

Yleisohjaus ja laulut opettanut Jack Koski
Säestyksestä huolehtii Eva Mekkonen

JUHLAOHJELMA

ISKUN PUISTOSSA SUNNUNTAINA HEINÄK. 2 P.
Alkaen kello 1 i.p.

O Canada

SOITTOKUNTA
Koti-ikävä, marssi ..... ?
Surut sävelissä, overture ..... W. Warvikko
Rumanisches Liebenleben, valssi ..... Ivanovisi

SEKAKUORO "SÄVEL"
Kevätmarssi, sekakuorolle sov. ..... Carl Sundholm
Hehkui hiillos ..... sov. E. Mäki
One World ..... O'Hara

KAIUN MIESLAULAJAT
Pohjanmeri ..... F. U. Reissiger
Itämaille ..... R. Jaltin
Fredmannin laulu ..... H. Lagt

SOINNUN NAISLAULAJAT
Tule tuulonen ..... Wm. Stein
Kylätanssit ..... Hoyse
Orjan kevättä ..... Antti Palen
Soolon laulaa Lillian Kolari
Kallis kaupunki (Stalingradin piirityksestä) ..... N. Bogoslausky

SEKAKUORO "FINLANDIA"
Miljoonat nousevat ..... K. Rautio
Finlandia ..... Jean Sibelius
Työläislapsen kehtolaulu ..... W. Virkki

SÄVELEEN NAISLAULAJAT
Marssi työläisäideille ..... Werner A. Birch
Tule hiljaa ..... sov. G. Gustafson
Venonlainen veto, karjalainen kansanlaulu, ... sov. L. J. G. Strahle
Sudenkorentojen laulu ..... Vilho Siukonen

SEKAKUORO "SOINTU"
Merikuva ..... Knut Kangas
Harvoin ne tytöt, suom. kansanlaulu ..... sov. Leo Härkö
Soolon laulaa Esko Teikkinen
Taistojen aika ..... C. V. Mäk

— Väliaika —

KANTAATTI "IHMISEN POLKU", kirj. Heikki Välisalmi
Säv. Armas Maasalo

SOOLOT ESITTÄVÄT:
"Äidin kehtolaulus", sopranosoolo, Thora Neil ja Aino Heikkinen, Finlandia
"Orpo", sopranosoolo, Rauha Mäki, Sävel
"Koneen orja", melodraama, Kerttu Laakso, Kaiku

JUHLAPUHE ..... Edwin Suksi

SÄVELEEN MIESLAULAJAT
Tuoll' on mun kultani, suom. kansanlaulu
Laulajapoika, suom. kansanlaulu ..... sov. R. Faltin
Kaivantomiesten laulu ..... Pasi Jääskeläinen

FINLANDIAN NAISLAULAJAT
Hiljaa soivat balalaikat ..... Toivo Kark
Pieni ballaadi ..... Ellis Palander
Marjatan kehtolaulu ..... P. J. Hannikainen
Palmen on kotiin tulessa ..... P. J. Hannikainen

SEKAKUORO "KAIKU"
Luokse vuolaan virran ..... A. V. Popov
Tulatullallaa ..... Ernest Linko (vanh.)
Yksin tiellä ..... A. Novikov

KUOROT JA SOITTOKUNTA
CSJ:n Marssi ..... O. Reinikainen
Sanat M. Vuori, sov. G. Gustafson, johtaa Reino Ohman

Oikeus ohjelman muuttamiseen pidätetään

Pohjoisen "kulta-alueen" laulajapoikia ja -tyttöjä edustaa laulujuhlassamme CSJ:n South Porcupinen ja Timminsin osastojen yhteinen sekakuoro "Sointu". Edessä keskellä kuoron johtaja Richard Vuorimäki.

Kansaneepos ja Kalevala

Kirj. toh. Väinö Kaukonen

Runous on yhtä vanhaa kuin ihmissuku. Tärkein ihmisen muista eloliisista olioista erottava ominaisuus on inhimillinen kieli, jolla yksilö ilmaisee ajatuksensa yhteisön toisille jäsenille. Runoutta sanan varsinaisessa merkityksessä ei ole kielenkäytön ulkopuolella. Epäilemättä jo kauan ennen niitä varhaisimpia aikoja, joita historiantutkimus on valaissut, on ollut monenlaista suullisesti esitettyä runoutta. Ihminen on kertonut kokemuksistaan ja kuvaillut tapahtumia; hän on myös esittänyt oman mielikuvituksensa tuotteita, omia sepitelmiään; hän on luonut runoutta. Hyvää kertojaa on kuultu mielellään, hänen esityksiään on toistettu ja niiden pohjalta on luotu uutta runoutta. Hyvien kertojien esitykset ovat olleet muinaisten kansojen eepos. Tiede ei ole voinut vielä selvittää, mitä eri kansoja varhaisimpina muinaisaikoina on ollut olemassa ja mitä kieliä ne ovat puhuneet. Varmuutta ei ole siitäkään, onko lähtökohtana pidettävä yhtä kansaa vai kahta tai useampaa. Tällä seikalla ei kuitenkaan ole oleellista merkitystä, sillä jo n.s. historiantakaisena aikana on ollut eri kieliä puhuvia kansoja ja niillä suullisesti esitetty kertova runoutensa, eepoksensa.

Muinaiseepos on ollut alituisessa muuttumisen tilassa. Siitä on osia unohtunut esityksiä toistettaessa ja siihen on tullut runoilijain ja uudelleenrunoilijain sepittämänä uutta ainesta; se on myös seurannut kielen kehitystä. Minkälaisia historiantakaisen ajan eepokset ovat olleet sisällykseltään ja muodoltaan ja millä tavoin ne ovat muuttuneet, ei tieteen nykyisin keinoin näytä olevan selvitettävissä. Kenties uudet kirjallisten muistomerkkien löydöt ja eräiden tähän saakka selvittämättöminä pysyneiden tekstien oikeat tulkinnat siirtävät varhaisimmat ajanjaksot peittävää läpäisemätöntä verhoa jonkin verran kauemmaksi, mutta se tuskin on poistettavissa.

Eri kansojen varhaisimmat kirjalliset muistomerkit ovat niiden taipaleella suhteellisen myöhäiseltä ajankohdalta. Ne valaisevat monin tavoin kansan elämän eri puolia ja eräät niistä ovat tulkittavissa runoudeksi. Varhaisimmat yksinäiset muistiinpanot näyttävät vain jonkin yksityiskohdan sen ajan eepillisestä runoudesta niinkuin pimeään huoneeseen osuva valonsäde valaisee vähäisen osan suuresta kokonaisuudesta. Muistiinpanojen karttuessa tiedot kansan kulloinkin laulamasta eepillisestä runoudesta vastaavasti lisääntyvät. Viime vuosisatojen ajalta ne ovat hyvin runsaat.

Pohjois-Euroopan järvi- ja metsäseudut maamme sisävesistöistä Venäjän koillisosan suuriin jokiin saakka — nykyisin Karjalais-suomalaisen Sosialistisen Neuvostotasavallan alue keskuskohtana — tulivat viime vuosisadalla yleiseen tietoisuuteen erikoislaatuisena kansanrunouden maana. Karjalassa vaeltaneet suomalaiset tiedemiehet kertoivat kansanmiesten ja -naisten siellä laulavan sankarirunoja, joiden vertaisia he eivät olleet ennen missään kuulleet. He kirjoittivat muistiin runojen tekstit niin hyvin, kuin saattoivat senaikaisilla välineillä ja matkakertomuksissaan kuvailivat näkemäänsä ja kuulemaansa. Venäläiset tutkijat "löysivät" kielirajan toiselta puolelta yllättävän rikkaan venäläisen sankarirunouden ja tekivät siitä mahdollisimman tarkkoja muistiinpanoja. Kymmenenttuhannet muistiinpanot viime vuosisadalta kertovat hyvin yksityiskohtaisesti, minkälainen kansan eepos ja muu kansanrunous oli Karjalassa viime vuosisadalla, ja senvuoksi ne ovat korvaamattoman kallis aarre. Ilman niitä tietomme olisivat yhtä niukkoja kuin kaukaisilta muinaisajoilta.

Mutta muistiinpanot eivät sinänsä ole kansaneepos, vaan sen hyvin puutteellinen kuva. Muistiinpanon ja runon suhde on verrattavissa tavallisen valokuvan ja sen todellisuuden väliseen suhteeseen mitä se esittää, mutta muistiinpano on epätäydellisempi. Tekniikan kehitys on tuonut mukanaan uusia, parempia kansanrunouden tallettamismenetelmiä. Äänitys voidaan ottaa talteen vaharullaan, levyyn, nauhaan tai teräslankaan ja toistaa melkein alkuperäisen kaltaisena. Äänitysmenetelmä on otettu käytäntöön kaikissa maissa kansanrunoesitysten tallettamiseksi ja sen merkitys on entisestään suurenemassa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kansanrunousarkiston yhteydessä on myös äänilevyarkisto, joka kertoo viime aikojen runonlaulusta paljon enemmän, kuin parhaimmatkaan levyjä vastaavat muistiinpanot voisivat kertoa.

Kansan suullisesti esittämä kertova runous on "Kalevalan" perusta. Aikaisemmin julkaistut runomuistiinpanot ja Vienan laulajien esitykset tekivät Elias Lönnrotthiin niin valtavan vaikutuksen, että hän kirjoitti suuren runoelmansa, joka on suomalaisen kirjallisuuden perustavia teoksia. Ontrei Malinen, Vaassila Kielevälnen, Arhippa Perttunen ja muut runontaitajat, jotka ovat laulaneet "Kalevalaan", ovat jo ammoin kuolleet. Heidän majansa ovat — eräitä poikkeuksia lukuunottamatta — lahonneet eikä aina voida osoittaa tarkoin paikkaa, missä ne ovat sijainneet. Heidän ulkonaisesta olemuksestaan ja elämänvaiheistaan on vain niukasti tietoja niinkuin myös niistä varhaisemmista kertovien runojen esityksistä, jotka ovat heihin vaikuttaneet. Mutta Elias Lönnrothin ja muiden runonkerääjien muistiinpanot Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kansanrunousarkistossa antavat vivahdusrikkaan, yksityiskohtaisen ja luotettavan kuvan "Kalevalan" välttämättömästä edellytyksestä, korkealle kehittyneestä kansan eepillisestä runoudesta.

JUHLAKONSERTTI

SUNNUNTAINA HEINÄK. 2 P:NÄ
alkaa kello 8 illalla
PARAMOUNT TEATTERISSA

OHJELMA

O Canada
Tervehdyssanat

SOITTOKUNTA
Petis Pierrots, Marssi
Lustspiel Overture ..... Keler Belo
Nord'iska Folkvisor, Potpourri

SOOLOLAULUA, Rauha Mäki
Ristilukki ..... Jean Sibelius
Sinikan laulu ..... Toivo Kuula

SEKAKVARTETTI, Aino Heikkinen, Helvi Vuori, Reino Ohman, George Salmi
Mah Lindy Lou ..... Lily Strickland
Joka ainoa hetki ..... ?
Singing in the Tree Tops ..... Armenialainen kansanlaulu

TANURISOOLO, Leo Niemi
Finlandia ..... Jean Sibelius
M Ala Guena ..... Ernesto Lecuona

JUHLARUNO, Wm. Falls

SOOLOLAULUA, Laura Kuisma
Mamman lellipoika ..... Alf. Tanner
Talkoovalssi ..... Alf. Tanner

— Väliaika —

"ALERTSIN" TYTTÖKUORO
When Day is Done ..... Katcher—Lawrence
With a Song in My Heart ..... Rodgers
Äidin laulu ..... Aapo Tuomi
Now is the Hour ..... Kalhan, Scott, Stewart

DUETTO, William Berglund ja Alfred Saari
Tukinkaatajan laulu ..... sov. Eino Suni
Kulttuuri marssi ..... Sanat Geo. Salvo säv. ?

VIULUSOOLO, Henry Pykälä
Gypsy Airs ..... Pablo Sarasate
Hejoze Kati ..... Jeno Hubay
Hot Canary ..... Paul Nero

DUETTO, Lillian Niemi ja Toivo Niemi
Oot siskosein, oot veikkosein ..... Arvo Vehviläinen
Kuuletko ..... Antti Palen

JUHLAKUPLETTI, esitt: Wm. Berglund, Kaiku, Bill Salo, Sävel, Emil Hankila, Sointu ja Martti Vuori, Finlandia

SOOLOLAULUA, Elizabeth Barber
Break O'Day ..... W. Sanderson
Clorinda ..... B. Orlando Morgan

KAKSOIS-TRIO, Irja Korhonen, Kaija Hohter, Irja Kivinen, Laila Vauhkonen, Senja Suksi ja Irene Vuori.
On suurin sun autius ..... sov. L. J. G. Strahle
Rukkaset ..... sov. L. J. G. Strahle

Oikeus ohjelman muuttamiseen pidätetään

Port Arthur on Canadan suurin suomalaiskeskus

Ottawa. — Port Arthurin kaupungissa on enemmän suomalaisia asukkaita kuin missään muussa Canadan kaupungissa ilmenee vuonna 1941 toimitetun Canadan viimeisimmän väenlaskun tiedoista.

Näiden tietojen mukaan oli Port Arthurin kaupungissa silloin kaikkiaan 2,943 suomalaista asukasta, verrattuna Toronton kaupungin 2,809 suomalaiseen asukkaaseen. Toronton suurkaupunkialueella, johon luetaan kaupungin ympäristön läheiset kunnat, on kyllä 3,282 asukasta, mutta siten laskettuna pitää myöskin laskea Fort Williamin 884 asukasta yhteen Port Arthurin suomalaisen väestön kanssa, joten saadaan näiden kahden kaupungin asukasluvuksi kaikkiaan 3,827 suomalaista asukasta siis 1445 henkeä enemmän kuin Suur-Torontossa.

Port Arthurin suomalaisesta väestöstä oli 1,541 miehiä ja 1,402 naisia.

Fort Williamin vastaavat luvut olivat 475 ja 409.

Koska Port Arthurissa oli v. 1941 alle 25,000 asukasta, ei sen väestötilastot anna niin yksityiskohtaisia tietoja suomalaisesta väestöstä kuin suuremmissa kaupungeissa ja siitä syystä pitää rajoittua toteamaan, että Port Arthur, eikä Toronto, on Canadan suurin suomalaiskaupunki.

KOKKASI ONNISTUNEESTI

Kokit, varsinkin mestarikokit, ovat luonteeltaan kiivaita ihmisiä, oikeita kiukkusäkkejä. Mutta nauruunpa oli mennyt mestarikokki rouva Smafieldin suu, kun hänen käteensä paiskattiin 50,000 dollarin maksuosoitus yhden ainoan herkkuleivoksen valmistamisesta ankaran kovassa kokkien kilpailussa. Kilpailun oli järjestänyt Pillsburyn Myllyt-niminen yhtiö saadakseen sen avulla taakseen maan mainioimmat leivonnaisten reseptit. Niinpä Waldorf Astoria-hotellin suureen tanssisaliin oli asennettu 100 sähköhellaa ja niiden ääressä touhusi 97 naista ja 3 miestä silmämääränään 50,000 dollarin suuruinen ensi palkinto. Sen sai, kuten sanottu, rouva Smafield leivonnaisellaan, jonka reseptin hän oli aikoinaan saanut äidiltään ja tämä taas neljännesvuosisata sitten joltakulta tuttavaltaan Wisconsinista. Miehet siinä kilpailussa hävisivät ihan puhtaasti. Niistä kolmesta mukana olleesta ei yksikään ollut luotu herkkujen tekijäksi.

— 66 prosenttia Montrealin asukkaista on ranskalaista sukuperää.

Joe Hill - työläislaulaja

Oheellisen kirjoituksen on kirjoittanut Helsingin Vapaalle Sanalle tunnettu työläiskirjailija Elvi Sinervo.

Joseph Hillström eli Joe Hill saapui Gävlen kaupungista USA:han v. 1902. Hän huomasi hyvin pian, että Amerikka ei ollutkaan se kultamaa, jollaisena se monille siirtolaisille oli kuvailtu. Työläiset olivat päinvastoin oikeudettomia ja elämä yhtä vaikeaa kuin kotimaassa vuosisadan vaihteessa. Mutta Joe tiesi jo varhain oikean keinon työläisten auttamiseksi. Hän ryhtyi väsymättömästi työhön saadakseen työläistoverinsa liittymään ammattiyhdistykseen ja itse taistelemaan parempien elinehtojen puolesta. Kun hänen toimintansa tuli työnantajain korviin, Joe Hill erotettiin viipymättä työstä ja siitä lähtien hän sai mustanlistan miehenä vaeltaa paikasta toiseen, tilapäisestä työpaikasta toiseen. Hän siirtyi New Yorkista Chicagoon, sieltä San Franciscoon, työskenteli matkan varrella Dakotan vehnävainioilla, Coloradon kaivoksissa, Nevadan rautatierakennuksilla, Californian hedelmäviljelyksillä. Koko ajan hän teki agitatiotyötä työläisten järjestymiseksi. Työnantajien viha ja poliisin patukka seurasivat Joe Hilliä hänen vaeltaessaan monen vuoden aikana läpi maan.

Joe Hillistä tuli pian eräs IWW:n (Maailman Teollisuustyöläisten) parhaita agentteja. IWW edusti siihen aikaan Amerikan voimakkainta työväenliikettä, se oli vallankumouksellinen ja voimakkaasti taisteleva järjestö: Liikkeen järjestäjät koulutettiin kestämään poliisiprovokatioita ja trustien palkkaamia aseistettuja gangsteriliigoja, ja he kulkivat usein itsekin aseistettuina.

Mutta Joe Hillillä oli toinenkin taisteluase, paljon tehokkaampi kuin ampuma-ase. Hänellä oli kitara, ja hän sepitteli itselleen pieniä laulutekstejä, joiden aiheet hän sai työn ja ammatillisen taistelun arkipäivästä. Sävelet hän joskus lainasi vaikka pelastusarmeijalta, mutta usein sävelsi myös itse. Joen lauluista tuli tavattoman suosittuja, niitä laulettiin kaikkialla, ei vain työpaikoissa ja kokouksissa, vaan myös baareissa ja varieteissa ympäri USA:n. Hänen kuuluisuutensa alkoi "Casey Jonesilla", joka parodisesti kuvaili lakonrikkurin kohtaloa. Kesällä 1911 Joe Hill liittyi kansainväliseen brigadiin, joka lähti auttamaan Meksikon vallankumouksellisia. Sielläkin hän kirjoitti laulujaan, ja IWW julkaisi pienen laulukirjan Chicagosa hänen suosituimmista lauluistaan. Kirja levisi sadointuhansin kappalein ympäri maan.

Vuoden 1913 lopussa Joe Hill saapui Utah'in mormoonivaltioon ryhtyen työskentelemään "Utah Construction Companyssa". Työläisten palkat olivat pienet, asunnot kurjat eikä mitään vahingonkorvausta työssään loukkaantuneille suoritettu. Joe Hill perusti heti ammattiyhdistyksen ja sai työläiset mukaansa. Hänet erotettiin, mutta yhdistys oli jo perustettu ja syntyi lakko sen oikeuksien tunnustamiseksi.

Tammikuussa 1914 Joe Hill pidätettiin syytettynä erään kauppias Morrisonin murhasta. Joe Hill oli samana yönä ollut kokonaan muualla, mutta hän kieltäytyi ilmaisemasta paikkaa, koska ahdasmielisessä mormoonivaltiossa eräs nainen olisi silloin joutunut häväistysjutun kohteeksi. Seuraavan kahden vuoden aikana, minkä oikeusjuttu kesti, Joe Hill kieltäytyi puhumasta, ja nainen rohkeni ilmaista itsensä vasta liian myöhään. Hillin teloituksen jälkeen vasta paljastui, että nainen, syntyään ruotsalainen, oli erään kaupungin huomattavan teollisuuspomon puoliso. Itse oikeudenkäynti oli pelkkää parodiaa. Poliisi työskenteli järjestelmällisesti saadakseen hänet tuomituksi ja tuomioistuin langetti kuolemantuomion ilman että syytöstä oli näytetty toteen. Joe Hill itse piti syytöstä niin mielettömänä, ettei hän hankkinut edes puolustusasianajajaa. Vielä tuomion langettamisen jälkeen monet vaikutusvaltaiset henkilöt yrittivät saada IWW:n avulla tuomion täytäntöönpanon lykätyksi ja jutun uudelleen tutkittavaksi, mutta Joe Hill oli liian vaarallinen henkilö niille trustipiireille, jotka olivat tuomion takana. Heillä oli kiire päästä miehestä mahdollisimman nopeasti. Joe Hill teloitettiin auringon noustessa 19 pnä marraskuuta 1915.

Tuhannet ihmiset seurasivat Joe Hilliä ruumishuoneelle. Hän oli pyytänyt, että hänen ruumiinsa poltettaisiin ja tuhka siroteltaisiin tuleen. Niin tehtiinkin — pienissä kuorissa tuhka jaettiin USA:n 48 eri valtioon ja maailman muihinkin paikkoihin, missä se siroteltiin tuleen hänen määräyksensä mukaisesti. Testamentissa hän oli kirjoittanut vankilassa istuessaan runon muotoon, silloin kun hän kirjoitti viimeiset työväenluokalle omistetut, rohkeat laulunsa ja balladinsa.

Laulu Joe Hillistä

Joe Hillin unissani näin,
jo kauan kuollehen.
Kun hämmästyin, hän virkkoi vain:
"Mä koskaan kuollut en,
mä koskaan kuol'ut en."

"Vaan, Joe", mä intin, "ponssarit
sun tappoi, muistan sen."
"Ei pyssyt pysty tappamaan",
Joe vastas', "kuollut en",
Joe vastas', "kuollut en".

Joe Hill näin kertoi nauraen:
"He multa hengen vei,
vaan minkä eestä taistelin,
se koskaan kuollut ei."

Joe elää. Tiedän että ei
Joe kuole milloinkaan.
Kun työväenluokka taistelee,
Joe Hill on joukossaan,
Joe Hill on joukossaan.

Joe Hill

I dreamed I saw Joe Hill last night
alive as you and me.
Says I, "But Joe you're ten years dead",
"I never died", says he. "I never died", says he.

"In Salt Lake, Joe", says I to him,
him standing by my bed,
They framed you on a murder charge",
says Joe, "But I ain't dead", says Joe, "But I ain't dead".

"The copper bosses killed you, Joe,
they shot you, Joe", says I.
"Takes more than guns to kill a man",
says Joe, "I didn't die", says Joe, "I didn't die".

And standing there as big as life
and smiling with his eyes.
Joe says, "What they forgot to kil'
went on to organize, went on to organize".

"Joe Hill ain't dead", he says to me,
"Joe Hill ain't never died.
Where working men are out on strike
Joe Hill is at their side, Joe Hill is at their side".

"From San Diego up to Maine,
in every mine and mill,
where workers strike and organize",
says he, "You'll find Joe Hill", says he, "You'll find Joe Hill".

I dreamed I saw Joe Hill last night
alive as you and me.
Says I, But Joe you're ten years dead",
"I never died", says he. "I never died", says he.

PITKÄ JA SYVÄ VAKO
Kuvamme esittää lukijoille Jack Kokken, joka on kyntänyt monipuolisen, pitkän ja syvän vaon Canadan suomalaisten kulttuurityön vainioilla näytelmien kirjoittajana, säveltäjänä, laulun, soiton ja näyttelemisen ohjaajana. Hän on ohjannut laulujuhlan juhlanäytelmän ja kaiken lisäksi esiintyy vielä näyttelijänäkin.

KARDINAALI NÄKEE KAUHUNÄKYJÄ

Katolisessa milanolaisessa lehdessä l'Italiassa kardinaali Schuster kehoittaa kaikkia katolisia vanhempia estämään lapsiaan liittymästä kommunistien tukemiin järjestöihin, joissa lapsilta kuulemma "vaaditaan suudelmia ja kirouksia", kuten kauhistunut kardinaali selittää. Hän uhkaa jopa pannajulistuksella niitä vanhempia, jotka sallivat lastensa liittyä järjestöihin, joiden tarkoituksena on "tuhota Italia ja antaa sen lasten seurata siveettömyyden paholaista helvettiin". Kardinaali tarinoi edelleen, että pieniä lapsia näiden järjestöjen tanssitilaisuuksissa muka kehoitetaan suutelemaan toisiaan ja hän vakuuttaa lukeneensa eräästä "pioneerien" lehdestä, että erään pojan, joka halusi jäseneksi, täytyi sisäänpääsykokeeksi lausua pitkä viiden minuutin pituinen kirous.

— Canadan kansalliset puistot peittävät noin 29,704 neliömailia.

JUHLATERVEHDYKSIN!
MAIN LINE CAFE
O. PAAJANEN, omistaja
Tarjoillaan ruoka-aterioita ja kahvia.
303 N. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

JUHLATERVEHDYS!
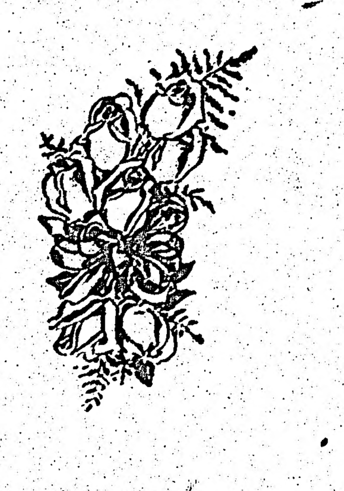
Bank of Nova Scotia
PORT ARTHUR FORT WILLIAM

WOOD SUPPLY COMPANY
Teollisuusvarusteita ja laitteita
★ ★ ★
SIVUMYYMÄLÄ
B. F. GOODRICH RUBBER COMPANY LIMITED
TEOLLISUUSOSASTO
Puhelin 5-5341
986 Memorial Ave. Port Arthur, Ontario

JUHLATERVEHDYS!
CORONET CAFE
268 Bay Street Port Arthur, Ont.
Jäätelöä, pehmeitä juomia, viiliä ja suolakalaa. Kaikkia täysiä ruoka-annoksia, soppia, voileipiä ja hyvä kahvi.
Auki kello 8 a.p. kello 1.30 yöllä

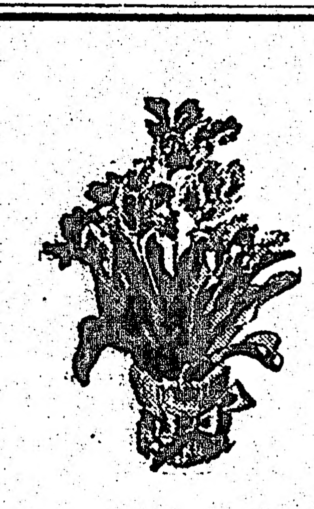
JUHLATERVEHDYS!
CLAYDON COMPANY LIMITED
Yleiset urakoitsijat ja rakentajat
WINNIPEG — FORT WILLIAM — PORT ARTHUR

MEILLÄ ON
Suomea puhuvat kauppa-apulaiset, jotka aina mielihyvällä palvelevat teitä.
KORKEAN LAADUN VAATETUSTA
McNULTY'S LIMITED
PORT ARTHUR, ONT.

Onnittelumme Laulu-ja soittojuhlalle!
STAN'S SERVICE STATION
310 Fort William Rd.
Port Arthur, Ont.

JUHLATERVEHDYKSIN!
★
STAR WELDING
956 RED RIVER ROAD, PORT ARTHUR, ONTARIO
Kaikenlaista juotto- ja terästyötä.
Erikoinen troki- ja traktoripalvelus.

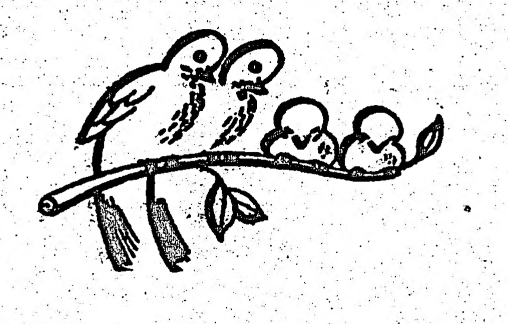
Parhain tervehdys
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
SHAW'S BREAD
Dial 5-7327
240 Algoma St. S. Port Arthur, Ontario

Juhlatervehdys!
WM. SMEREKA JEWELLERY
Puhelin 4-1722
49 Cumberland St.
Port Arthur, Ontario

Juhlatervehdys!
Toole's Furniture & Appliances Ltd.
33 S Cumberland St.
Port Arthur, Ont.

JUHLATERVEHDYS!
J. H. TURCOTTE & SONS
MAALEJA JA SEINÄPAPERIA
Dial 5-6242
51 N. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

TERVEHDYS!

MacDonald's Drugs
Teidän rohdoskauppanne lääkkeille, ensiapuvälineille, suklaatille ja kauneushoitotarpeille.
DIAL 5-7632
196 S. ALGOMA ST. PORT ARTHUR, ONTARIO

JUHLATERVEHDYS!
RANTA BAKING COMPANY
Dial 5-7172
305 Bay St. Port Arthur, Ontario

JUHLATERVEHDYS!
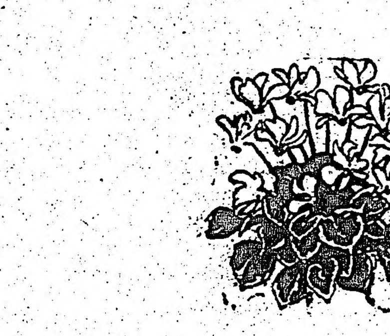
Te muistatte päivän valokuvasta. Saatte parhaan filmikehityksen ja kuvat
THE CAMERA SHOP
Fred G. Lovelady
Dial 5-8345
10 S. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

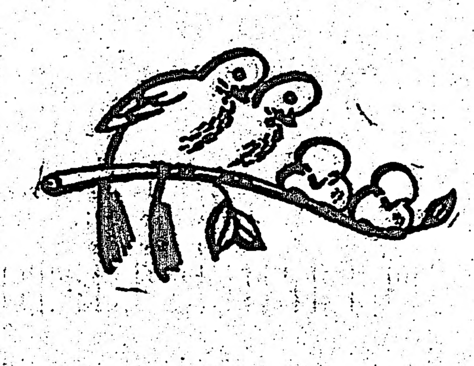
MID-CITY MACHINERY
John Deere-tuotteiden välittäjä
Täydellinen varasto osia ja korjauspalvelus
PUHELIN 5-5722
770 MEMORIAL AVE. PORT ARTHUR, ONTARIO

JUHLATERVEHDYS!
THE DOMINION BANK
Haaraliikkeet luoteis-Ontariossa:
MARATHON — GERALDTON — PORT ARTHUR
FORT WILLIAM — STEEP ROCK LAKE
FORT FRANCES — KENORA

JUHLATERVEHDYKSIN!
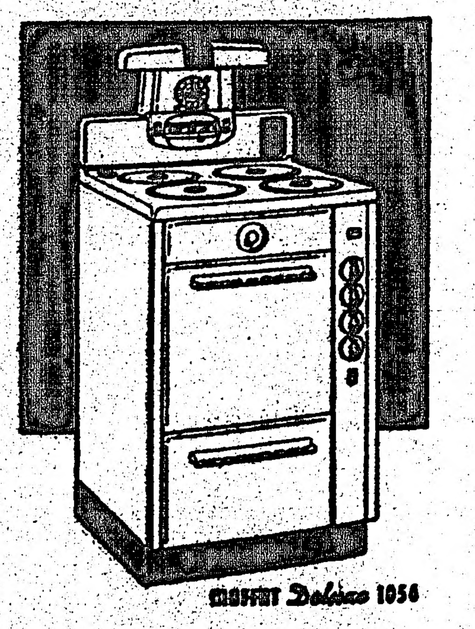
MAHON ELECTRIC CO.
MOFFAT-HELLOJEN KOTI
FORT WILLIAM PORT ARTHUR

Tervehdys Laulu-ja soittojuhlalle!

GEORGE LEHTO
PAINOLIIKE
PORT ARTHUR — ONTARIO

ONNISTUNEITA JUHLIA TOIVOTTAA
T. KÄRKKÄINEN JA O. IKONEN
TAXI
Hyvä ja nopea pavelus
306 BAY STREET — PORT ARTHUR, ONTARIO

JUHLATERVEHDYS!
ARCHIE GAMBLE
HITSAUS- JA TERÄSTÖITÄ — YLEISIÄ URAKOITA
Puhelin 5-8742
381 Oliver Road — Port Arthur, Ontario

TERVEHDYS LAULU- JA SOITTOJUHLALLE!
DIAL 5-8666 — REX TAXI — DIAL 5-8666
Kun haluatte kyytiä juhlakentälle, niin kääntykää meidän puoleemme, olemme aina valmiit palvelemaan teitä.
PORT ARTHUR — ONTARIO

TOIVOMME TEIDÄN
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
MITÄ PARHAINTA MENESTYSTÄ
MILTON FRANCIS LUMBER COMPANY LIMITED
Liikkeenjohto ja palveluskunta
99 S. CUMBERLAND ST. — PORT ARTHUR, ONTARIO

TERVEHDYS!
Taylor's Men's Wear
Kakoiskaupunkien suurin miesten vaatetusliike
Suomalaiset kauppapalvelijat:
V. TUOMI — E. KOTANEN — J. KUNNAS
40 S. CUMBERLANND ST. — PORT ARTHUR, ONTARIO

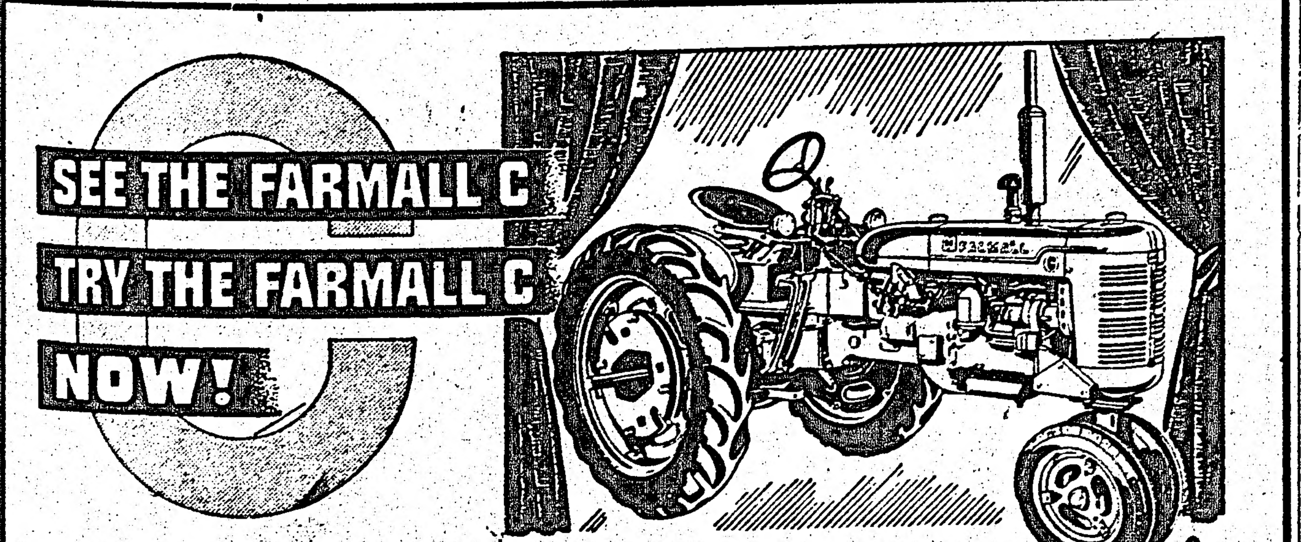

Vaimonne haluaa nähdä kirkkaita valoja? Tuokaa hänet katsomaan meidän "lattianäytöstämme"? Kirkkaana tähtenämme valokeilassamme tässä kuussa on punatukkainen — FARMALL C-traktori.

Se on puettuna viimeaikaisimpiin kosketuksella kontrolloitaviin välineisiin ja ne ovat äkkiä vaihdettavia! Sillä on täydellinen varasto "pukineita" kaikkia farmitöitä varten.

Farmall C on erittäin käytännöllinen farmeilla aina 120 eekkeriin saakka. Se on erittäin hyvä kylvö- ja muokkaustoveri isommillakin farmeilla, sellaisilla, joilla kasvatetaan isommassa määrässä kasviksia. Se käyttää 7 jalan niittäjää ja muita välineitä, jotka siihen sopivat.

Tulkaa katsomaan punatukkaista! Tutustukaa Farmall C-traktoriin, jossa on kosketuskontrolli!

FARM EQUIPMENT DIVISION
TWIN CITY INDUSTRIAL EQUIPMENT Ltd.
915 MEMORIAL AVE. — PORT ARTHUR, ONT.

Nämä torontolaiset tytöt laulavat nyt Finlandia-kuoron riveissä ja edessä oikealla nähdään Finlandia-kuoron johtaja Helvi Vuori.

Mitä Port Arthurin alueen suomalaisista sanottiin 40 vuotta takaperin

Port Arthurissa vuonna 1910 Työkansan Kustannusyhtiön julkaisemassa "Airue I — Canadan suomalaisen työväen joulujulkaisu" on Moses Hahlin kirjoittama 15-sivuinen katsaus Canadan suomalaisista, joita seuraavana vuonna toimitetun virallisen väenlaskun mukaan oli maassa kaikkiaan 15,497 henkeä. Hahlin arvioiden ja laskujen mukaan lienee Canadassa silloin ollut vakinaisempina asukkaina 9,000—9,350 henkeä. "Jos laskemme liikkuvina työläisinä olevan 6,000—7,000, saamme Canadan suomalaisten luvuksi 15,000—16,350 henkeä", sanoi kirjoittaja.

Port Arthuriin nähden todetaan mainitussa kirjoituksessa:

"Ensimmäiset suomalaiset ovat tulleet Port Arthuriin jo yli 20 vuotta sitten, mutta vasta viimeisen kymmenen vuoden aikana on suomalaisia asettunut huomattavammin kaupungin vakituisiksi asukkaiksi.

"Nyt on suomalaisia Port Arthurissa vähän yli 2,000. Talven aikana tämä luku kuitenkin vähenee yhdellä kolmannella osalla, toisinaan melkein puolella, kun miehet ovat pakotettuja menemään ulos metsä- ja rautatietöihin.

"Port Arthurin työväenyhdistys, sittemmin sosialistiosasto, on perustettu vuonna 1903. Jäseniä SS-osastossa on nykyään 330. Osaston toimesta on rakennettu 38,000 dollaria maksava talo. Osaston alkuunpanemia ja itse asiassa sen valvonnan alaisena toimivia liikeyrityksiä on Port Arthurin suomalaisilla "The Finnish Building Co. Ltd.", "The Finnish Co-operative Trading Co. Ltd." ja "S.S.O. Restaurant". Osaston ja sen valvonnan alaisten liikkeiden kuukautinen liikevaihto on keskimäärin $6,500—7,000. Osastolla on vakituista palkkaa nauttivaa palveluskuntaa 14 henkilöä.

"Muita suomalaisia seuroja on Port Arthurissa sosialistiosastoon yhtynyt raittiusseura ja kansalliskirkkokuntaan kuuluva seurakunta, jolla on kirkko ja vakituinen pappi.

"Kiinteimistön omistajia ja äänivaltaisia kunnallisvaaleissa on Port Arthurin suomalaisista viimeisen verotustilaston mukaan 280, Canadan kansalaisia on suomalaisista 250—260.

"Työpalkat Port Arthurissa ovat: ulkotyöläisillä $2.00—$2.50, kirvesmiehillä $4.00 päivältä; kauppa-apulaisilla, miehillä $12—$16 viikolta, naisilla $20—$30 kuukaudelta. Muissa ammateissa ei suomalaisia sanottavasti työskentele.

"FORT WILLIAM, ONTARIOSSA

muodostaa Port Arthurin kanssa kaksoiskaupungin. Suomalaisia lähelle 2,000.

"Fort Williamin suomalainen sosialisticsasto on perustettu 1907. Jäsenluku osastossa on kuluvan vuoden ajalla vaihdellut 70—80 välillä. Osastolla on talo, jonka arvo irtaimiston kanssa on $9,000.

"Suomalaisten sosialistien toimesta on tänä vuonna perustettu kooperatiivinen kauppa, joka on toiminut keskinkertaisella menestyksellä.

"Paikkakunnalla on kansalliskirkkoon kuuluva seurakunta, joka näyttää nopeasti rappeutuvan, niin kuin taantumukselliset yhdistykset yleensä.

"Työpalkat Fort Williamissa ovat samat kuin Port Arthurissakin.

"ONTARION SUOMALAISET MAANVILJELYSSEUDUT

ovat Port Arthurin pohjois- ja länsipuolella. Sault Ste. Marien ja Copper Cliffin ympäristöllä on muutamia suomalaisia maanviljelijöinä, mutta varsinaista 'suomalaista farmikontria' ei itä-Ontariossa ole.

"Port Arthurin ympäristöllä on useita suomalaisia maanviljelysalueita: "Ostola", kolme mailia luoteeseen Port Arthurista, näyttää muodostuvan suomalaiseksi pienviljelysalueeksi. Nykyään asuu siellä noin 50 henkeä. "Kivikoski" on noin 6—8 mailia pohjoiseen Port Arthurista. Sama kylä jatkuu "Lapinkontrin" nimellä aina 14 mailia pohjoiseen Port Arthurista. "Kivikoskella" ja "Lapinkontrilla" asustaa yhteensä suomalaisia kolmensadan hengen verran. Edellisten lisäksi on vielä suomalainen asutus 10—13 mailia koilliseen Port Arthurista, jolla ei ole nimeä. Siellä asuu suomalaisia lähelle 100 henkeä.

"Port Arthurista länteen päin on useampia suomalaisia uudisviljelysalueita: Nolalu, Whitefish Lake ja Silver Mountain. Nolalussa on suomalainen sosialistiosasto. Allekirjoittaneella ei ole lähempiä tietoja näiden paikkakuntien suomalaisista. Yhteensä lienee suomalaisia näillä paikkakunnilla 350—400.

"NIPIGON, ONTARIOSSA

on pieni kylä lähellä Port Arthuria Canadian Pacificin päälinjan varrella. Suomalaisia on paikkakunnalla 30—35 henkeä. Paikkakunnalle on perustettu sosialistiosasto viime keväänä. Jäseniä osastossa on 24—28."

Canadan itsenäisyyden puolesta

Oheellisena julkaisemme otteita Toronton kaupungin reformistien heinäkuun 31 pnä 1837 hyväksymästä, Ala-Canadan (Quebecin) reformisteille osoitetusta julistuksesta, missä sanotaan:

On tullut aika yli puolivuosisataa kestäneen pitkämielisyyden jälkeen, lisääntyvän ja kärjistyvän väärinhallinnan alaisuudessa, jolloin velvollisuus maatamme kohtaan vaati meitä käyttämään oikeuksiamme ja korjaamaan kärsimämme vääryydet.

Hallitus perustuu valtuuksille ja se muodostetaan kansan hyväksi; sen vuoksi kun mikä tahansa hallitus kauan ja kyynillisesti on vastaamatta perustansa merkitystä, kansalla on luonnollinen luojansa antama oikeus katsoa perään ja muodostaa sellaiset instituutit, mitkä antavat suurimman onnellisuuden suurimmalle lukumäärälle ...

Menestyksellisesti päättyneen vallankumouksen jälkeen myönnettiin nykyiselle Yhdysvalloille oikeus laatia perustuslaki itselleen; ja lojalistit jälkeläisineen ja muut, jotka nyt asuvat Amerikan tätä osaa, ovat oikeutetut saamaan samat oikeudet ilman veren vuodatusta — sen enempää he eivät pyydä; vähempää heille ei pidä antaa ...

Näiden kysymysten kaikissa vaiheissa me olemme anoneet korjausta mitä nöyrimmällä tavalla; meidän toistuviin anomuksiimme on vastattu vain toistuvilla loukkauksilla ...

Tämän vuoksi, me Toronton reformistit, myötämielisinä kansalaiskumppaneitamme kohtaan täällä ja kaikkialla Pohjois-Amerikan mantereella, jotka haluavat saada halvan, rehellisen ja vastuunalaisen hallituksen, jonka puuttuminen on aiheuttanut heidän kaikki aikaisemmat valituksensa, kuten tämän (puutteen) jatkuminen johtaisi täydelliseen tuhoon ja hävitykseen, katsomme 1) Että Ylä-Canadan reformistien lämmin kiitos ja ihailu kuuluu Honorable Louis Joseph Papineaulle, Ala-Canadan lainlaatijakunnan puhemiehelle, ja hänen maanmiehilleen lainlaatijakunnassa ja sen ulkopuolella, heidän yleisistä, miehekkäästä ja ylevästä itsenäisyydestään siviili- ja uskonvapauksien puolesta; ja heidän nykyisestä antautumuksellisesta, kunnioitettavasta ja patrioottisesta vastarinnastaan Britannian hallituksen yrittäessä muuttaa heidän lakejaan, käyttää väärin valtaansa ja etuoikeuksiaan paikallisessa parlamentissa ja peloitella heitä rankaisutoimenpiteillä häpeällisesti luopumaan heidän oikeutetuista ja kohtuullisista toivomuksistaan ...

Saadaksemme tämän yhteistoiminnan tehokkaammaksi, me ehdotamme rehdisti kansalaiskumppaneillemme, että tulkitsisivat tahtonsa poliittisiin yhdistyksiin järjestymällä; että kaikkialla maakunnassa pidettäisiin yleisiä kokouksia, ja että valitaan edustajat konventioniin, mikä kokoontuu Torontossa harkitsemaan Ylä-Canadan (Ontarion) poliittista tilannetta ja valtuutettuina nimittämään komissionerit, jotka ottavat yhteyden Ala-Canadasta ja muista siirtolaista nimitettävien kanssa, aseistettuina asianmukaisilla Kongressin valtuuksilla, jotta voidaan tehokkaasti etsiä parannuksia siirtolain valituksille.

(Allekirjoittanut: T. D. Morrison, komitean puheenjohtaja ja John Elliott, sihteeri, sekä komitean 17 jäsentä, mukaanlukien William Lyon Mackenzie.)

— Asiantuntijat ilmoittivat hiljattain, että Lontoon silta on painunut muutaman tuuman eteläiseltä puoleltaan.

C. W. McEWEN LIMITED
GASOLIINIA — MOOTTORIÖLJYÄ
Lämmitysöljyn väittäjä
NORTH STAR OIL LIMITED

JUHLATERVEHDYS!
CUT RATE MEAT MARKET
TUKKU- JA VÄHITTÄISLIHAKAUPPIAAT
Dial 5-5419
207 ARTHUR STREET — PORT ARTHUR, ONTARIO

MATSON'S CABINET & HARDWARE
Rakennusrautatavaraa. Katto- ja eristystarpeita. Maaleja.
Urheiluvälineitä Sähkötarpeita
Rakennnussuunnitelmia. Keittiön kaappeja. Kustannusarviot vapaasti
Dial 5-9428 High St. ja Oliver Rd. kulmassa, Port Arthur, Ontario

TERVEHDYS
IMPERIAL BANK OF CANADA
29 CUMBERLAND ST. — PORT ARTHUR, ONTARIO

JUHLATERVEHDYS!
ALGOMA STEAM BATH
Dial 5-8414
146 Algoma St. S. — Port Arhtur, Ontario

JUHLATERVEHDYKSIN!
BLACK'S AUTO BODY & RADIATOR CO.
Dial 5-5232
274 S. HIGH ST. — PORT ARTHUR, ONTARIO

TERVEHDYS
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE!

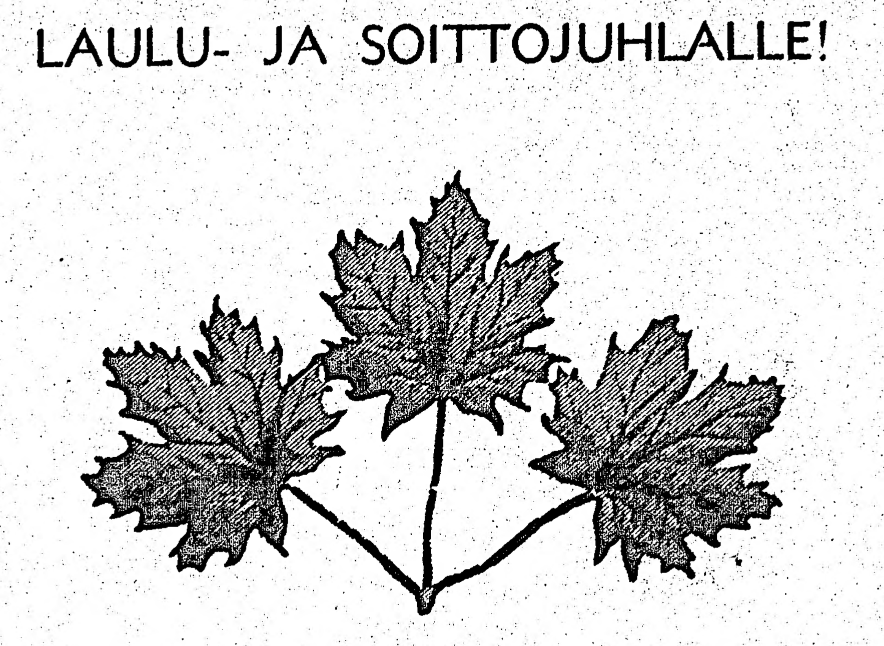

THUNDER BAY CO-OPERATIVE DAIRY LIMITED
284 QUEEN STREET — DIAL 5-7384
PORT ARTHUR — ONTARIO

JUHLATERVEHDYS!

Anderson Fuel & Supply Co. Ltd.

FORT WILLIAM PORT ARTHUR

Kaikkea öljylämmityksen alalla.

Onnittelumme CSJ:n Laulu- ja soittojuhlalle!

A. E. LEMPIÄLÄ JA POIKA

SEMENTTISORAN VÄLITTÄJÄT

Port Arthur Dial 5-9530 Ontario

Hyvää menestystä CSJ:n seitsemännelle

LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

Toivottaa

L. P. P. WEST END CLUB

PORT ARTHUR ONTARIO

JUHLATERVEHDYS

J. W. Crooks Co. Ltd.
Apteekkarit

Vapaa kotiin tuonti.

Port Arthur, Ont.

Juhlatervehdyksin!

Kuunnelkaa parasta musiikkia
WESTINGHOUSE-RADIOLLA

Järvienpään viimeisin ja loistavin SÄHKÖLIIKE

BECK ELECTRIC CO.

Teidän oma suomalainen sähkömies

DIAL 5-7965

174 S. ALGOMA ST. PORT ARTHUR, ONTARIO

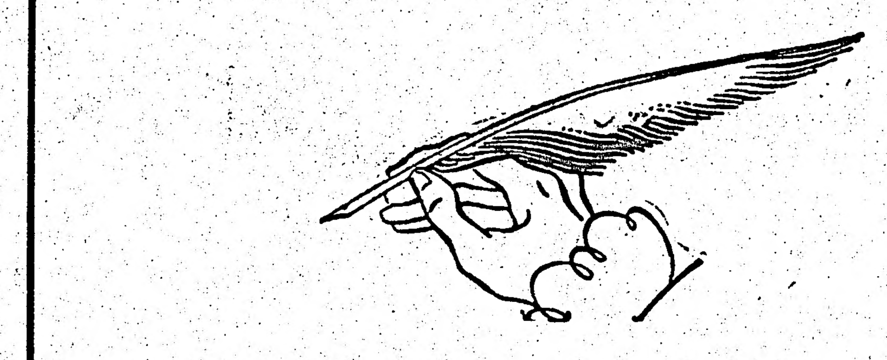

TERVEHDYS

CSJ:n seitsemännen

LAULU- JA SOITTOJUHLAN JUHLAVIERAILLE!

Juhlikaamme pysyvän rauhan ja yhtenäisyyden puolesta. Pysyvä rauha vaan takaa mahdollisuuden kehittää kulttuurillisia pyrinteitämme yhä korkeammalle. Pysyvän rauhan turvassa vähäväkinen rahvas voi tehdä työtä elinehtojensa parantamiseksi ja paremman maailman luomiseksi tuleville sukupolville

Alas sodanlietsojat ja työtätekevän rahvaan rintaman hajottavat kameljontit.

Juhlaterveisin

Canadan Suomalaisen Järjestön Port Arthurin Osasto No. 2

Suomalaisten kulttuuririennoista

Jo ammoisista ajoista lähtien Suomen kansan historia toteaa sillä olleen omat kulttuurilliset pyrkimyksensä. Kansanrunot-, laulut ja -loitsut ovat kautta vuosisatojen kulkeneet kansan suussa sukupolvesta toiselle. Suomalainen sisu lienee ollut vaikuttamassa siihen etteivät nuo perinteet ole tyystin häipyneet olemattomiin. Suomen kansan historia toteaa myös sen, että Suomi on aina ollut kytkettynä johonkin toiseen maahan ja että vieraat vallat ovat tehneet kaikkensa kansallisten perinteiden tukahduttamiseksi. Pahimpana Suomen kansan kulttuurillisten pyrkimyksien tukahduttajana on esiintynyt vuosisatoja Ruotsi. Suomi, ollessaan Ruotsin alusmaana oli kaikinpuolin orjan asemassa. Kansan oma kieli ei tunnustettu ja yleisenä virkakielenä oli ruotsi, koulujen oppikielenä oli ruotsi ja kirkoissakin jumalaa palveltiin ruotsinkielellä.

Kaikista sortotoimenpiteistä huolimatta varsinainen Suomen kansa, kokoontuessaan omiin kansan juhliinsa, häihin, hautajaisiin, juhannusjuhliinsa tai y.m. tuppijuhliinsa heidän omat runonlausujansa ja laulajansa lauloivat ilo- sekä itkuvirtensä kansan omalla kielellä, loihtijat suorittivat loihtujensa lukemisen suomenkielellä. Vanha runonlausuja korvakuulolla siirti tietonsa ja taitonsa seuraavalle sukupolvelle. Oppimies antoi taikasalaisuudet seuraajalleen. Vanha taatto kokosi ympärilleen nuorta polvea opettaen niitä soittamaan omaa kansallista Väinön kanneltа. Sillätavalla ovat kansan suussa säilyneet kultaiset kulttuurijyväset.

Kehitys kulkee eteenpäin. Niinpä aikojen kuluessa kansan keskuudesta nousi yksilöitä puoltamaan kansan oikeuksia ja perinteitä. J. W. Snellman alkoi valtiollisen taistelun suomenkielen tasavertaiseksi asettamiseksi ruotsin kielien kanssa, kaikissa virastoissa ja oppikouluissa. Elias Lönroth kuljeskeli kansan keskuudessa keräilemässä runoja. Niin syntyi Suomen kansan kansallinen eepos. Kalevala, Kanteletar ja monet muut kansanlaulu kokoelmat.

Suomenkielen päästyä vapaaksi vieraiden hallitsijain pannasta, alkoi kansanlaulu kokoelmat.

Suomenkielen päästyä vapaaksi vieraiden hallitsijain pannasta, alkoi kansan sivistyksen kulku harppa-askelien menemään eteenpäin. Kansan joukosta nousi yksilöitä puoltamaan kansan oikeuksia kaikilla aloilla. Kirjallisella alalla Aleksis Kivi laski murtumattoman kivijalan suomenkansan klassilliselle kirjallisuudelle. Kiven jälkiä on seurannut monet tunnetut kirjailijat rikastuttaen alkuperäistä suomalaista kirjallisuutta.

Kaikilla muillakin kulttuurillisilla aloilla on nähtävänä sama ilmiö. Suomalainen näyttämötaide, musiikki ja yleensä kaikki muu kansan joukkoharrastukset ovat kehittyneet aina paremmaksi. Merkille pantava on, että kaikki kulttuurilliset harrastukset suomalaisten keskuudessa ovat säilyttäneet joukkoluonteen. Niin sanottuja tähtiä on ilmestynyt pinnalle aniharvoja. Tarkan mittapuun mukaan supistuu sellaisten yksilöiden luku, jotka ovat luoneet historian lehdillä mainittavia tekoja. Kivi kirjallisuuden alalla ja Sibelius säveltaiteen alalla ja Snellman suomen kansan oikeuksien puoltajana ovat näkyviä. Totta on, että Suomen kansalla on suuri joukko kaikilla aloilla hyviä kykyjä, jotka ovat luoneet arvokkaita perinteitä yhteiseen kulttuurikekoon. Voi olla niinkin, että moni yksilö arvostelija silmällä katsoen, on antanut korkeampaa tasoa tavoittelevaa ravintoa. Mutta sittenkin nuo kolme nimeä ovat niitä mitkä ovat laskeneet horjumattoman perustan kukin omalla alallaan.

Kuten tavallisesti porvarillisessa maailmassa hallitseva luokka on kansan kulttuurilliset saavutukset vallannut itselleen ja alistanut ne palvelemaan omia luokkaetujaan. Valheisänmaallisuuden nimessä, se kaikilla mahdollisilla keinoilla yrittää tukahduttaa ja kasvattaa vihaa sekä hajaannusta joukkojen keskuudessa. Edelleen hallitseva luokka pitää elintärkeänä vihan kasvattamisen eri kansojen välillä.

Tästä perisynnistä ei ole Suomenkaan porvaristo voinut vapautua. Ensin aluksi se teki kaikkensa, käytti aina sen maan hallitsevaa voimaa, minkä yhteydessä kulloinkin oli, tukahduttaakseen kansan pyrkimyksiä. Kun kaikista vainotoimenpiteistä huolimatta alkoi nousemaan yksilöitä kansan oikeuksia puoltamaan, kohdistui vaino yksilöitä vastaan. Törkeimmän vainon kohteeksi joutui Kivi. Kiven aikuiset Oksaset ynnä muut suuruudet kohdistivat likaisen arvosteluryöppynsä miehen kuolemattomia kirjallisia tuotteita vastaan ja nälkäkuoleman kautta sulkivat ennenaikaansa jättiläisen suun. Mutta kaikista huolimatta Kivi tänäkin päivänä huutaa vainoojilleen "Minä elän"! Nykyään Suomen hallitseva luokka, Kiven hirttonuoran kiristäjät ovat omaksuneet miehen itselleen, rakentelevat muistopatsaita, koettavat mukailla Kiven tuotteita omille eduilleen sopiviksi ja n.e. Se on helppo tehtävä he ajattelevat. Mutta niin ei kuitenkaan ole. Suomen valistunut kansa on ja tuominnut ja tulee edelleenkin tuomitsemaan teilaajat ansioidensa mukaan.

Kivi, kansan lapsena, on kuolemattomilla kynänsä tuotteilla viitoittanut tien kansan vähäväkisille joukoille tiedon ja taidon lähteille. Nummisuutarien Esko, Seitsemän veljestä, Kihlauksen kraatarit jne. kuvaavat kaikki mainiosti pyrkimystä laveammille tiedon lähteille. Kivi kaikissa teoksissaan antaa yksinkertaisen kansan lapsen tulkita oman yksinkertaisen kielenkäyttönsä avulla niitä pyrkimyksiä ja vapauden kaipuuta mitä taan tuntevat sisimmässään. Juuri se onkin laskenut vankan pohjan suomalaisen kansan henkisen kehityksen tielle. Sehän se on ollut ja edelleen on kannustamassa Suomen herrasluokkaa kaikella tavalla taistelemaan Kiven voittaman tien rämeistyttämiseksi. He perinhyvin tietävät, että kulttuurillisesti korkealle kehittynyt kansa ei tule enää seuraamaan herrojaan, vaan ennemmin tai myöhemmin tulevat joukkona määräämään oman elämäntien. — Losojätkä.

K. Karnakosken taiteilijantieltä

Kari Karnakosken tähti syttyi onnellisella hetkellä, kun tanssitaiteilija vielä voi saada ohjausta nuorilta klassillisilta opettajilta heidän parhaina vuosinaan.

Alkaessaan juuri saada mainetta kotimaassa hän matkusti Parisiin, missä hänestä suuren Preobrashenskajan johdolla kehittyi se "danseur noble", joksi hänellä sekä rakenteensa että taiteellisten taipumustensa puolesta oli luontaiset edellytykset.

Kari Karnakoskella on harvinaisen pätevä koulutus ja pienimpiä yksityiskohtia myöten viimeistelty tekniikka. Hänen tanssilleen on aina ollut ominaista erinomainen puhtaus ja täsmällisyys.

Hänet kiinnitettiin erääseen kuuluisaan balettiin Pariisissa ja myöhemmin hän tanssi kaikki suuret klassilliset tehtävät sekä Monte Carlo baletissa että Metropolitan-oopperan baletissa näiden yli koko maailman ulottuvilla kiertueilla. Tämä kunnia oli suomalaiselle taiteilijalle harvinainen, sillä näihin loistaviin balettiryhmiin kiinnitettiin hyvin harvoin ulkomaalaisia ja silloinkin vain kaikkein korkeimman luokan taiteilijoita.

— Chopinin on mielisäveltäjäni, tunnustaa Kari Karnakoski, ja siitä syystä tanssit, joita suunnittelen juuri hänen musiikkiinsa, ovat minulle hyvin läheisiä. Chopin on innostava — hänen musiikissaan on tuo "jokin", joka saa mielikuvituksessani mitä ihmeellisimpiä tanssillisia muotoja, joita sitten koetan tanssisuunnitelmissani parhaan taitoni mukaan toteuttaa.

Uuteen tanssiohjelmaani olen liittänyt kuuluisan venäläisen hovikapellimestari Slotshewin "Variation Brilliantin", jonka tämä nerokas säveltäjä on kirjoittanut pianon mustille koskettimille. Se on musiikillisesti aivan erikoislaatuinen ja toivon, että tansseissani olen edes aavistuksen verran onnistunut sen merkillisen tunnelman luomisessa.

Ja sitten tietysti Tshaikovski — oi, oi. Mikä säveltäjä ja millaisia baletteja hän onkaan luonut. Joutsenlampi ja prinsessa Ruusunen; nämä kaksi ovat iki-ihania luomuksia.

Elämäni rakkaimpia osia ovat olleet juuri edellämainituissa baleteissa lukuisat eri solistitehtävät. Tiedättekö, että tanssi voi olla juhlaa — ei, vieläkin enemmän, se on samalla ihanaa kärsimystä, tuskaa, onnea, riemua ja iloa. Tanssi on minun elämääni. Kuinka voisi ollakaan toisin.

Kari Karnakoski on välitön ja eloisa taiteilija. Elämyksistään ja rakkaudestaan taiteeseen hän kertoo koruttomasti ja mukaansatempaavasti. Hänellä ei ole suuria eleitä, kuten hyvin saattaisi kuvitella. Kari Karnakoski on luonnollinen, iloinen, hienovarainen — todella hienostunut taiteilija sanan parhaassa merkityksessä.

Monien vaellusvuosiensa jälkeen on taiteilija palannut "isiensä maalle". Lukuisat eri tehtävät ovat jo kylliksi kauan saaneet odottaa suorittajaansa.

Nyt on Kari Karnakoski palannut. Hän on sen tehnyt kansainvälisesti häikäisevänä tanssijana, yhtenä Euroopan kaikkein kuuluisimmista. Sopii vain toivoa, että kotimaassa ne piirit, jotka näissä asioissa sitovat ja päästävät, osaavat hänen paluulleen antaa sille kuuluvan arvon.

Kari Karnakosken taiteilijantie osoittaa, että pienenkin kansan keskuudessa saattaa syntyä maailmanluokkaan kuuluvia taiteilijoita. Kunhan vain aina omassa piirissämme heille muistettaisiin antaa mahdollisuus itsensä kehittämiseen. — Naisten urheilulehti, Helsinki.

TERVEHDYS!

★ ★ ★

W. H. KEENAN

61 S. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

JUHLATERVEHDYS

L. H. AHO
JEWELLER

Kaikenlaisia kelloja korjataan

315 BAY STREET
PORT ARTHUR, ONT.

★

Juhlatervehdys!

I. S. SALO

KELLO- JA KULTAKAUPPA

Meillä on varasto:

- KIHLA- JA VIHKISORMUKSIA
- KELLOJA
- PORSLIINITAVAROITA
- HOPEOITA Y.M.

Kohtuulliset hinnat.
Hyvä palvelu.

PORT ARTHUR, ONT.

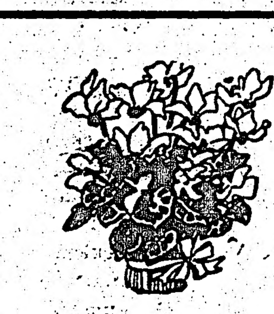

TERVEHDYS!

DELMARS LADIES' WEAR

205 Arthur St.
Port Arthur, Ontario

- PUKUJA
- TAKKEJA
- LENINKEJÄ
- VARUSTEITA
- URHEILU-VALINEITA

Puhelin 5-8242

Parhainta juhlaonnea

LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

Toivottaa

VAPAUS BRANCH OFFICE

Tyyne Siilman, liikkeenhoitaja

316 BAY ST.

PORT ARTHUR Ontario

TERVEHDYKSEMME

JUHLIJOILLE!

★ ★ ★

INTERNATIONAL TRANSIT LIMITED

"Palvelemme luoteis-Ontariota"

TALOUDELLINEN — KOHTELIAISUUS — TURVALLINEN

Lippu ja muita tietoja varten soittakaa tai kirjoittakaa:

INTERNATIONAL TRANSIT LIMITED
269 Athur St. Port Arthur

Tervehdimme Järjestömme seitsemättä

LAULU- JA SOITTOJUHLAA

ja toivomme, että siellä laulut kaikuisi edistyksen ja rauhan puolesta entistä ehompana.

★ ★ ★

CSJ:N LÄNSI-ONTARION
ALUETOIMIKUNTA

PORT ARTHUR ONTARIO

Juhlatervehdys!

Bryan's Normandie Shop

202 ARTHUR STREET PORT ARTHUR, ONTARIO

TERVEHDYS
LAULU- JA
SOITTOJUHLALLE

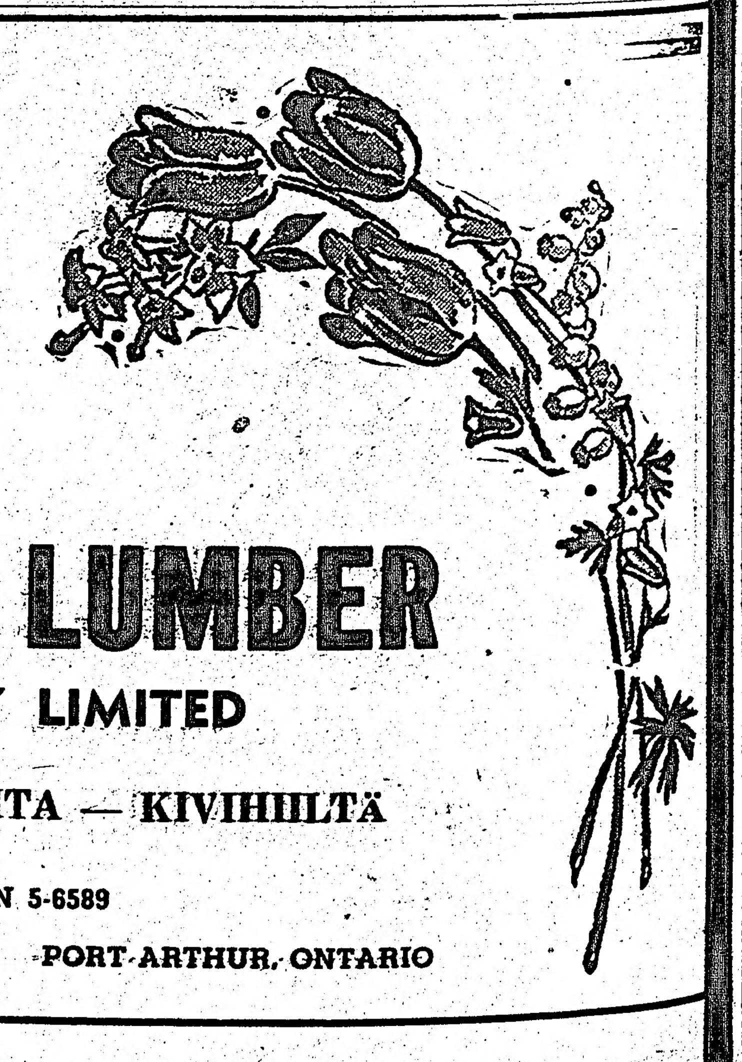

WANSON LUMBER
COMPANY LIMITED

RAKENNUSTARPEITA — KIVIHIILTÄ

PUHELIN 5-6589

277 JOHN STREET PORT ARTHUR, ONTARIO

Onnea
Laulujuhlalle
toivottaa
CORNER KAHVILA
Mr. ja Mrs. J. Aarnio, omistajat
Hyvät ateriat ja kahvit aina saatavana
319 BAY ST.
PORT ARTHUR ONT.

INTERNATIONAL TROKEJA ja NASH-AUTOJA KORJAUSTYÖTÄ
S. J. HILL & SONS LTD.
Red River Road
Port Arthur, Ont.
ja
North May Street
Fort William, Ont.

JUHLATERVEHDYS!
BANK OF MONTREAL
PORT ARTHUR FORT WILLIAM

Ruokatavarakauppoja kaikialla!
PAULIN CHAMBERS CO. LIMITED
SIVUMYYMÄLOITA
Winnipeg - Regina - Saskatoon - Edmonton - Calgary
Hienojen pikkuleipien valmistajat yli 70 vuoden ajan

Juhlatervehdys!
PORT ARTHUR BEVERAGE COMPANY LIMITED
Virvokejuomien vamistajat
STANLEY DRY GINGER ALE
PEPSI-COLA
PLUS 4
ORANGE THRILL
CREAM SODA
PORT ARTHUR ONTARIO

Kuten aina, CSJ:n Toronton osaston sekakuoro "Finlandia" osallistuu väellä ja voimalla Järjestömme seitsemänteen soitto- ja laulujuhlaan. Edessä keskellä istumassa kuoron pitkäaikainen johtaja Gunnar Gustafson, joka terveyssyistä ei voi nyt osallistua juhlaan. Kuoroa johtaa nyt nuori neitonen, Helvi Vuori.

TSHEKKOSLOVAKIAN KIRJALLISUUDEN UUSI SUUNTA

Kirj. S. SCHMERAL

Tshekkoslovakian vapauduttua fasismista suurin osa Tshekkoslovakian kirjailijoista asettui heti aktiivisesti uuden tasavallan rakennustyön palvelukseen. Eräät olivat jo ennen sotaa olleet Kommunistisen Puolueen jäseniä, kuten Ivan Olbrach, Marie Majerova, Geza Vcelicka, Tomas Svartopluk, Ladislav Stoll, Jiri Taufer ym. Monet johtavat kirjailijat kuten Vitezslav Nezval ja Marie Pujmanova tukivat heitä kaikissa tärkeimmissä poliittisissa julkilausumissa ja asettuivat heidän rinnalleen maan vapauduttua fasistisista barbaareista. Melkein kaikki lahjakkaat tshekkiläiset kirjailijat asettuivat epäröimättä demokraattisten voimien rintamaan.

Kesäkuussa 1946 pidettiin ensimmäisen kerran kansan historiassa tshekkiläisten kirjailijain kongressi, mihin osallistui erilaisten poliittisten katsomustapojen ja kirjallisten virtausten edustajia. Tyhjentävän keskustelun jälkeen kongressi antoi päätöslauselman missä se selittää, että se "asettaa mitä päättäväisimmin abstraktista liberaalista humanismia vastaan uuden sosialistisen humanismin, joka taistelee ihmisen ja inhimillisen yhteiskunnan vapauttamisen puolesta". Kirjailijaliiton johtoon tulivat etevimmät edistykselliset kirjailijat ja runoilijat kärjessään Frantishek Halas ja Jan Drda. Kongressi asetti kirjailijain keskeiseksi tehtäväksi tuoda kulttuurin ja kirjallisuuden lähelle työtätekeviä joukkoja.

Tshekkoslovakian vapautumisella neuvostoarmeijan avulla ja tasavallan demokratisoitumisella oli tshekkiläisiin kirjailijoihin tavattoman suuri vaikutus. Monet heistä tunsivat yhteenkuuluvuutensa kansaan. Tämä antoi niin aiheille kuin runomuodollekin selvän leimansa. Erikoisen luonteenomainen oli se muutos, mikä tapahtui Vitezlav Nezvalin, erään suurimman tshekkiläisen modernin kirjailijan luomistyössä.

Nezval kuuluu vanhempaan runoilijapolveen. Hän oli aikaisemmin surrealismin johtaja, vaikka hän kuului kin siihen ryhmään, joka kaikkina aikoina oli tukenut Kommunistisen Puolueen poliittisia kannanottoja. Subjektiivisen individualismin runollinen uskontunnustus paljastuu Nezvalin sodanedellisen ajan monissa runoniteissä ja hänen teoksessaan "Runouden uusia suuntia", joka ilmestyi v. 1937.

Mynchenin tapausten jälkeen Nezvalin runouteen tuli uusia aiheita. V. 1939 hän kirjoitti runoelmansa "Schwaben", joka kuitenkin ilmestyi vasta 1945. Runoelma on kirjoitettu aito tshekkiläisellä huumorilla ja yksinkertaisella, erittäin kansanomaisella kielellä. Samana vuonna Nezval alcitti suuren runoelmansa "Historiallisia hahmoja", missä hän kuvaa kansan kärsimyksiä miehitysvuosina. Runoelma päättyy Prahan vapautumiseen. Runoilija ei kuvaa mielikuvituksellisia henkilöitä, vaan maalaa totuudellisen kuvan historiallisista tapauksista ja vapautustaistelun todellisista osanottajista.

Eräs tshekkiläisen runouden suurimpia teoksia on Frantishek Halasin runoelma "Barrikaadit". Tämä fasisminvastaisen vihan täyttämä runoteos syntyi miehitysvuosina ja ilmestyi 1945. Aivan uudet sävelet kaikuvat myös runoilijain Vladimir Holanin ja Frantishek Hrubinin teoksissa, jotka on omistettu neuvostoarmeijan vapauttamalle Tshekkoslovakialle. Voimakas ja sisältörikas on Holanin runo "Kiitos Neuvostoliitolle", missä hän ilmaisee neuvostojoukkojen sankaruuden ja sen kiitollisuudentunteen, mitä jokainen Tshekkoslovakian kansalainen tuntee. Tässä ja runossaan "Puna-armeijalaiset" ei entinen surrealisti Holan ole vielä täysin vapautunut aikaisemmista elämän ja runouden käsityksistään, mutta hänen tyylinsä on tullut yksinkertaisemmaksi ja ymmärrettävämmäksi, hänen sisäinen elämänsä rikkaammaksi. Uuden Tshekkoslovakian rakennustyön teemaa on ensi kerran käyttänyt runonaiheenaan nuori S. Neuman teoksessaan "Runoelman kaksivuotissuunnitelmasta", joka on saanut Majakovskilta voimakkaita vaikutteita.

Pyrkimys saavuttaa sosialistisen realismin metodi kuvastuu myös tshekkiläisten proosakirjailijain luomistyössä. Monet heistä eivät kuitenkaan ole vielä kuvanneet maan nykyhetken elämää, toiset taas jotka ovat yrittäneet luoda sellaisia teoksia, eivät ole kyenneet antamaan yhteiskuntaelämästä oikeata kuvaa.

Suurimmat nykyhetken proosakirjailijat ovat epäilemättä Ivan Olbracht ja Marie Majerova. Viimemainitun ennen vuotta 1932 kirjoitetuissa suurimmissa romaaneissa "Pato" ja "Tasavallan tori" on yhteiskunnalliset ongelmat ratkaistu vielä utopistisesti Sodan edellisissä romaaneissa "Sumuvihellin" (1936) ja "Vuorityöläisballaadi" (1938) Marie Majerova kuvaa tshekkiläisten työläisten elämää ja luokkataistelua kuitenkin täysin realistisesti. Romaanissa "Sumuvihellin" kuvaillaan suuren kaivosteollisuusalueen Kladnon elämää alueen synnystä ensimmäisen maailmansodan alkamiseen saakka. Majerova kertoo Gudetin kaivostyöläisperheen neljän eri sukupolven tarinan vanhimmasta edustajasta, itse oppineesta ja keksijästä, jonka keksinnöt kapitalistista näyttivät hyödyttömiltä, suvun nuorimpaan edustajaan, luokkatietoiseen työläiseen saakka, joka jo tietää, ketä vastaan ne aseet on suunnattava, jotka työläiselle sotavuosina annetaan kätcen.

Romaani "Sumuvihellin" sai v. 1937 valtion palkinnon. Kun Romaanista oli tehty elokuva v. 1947, Marie Majerova sai arvonimen "Tshekkoslovakian kansantaiteilija". Yhtä realistinen ja värikäs on v. 1938 ilmestynyt romaani "Vuorityöläisballaadi", joka ruoskii terävästi sodanedellistä tasavaltaa, joka tarjosi työläiselle nälkää ja työttömyyttä. Sodan jälkeen Marie Majerova vieraili Neuvostoliitossa ja kotiin palattuaan kirjoitti ja esitelmöi Neuvostoliitosta ympäri maan.

Toinen suuri nykyaikainen kirjailija, joka jo luetaan klassikkoihin, on Ivan Olbracht. V. 1928 ilmestyneessä romaanissaan "Työläisnainen Anna" Olbracht kuvaa naista, josta tulee miehensä todellinen taistelutoveri ja ystävä. Tämä ja vankilareportaashi "Peili ristikon takana" (1930) kuuluvat niihin harvoihin realistisiin teoksiin, jotka kuvaavat 20-luvun yhteiskunnallista todellisuutta.

Olbrachtin seuraavien teosten tapahtumapaikka on Karpato-Ukraina. Tämän maan romantiikka, sen vapautta rakastavat, iloiset ihmiset valloittivat hänet. V. 1933 ilmestyi hänen proosarunoelmansa "Nikola Shugai, ryöväri." Tätä teosta voidaan pitää ihanan runokielensä ja kansan sieluun ja luontoon eläytymisen ansiosta eräänä Olbrachtin parhaana. Seuraavat teokset "Vuoria ja vuosisatoja" sekä "Laaksoon karkoitetut" on myös omistettu tälle maalle.

V. 1945 Olbracht osallistuu jälleen aktiivisesti poliittiseen elämään, joka katkaisee hetkeksi luovan työn. Hänen romaanistaan "Valloittaja", joka oli ilmestynyt miehitysvuosien aikana, ilmestyy toinen painos. Romaanissa Olbracht kuvaa Cortezia, jonka politiikka tuhosi inkojen kulttuurin, ja hän on esipuheessaan verrannut Cortezia Hitlerin hahmoon. Niiden pettureiden hahmossa, jotka uskoivat Cortezin valtaan ja tukivat häntä kaikessa, kirjailija on tahtonut kuvata Mynchenin poliitikkoja.

"Valloittajan" rinnalle voidaan asettaa Marie Pujmanovan romaani "Tulella leikittely" (1948), jossa myös kuvataan kansanjoukkojen taistelua miehittäjiä vastaan. Mutta tämän teoksen jokainen rivi säihkyy optimismia ja voitonuskoa. Teos on trilogian toinen osa. Ensimmäinen, "Ihmisiä tienristeyksessä", ilmestyi vähän ennen sotaa ja sai valtion palkinnon. Molemmat osat kohottavat Pujmanovan etevimpien tshekkiläisten edistyksellisten kirjailijain joukkoon. "Ihmisiä tienristeyksessä" elävöittää tshekkiläisen yhteiskunnan eri kerrosten edustajia. Romaani kuvaa työväenluokan taistelua keskipisteenä kommunistisen asianajaja Gamsan perheen ja hänen poikansa ystävän tarina ja se on huomattava taiteellinen teos tshekkiläisestä yhteiskunnasta ensimmäisen maailmansodan jälkeen. Trilogian toinen osa alkaa fasismin valtaanpääsystä Saksassa, minne asianajaja Gamsa joutuu Dimitloffin puolustusasianajajana Leipzigin oikeudenkäynnissä. Toimivaksi päähenkilöksi teoksessa tulee nyt koko kansa. Romaanissa on mahtavia joukkonäkymiä: työläisten marssi parlamenttiin, marssi Hradiin Mynchenin sopimuksen jälkeen. Marie Pujmanovan on onnistunut kuvata todellisuudenmukaiset Tshekkoslovakian kansan mielialoja Mynchenin päivinä ja saksalaisten miehittäessä Prahan. Teos on viime vuosien huomattavin romaanituote ja sosialistisen realismin suuri voitto Tshekkoslovakian kirjallisuudessa.

Merkittävimpiin sodanjälkeisiin tuotteisiin kuuluvat myös Jan Drdan novellikokoelma "Mykkä barrikaadi" ja Peter Ilemnitskin kertomuskokoelma "Kronikka". Jan Drda, romaanikirjailija, novellisti ja draamakirjailija on nuoren polven lahjakkaimpia runoilijoita. Hänen esikoisteoksensa "Kauppala kämmenellä" ilmestyi 1940 ja on myöhemmin filmattu. Kansankieli, huumori ja elävä kuvaustapa on teoksessa mainio. Seuraavassa teoksessaan "Elämäneliksiiri" (1941) Drda kuvaa nuoren lahjakkaan kuvanveistäjän tietä. Kolmas romaani "Peter Semilhaarin retket" on sekavan uneksijan tarina muistuttaen Don Quijotea. V. 1947 ilmestyi "Mykkä barrikaadi", joka on omistettu tshekkiläisen kansan vapautumiselle. Voimakkaasti ja yksinkertaisesti novellit johdattavat silmien eteen kokonaisen sarjan realistisesti ja totuudellisesti kuvattuja vastarinnan sankarihahmoja, joita eräistä traagillisista piirteistä huolimatta leimaa suuri optimismi ja ihmisusko ja luottamus oikean asian voittoon.

Erikoisen suuren menestyksen Tshekkoslovakiassa ovat saaneet Julius Futshikin, saksalaisten surmaaman tulisieluisen vallankumousmiehen nyt il-

(Jatkoa seuraavalla sivulla)

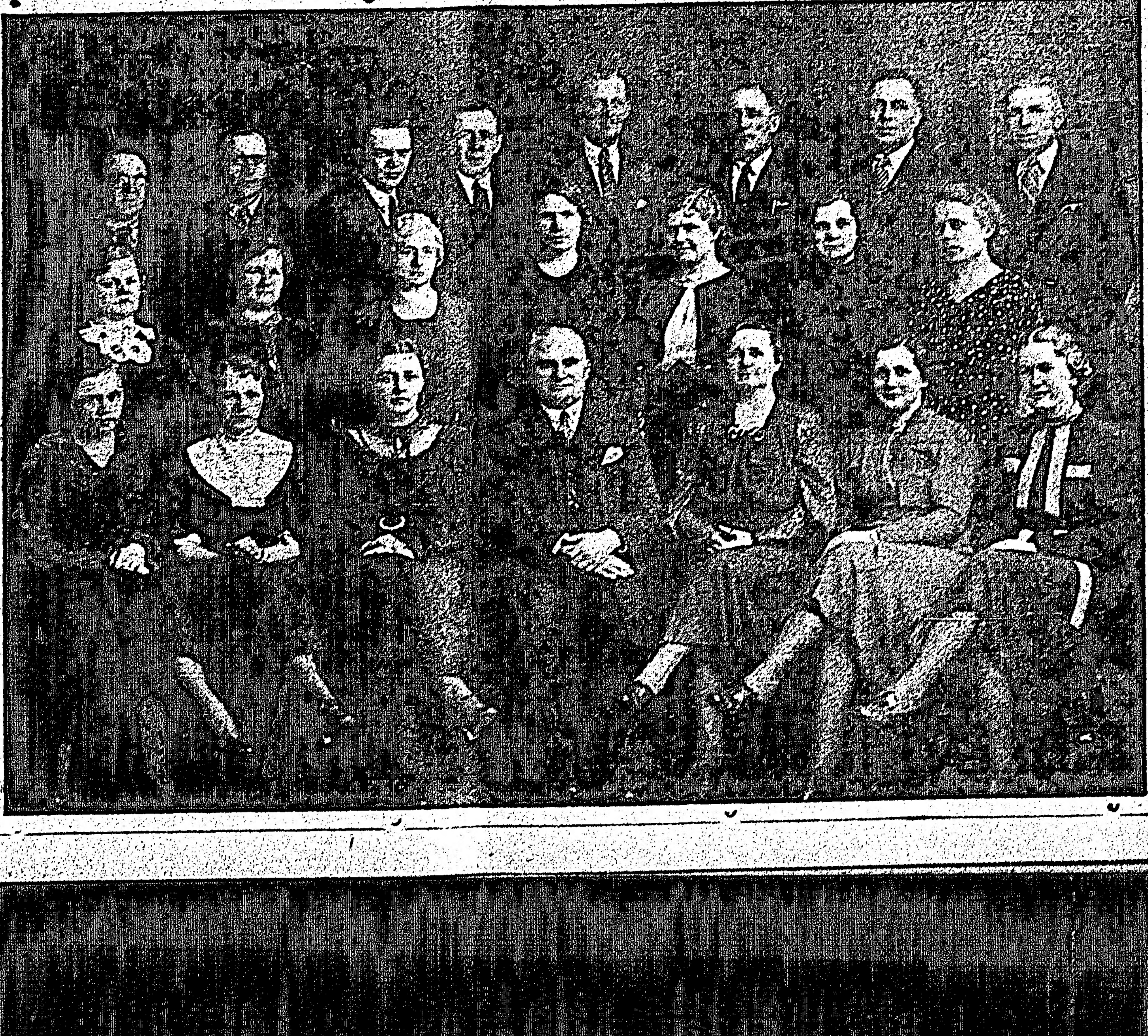

CSJ:n Fort Williamin osaston sekakuoro, jonka lukuisat jäsenet osallistuvat vieläkin Port Arthurin Kaiun ja muiden kuorojen jäseninä nyt pidettävään CSJ:n soitto- ja laulujuhlaan. Keskellä edessä on kuoron monivuotinen johtaja A. Aarnio. Vaikka Fort Williamin kuoro ei olekaan enää toiminnassa, niin sitä voidaan kuitenkin pitää yhtenä "pioneerina", jonka musikaalisessa harrastuksessa täkäläisten maanmiestemme keskuudessa.

Tervehdys!
COCHRANE HARDWARE
PORT ARTHUR, ONT.

Juhlatervehdys!
JOHN PAUL TAXI
Dial 5-6442
Port Arthur, Ontario

Juhlatervehdys!
LAURI NÄRVÄSEN SAUNA
218 SECORD ST.
PORT ARTHUR, ONT.

Juhlatervehdys!
H. SIILMAN & SON
Rakennusurakoitsijat
PORT ARTHUR, ONT.

JUHLATERVEHDYS!
Mac Dolcetti's
C.C.M. polkupyöriä
varusteita ja korjausta
Huonekaluja ja sähkötarpeita
38 S. COURT STREET
PORT ARTHUR, ONTARIO
(Seuraava Odeonista)

TERVEHDYS!
SAASTO'S MEN'S WEAR
172 S. ALGOMA ST.
PORT ARTHUR, ONT.

Tervehdys juhlavieraille!
V.- ja U.-SEURA ISKU
PORT ARTHUR, ONT.

KUVAUSTA JA YLEISTÄ VALOKUVAUSTA
W. J. Lovelady & Son
ROYAL STUDIO
Kehitystä ja kuvien valmistusta
Kaikkia valokuvaustarpeita.
268 ARTHUR ST. PORT ARTHUR, ONTARIO

TERVEHDYS!
ROYAL BANK OF CANADA
PORT ARTHUR FORT WILLIAM

JUHLATERVEHDYS!

THE NORTHERN ENGINEERING & SUPPLY CO LIMITED

TUKKUVALITTAJAT
rautatavaralle, putkitus-, sähkö-ja insinööritarpeille

KONEPAJA — HITSAUSPAJA — VALIMO

Fort William Puhelin 3-3483 Ontario

JUHLATERVEHDYS!

BLAKE FUNERAL CHAPEL

Fort Williamin suurin ja nykyaikaisin hautaustoimisto.

Päivällä tai iltasin soittakaa 3-6446
Vastapäätä kaupungintaloa

200 SOUTH MAY ST. FORT WILLIAM, ONTARIO

JUHLATERVEHDYS!

CITY LUMBER COMPANY

425 N. May St. Dial 2-2821 Fort William, Ontario

PUUTAVARAA - MYLLYTYÖTÄ - KATTOTARPEITA
MAALEJA - RAUTATAVARAA

D. E. McKAY AGENCY LIMITED

Geoffrey Spencer, yleisliikkeenhoitaja

VAKUUTUKSIA JA KIINTEIMISTÖJÄ

125 SOUTH MAY ST. PUHELIN 3-6439 FORT WILLIAM, ONTARIO

JUHLATERVEHDYS!

ELLARD & SON LIMITED
DYERS AND CLEANERS

"Palvelus joka tyydyttää"

PUHELIN 2-1711

236 SIMPSON STREET FORT WILLIAM, ONTARIO

Parhain tervehdys!

GATEWAY GROCERS LIMITED
TUKKURUOKAKAUPPA

PUHELIMET: 3-6426 ja 3-3691

500-502 SIMPSON STREET FORT WILLIAM, ONTARIO

Tshekkoslovakian . . .

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

mestyvät koottut teokset, jotka sisältävät paitsi hänen tunnettua reportaashiaan hänen teoksensa Neuvostoliitosta ja artikkelikokoelman "Me rakastamme kansaamme", jotka on kirjoitettu vv. 1938—1942.

Kaunopuheinen esimerkki siitä, että Tshekkoslovakian kirjallisuus lujasti etenee uudella tiellä, oli Tshekkoslovakian kirjailijain kongressi, 4—6 pnä maaliskuuta 1949. Kongressi liitti ensi kerran tshekkiläisen kirjallisuuden historiassa tshekkiläiset ja slovakialaiset kirjailijat yhdeksi järjestöksi. Jo tämän kongressin kutsuminen koolle oli demokratian loistava voitto: se osoitti, että kansallinen ongelma, gelmia, on ratkaistu. Kirjailijat — eräs Tshekkoslovakian vaikeampia ontshekkiläiset, slovakit ja maan kaikki muut kansallisuudet — ovat yhdistyneet yhteisten päämäärien, historiallisia ja kirjallisia ongelmia koskevien yhteisten käsitysten merkeissä. Tshekkoslovakian kirjailijat ovat asettaneet tehtäväkseen kuvata demokratian rakennustyötä maassaan ja sen kokemaa suurta nousukautta.

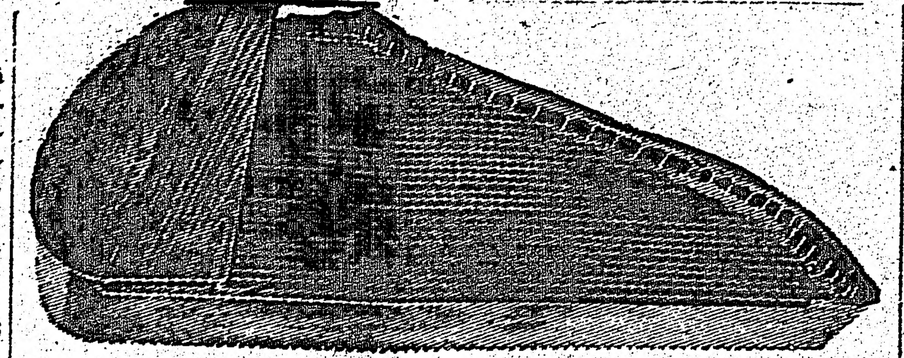

KANTELE ON SUOMALAISTEN KANSALLISSOITIN
Ikivanha suomalaisten kansallissoitin kantele liittyy eroittamattomasti kalevalaiseen runolauluun. Siinä ei ollut alkuaan muuta kuin viisi kieltä. Kuvamme esittää nykyaikaisemman, aikojen kuluessa kehittyneen kanteleen, jossa on 32 tai 35 kieltä ja joissa voidaan käyttää kromaattisia asteita harpun tapaan.

Kannel on Suomen kansan ikivanha savupirttien kansallissoitin

"Mikä tuostakin tulisi noista hauin hampahista leveästä leukaluusta",

ihmetteli vaka vanha Väinämöinen saatuaan Samporetkellään suuren hauen. Kantelehan siitä syntyi. Ja niin "vaka vanha Väinömöinen, otti soiton sormellensa, käänti käyrän polvillensa, kantelen kätensä alle... Jo tuntui soitto soitannalle, laulu laululle tehosi..."

Kanteleesta tuli esi-isillemme Kalevalan ansioista kansallissoitin. Vuosisatojen kuluessa oli kantele osa Suomen kansan savupirttien elämästä.

Kooltaan pieni vanha kantele ei ollut suinkaan mikään taidesoitin, sanan nykyisessä merkityksessä. Se oli rakenteeltaan hyvin alkukantainen. Kieliä ei esimerkiksi ollut alussa sen useampia kuin viisi. Soitannollisten ominaisuuksiensa puolesta heikonlainen, kaiuton kantele toi kuitenkin herkkine sävelineen viihdytystä ja sopusointua savupirttien yksinäisyydessä eläneille esi-isillimme. Se oli heille soitin, josta he saivat ilojensa ja surujensa jakajan ja lohduttajan. Kantele ei liittynyt ainoastaan kalevalaiseen runolauluun sillä myöhempinä vuosina se palveli myöskin tanssia, nimenomaan Karjalassa, jossa se oli viimeksi yleisesti kansanomaisessa käytössä.

KANTELEEN HILJAISELO

Meidän päivinämme on kantele viettänyt miltei unohdettuna eräänlaista hiljaiseloa. Joistakin rajaseutujen korpikylistä ja Keski-Pohjanmaalta sen on kyllä saattanut löytää — kuin myöskin museoiden hyllyiltä. Se oli suomalaisen kansan tietoisuudessa miltei yksinomaan eräänlaisena runollisena käsitteenä.

Vanhan kanteleen tilalle ilmestyi kuitenkin uusi, kehitetty kantele. Tämä suomalaisten vanhan soittimen uudelleen syntyminen ei tietenkään tapahtunut minkään loitsun seurauksena tai taikasauvan iskusta, vaan on se tulos lähes puoli vuosisataa kestäneestä työstä.

ERÄÄN MUUSIKON ELÄMÄNTYÖ

Kuultuaan 16-vuotiaana erään syrjäkulmien ukon näppäilevän vaskikanteleen kieliä, päätti tuleva muusikko Paul Salminen, yrittää uuden soitannollisesti parannetun kanteleen luomista.

Tarkkojen mittausten sekä monien tutkimusten jälkeen syntyi uusi, kuvassamme esitetty 32- tai 35 kielinen kantele (kaksi eri mallia). Se oli uraauurtava työ kalevalaisen kulttuurin vainiolla, josta kaikkien suomalaisten on syytä ylpeillä. Uudessa kanteleessa on, paitsi riittävästi kieliä, lisäksi laajempi kaiullinen tilavuus, sammuttajalauta sekä kanteleeseen liittyvät yksityiset sävelvaihtajat eli vivut, joiden avulla voidaan määrätty sävel korottaa tai alentaa yksinkertaisella kädenliikkeellä. Yhteenvetona voidaan todeta, että melkein kaikki se mikä vanhalta kanteleelta puuttui, on tässä uudessa soittimessa.

Kanteleensoittoon k i i n nostuneille lienee hyödyllistä tietää, että uutta kanteletta oppii helposti käsittelemään Paul Salmisen laatiman nerokkaan "Kantelekoulun" avulla. Se sisältää nimittäin täydellisen kanteleensoiton oppijakson, viritysoppaan sekä 20 tunnetuinta ja suosituinta laulu- ja kansanlaulusovistusta. Se auttaa "maallikoitakin" pääsemään mukaan kalevalaisen soitannon alalle.

Nylon sukkia ja savukkeita uusiin Suomipaketteihin

New York. — Suomen tulliviranomaiset ovat hiljattain julkaisseet uudet määräykset kahvia sisältävistä lahjapaketeista. Uusien määräysten mukaan, jotka astuvat voimaan heinäkuun 1 päivänä, ei lahjapaketti saa sen jälkeen sisältää muuta kuin neljä paunaa kahvia.

Ruotsin-Amerikan Linjan lahjapakettiosaston on sen johdosta ollut pakko muuttaa Suomipakettien sisältöä, että ne olisivat uusien säädösten mukaiset. Vähennetyn kahvimäärän korvaukseksi sisältää A-paketti paitsi riisiä, kuivattuja hedelmiä ja luumuja, puoli paunaa kaakaojauhoa, neljä suurta suklaalevyä, kaksi pakettia savukkeita ja yhden parin nylon-sukkia no. 10. Muun kokoisia nylon-sukkia ei lähetetä A-paketin yhdenmukaisuuden takia. Paketin hinta on sama kuin ennenkin, $10.65 Canadan rahassa.

C-paketti, joita lähetetään myös Suomeen, sisältää neljä paunaa kahvia ja maksaa Canadasta tilattaessa $6.05.

Kaksoiskaupunkien väkilukutilastot

Canadassa kymmenen vuoden väliajoin toimitetut väenlaskut ovat todenneet Fort Williamin väkiluvun vuodesta 1881 lähtien. Tilastot osoittavat kaupungin väkiluvun kasvaneen alituisesti ja yhtä poikkeusta lukuunottamatta verrattain tasaisessa tahdissa seuraavaan tapaan:

1881	690	asukasta
1891	2,176	"
1901	3,633	"
1911	16,499	"
1921	20,541	"
1931	26,277	"
1941	30,585	"

Edelläolevat luvut toteavat väkiluvun kasvaneen lähes viisikertaiseksi vv. 1901 ja 1911 välisen kymmenvuotiskauden aikana.

Fort Williamissa 884 suomalaista asukasta v. 1941

Ottawa. — Vuonna 1941 toimitetun Canadan viimeisimmän väenlaskun mukaan asui Fort Williamissa mainittuna vuonna kaikkiaan 884 suomalaista asukasta, joista 475 oli miehiä ja 409 naisia.

Näistä 884 asukkaasta oli vähän yli puolet, eli 475 Canadassa syntyneitä-246 miestä ja 229 naista. Heistä oli 451 syntynyt Ontarion maakunnassa, 18 Saskatchewanissa, 2 Manitobassa, 2 British Columbiassa, 1 Albertassa ja Quebecissa. Yksi suomalainen oli syntynyt Newfoundlandissa.

Suomessa syntyneitä oli kaikkiaan 393, 222 miestä ja 171 naista. Kaupungin suomalaisesta väestöstä oli siis Suomessa syntyneitä ainoastaan 44 prosenttia. Muissa maissa syntyneitä suomalaisia oli 15.

Yhdysvalloissa syntyneitä suomalaisia oli kaupungissa 13, yksi oli syntynyt Ruotsissa ja yksi jossain muualla.

Tilastot osoittivat kaupungin suomalaisten kuuluneen kaikkiaan 10 eri uskontokuntaan, 17 ollen mm. roomalais-katolisia.

Ennen v. 1911 Canadaan saapuneita oli kaupungin asukkaista kaikkiaan 948 henkeä, joista 886 oli miehiä ja 62 naisia.

Kaupungissa oli 106 suomalaista, 72 miestä ja 34 naista, jotka eivät vielä olleet Canadan kansalaisia.

Port Arthuriin nähden todetaan väkiluvun lisääntyneen seuraavaan tapaan:

1901	3,214	asukasta
1911	11,220	"
1921	14,886	"
1931	19,818	"
1941	24,426	"

Vuosien 1901 ja 1911 välinen aika oli kaikkein huomattavin myöskin Port Arthurin väkiluvun lisääntymiseen nähden sillä kaupungin väkiluku lisääntyi mainittuna aikana yli kolminkertaiseksi. Se aika oli myöskin suomalaisten kulttuuri- ja järjestötoiminnan nousuaikaa Port Arthurissa ja sen läheisessä ympäristössä.

JUHLATERVEHDYS!

JORGENSEN & COMPANY JEWELLERS

Bulova-kellojen ja Blue River-timanttien välittäjät

606 VICTORIA AVE. DIAL 2-2212 FORT WILLIAM, ONTARIO

Päämaja kaikille WESTINGHOUSE SÄHKÖTUOTTEILLE

Käykää tapaamassa teidän sähköexperttejä

STRACHAN-AIKEN ELECTRIC C.O LTD.

114 SIMPSON ST. DIAL 3-9567 FORT WILLIAM, ONTARIO

Neuvotelkaa FORT WILLIAM LUMBER CO.

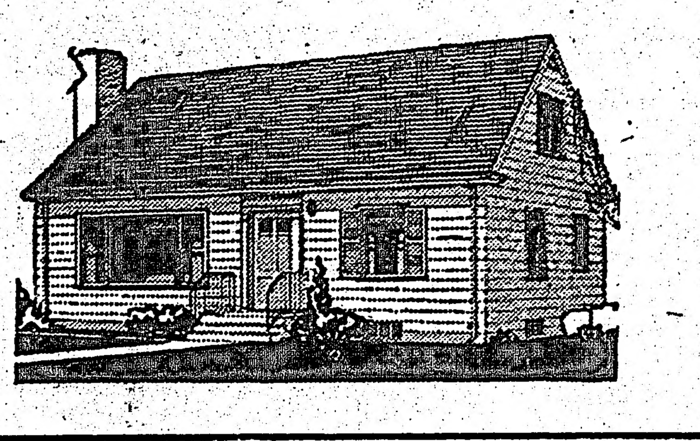

kanssa teidän rakennus-suunnitelmistanne ennenkuin ryhdytte rakentamaan.

Laatu, määrä ja hinta on meidän palveluksemme korkein tavoite saadaksemme teidän tyytyväisyyden.

AKKUNA-ja OVIKEHYKSIÄ — OVIA
PLYWOOD — WALLBOARD
KATTO-ja ERISTYSTARPEITA
INSULBRIC SIDING — MAALEJA
RAUTATAVARAA

FORT WILLIAM LUMBER CO.

Dial 3-6141
941 Simpson St. Fort William, Ontario

TWIN CITY BOTTLING WORKS

TOIVOTTAA

PARHAINTA MENESTYSTÄ
CSJ:N SEITSEMÄNNELLE
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

Koska A. Kari on vakuuttanut, että on tilattu kauniit ilmat, niin juhlavieraita tietenkin janottaa ja parhain lääke siihen on "SQUIRT"-juoma, joka on valmistettu tuoreesta Grapefruit-hedelmästä.

DIAL 2-4532

867 Minnesota Street Fort William, Ontario

Onnittelumme!

Northern Tractor & Equipment
LIMITED

* * * * * * * * * * * * *

Edustamme

GENERAL MOTORS TEOLLISUUS — KAHDEN CYCLEN — DIESEL-MOOTTOREITA VENEMOOTTOREITA

ALLIS CHALMERS MFG. CO.

TEOLLISUUS- PYÖRÄ- ja TELAKETJUTYYPPISIÄ TRAKTOREITA
MYYNTI — OSIA — PALVELUS

Pääkonttori
787 ST. JOSEPH ST.
ST. BONIFACE, MAN.
PUHELLIN 204808

Haaraliike
725 N. MAY ST.
FORT WILLIAM, ONT.
PUHELIN 2-1061

JUHLATERVEHDYS!

CANADA BREAD COMPANY LIMITED

402 N. MAY STREET FORT WILLIAM, ONTARIO

VAPAUS
SECTION III
Tiistaina, kesäkuun 27 päivänä — Tuesday, June 27

TIENRAIVAAJAT

Port Arthur. — Näin juhlan muis-[...]ksi painetussa Vapauden juhlanu-[...]rossa lienee paikallaan luoda sil-[...]äys siihen työhön mitä valistuksen [...]vaustyössä ovat tehneet esitaistelijat tämän vuosisadan alkuvuosina. U-[...]n kuulee sanottavan, että vanhoja [...] kannata muistella, sillä ainoastaan [...]llä on merkityksensä miten yksilöt [...] joukot suhtautuvat ja mitä he teke-[...] tänäpäivänä yhteiskunnallisella [...]taistelun tiellä.

Asia kuitenkaan minun mielestäni [...] ole niin yksinkertainen. Tutkies-[...]amme ihmiskunnan ja eri yhteis-[...]kuntamuotojen historiallista kehitys-[...] täytyy lähtökohdaksi ottaa ne a-[...]t kun nykyinen ihminen kiipeili [...]usta puuhun ja eli kädestä suuhun. [...]ste asteelta olemme päässeet sel-[...]yyteen mitkä syyt kullakin aikakau-[...]della ovat olleet vaikuttamassa ja [...]mitkä ovat olleet seuraukset, ihmisen [...]i yhteiskunnan elämän tapoihin.

Samaa mittapuuta mielestäni olisi [...]äytettävä suppeammassa muodossa [...]tapahtuneisiin muutoksiin. Samaa mittapuuta voidaan hyvällä syyllä [...]käyttää myöskin tutkiessamme Cana-[...]daan siirtyneiden suomalaisten hen-[...]kisiä rientoja. Ei nämäkään CSJ:n [...]seitsemännet laulujuhlat ole vuoden [...]i parin työn tuloksia, vaan ovat [...]vaatineet pitkän ja vaivaloisen työ-[...]uran uupumattomilta korven raivaa-[...]jilta. Ne ovat vaatineet jo hautaan [...]menevän sukupolven nuoruuden voi-[...]mat ja innostuksen taistellessaan pi-[...]meyden valtaa vastaan. Se sukupolvi [...]n saanut kokea monen takatalven [...]kylmät viivat ja kolahduksien jälkeen [...]aas alkaa uudestaan taivaltamaan [...]eteenpäin kehityksen tiellä.

Tästä työstä annettakoon täysi [...]tunnustus joukoille yhteisesti mutta [...]samalla meidän on muistettava, että [...]joukoilla ovat kunakin aikana olleet [...]yksilölliset tienraivaajat ohjaamassa [...]joukkojen työtä. He ovat olleet he-[...]rättäjiä ja opettajia. Monet ovat jo [...]vaipuneet ikiuneen, toiset syystä tai [...]toisesta väsyneet kesken matkan, ve-[...]täytyneet syrjään ja jotkut ovat al-[...]kaneet kulkemaan kehityksen vas-[...]taista tietä.

Yksilöistä puheenollen haluaisin [...]erikoisesti korostaa Sanna Kannaston [...]työtä kun puhutaan nykyisen CSJär-[...]jestön alku- ja kehitysvaiheista. San-[...]na nykyään elelee melkein erakkona [...]farmillaan, tavallaan melkein van-[...]hemman polven unhoittamana. Nuo-[...]rempi polvi tuskin Sannasta muuta tietää kuin että hän on jossain olemassa.

Siirtykäämme ajassa noin 45 vuotta takaperin. Silloin Sanna oli tulisieluinen taistelija, vaaroja pelkäämätön. Hyvänä puhujana hän kulki Canadan ristiin rastiin, kulki syrjäisimmätkin suomalaisasutukset, herättäjänä ja opettajana. Siihen aikaan tiet olivat vielä huonossa kunnossa. Rautatieltä kun poikkesi, oli toisiin asutuskeskuksiin vain huono hevostie ja useammassa tapauksessa ainoastaan jonkinlainen kinttupolku. Kulkea piti hevosella tai jalan ja muistaakseni Sanna sanoi saaneensa kyytiä härkävaljakollakin. Kaikista vastuksista huolimatta Sanna rämpi pelkäämättä rämeikköjen läpi ja raivasi kansalaisten henkistä rämeikköä. Siihen aikaan puhuja oli tavallaan huutavan ääni korvessa, joka raivasi tietä jälkeen tuleville. Sanna aikoinaan lukikin monen osaston ja naiskerhon syntysanat ympäri Canadaa. Hän johdatti monen suomalaisen ajatukset miettimään työväenluokan luokkaristiriitoja.

Nyt Sanna on jo pitemmän aikaa ollut syrjässä aktiivisesta toiminnasta. Syynä siihen lienee korkea ikä ja ehkä hän ei mahdollisesti ole jaksanut seurata tämänpäiväistä käytännöllistä toimintapaa. Mutta minä uskallan väittää, että periaatteiltaan hän on vieläkin sama tulisieluinen tienraivaaja kuin vuosikymmeniä takaperin.

Sanna on yksi niistä monista, jotka ovat saaneet kokea alkuraivauksen vaikeudet. Eräs niistä monista työmuurahaisista, joiden työn tuloksena voimme nyt viettää CSJ:n seitsemättä laulu- ja soittojuhlaa.

Kunnia esiraivaajalle! — Losojätkä.

Lakimies Kajander varakonsuliksi

Port Arthur. — Suomen lähetystöstä saapuneen tiedon mukaan on täkäläinen lakimies Arthur A. Kajander nimitetty Suomen varakonsuliksi länsi-Ontarion alueelle, joka käsittää Algoman, Thunder Bayn, Kenoran, Rainy Riverin ja Patrician piirit. Varakonsuli on syntynyt ja kasvanut Port Arthurissa, jossa hän on harjoittanut lakimiehen tointa 12 vuoden ajan. Hän on ollut kaupungin koululautakunnan jäsen ja sen puheenjohtaja.

CSJ:n South Porcupinen osaston sekakuoro. Keskellä edessä nähdään musikaalisen toimintamme hyväksi pitkän aikaa uutterasti toiminut kuoron silloinen johtaja Väinö Valo-vainaja.

Kulttuurivälähdydsiä Kiinasta

Kirj. GE BAO-TSIAN

Uuden Kiinan kirjallisuus on muuttunut muodoiltaan todella kansalliseksi ja sisällöltään edistykselliseksi ja realistiseksi. Vapaustaistelijat ja työn kansa ovat tehneet sisäänmurtonsa kirjallisuuteen. Vapaustaistelun aikana on luotu mestariteoksia, jotka tulevat säilymään. Näihin teoksiin kuuluu Lu-Baijesin "Kolme taistelijaa" ja Shao Tsynanin "Miinat väijyvät kaikkialla". Naisten vapaustaistelua ovat mestarillisesti kuvanneet Kun Tseue ja Tshao Shulin.

Vapaustaistelu lyö jatkuvasti leimansa kirjallisuuteen. Monia hyviä teoksia on luotu, mutta vielä lisää voidaan varmasti odottaa. Erikoislaatuiset kiinalaiset kansankertomukset ovat jälleen heränneet eloon, ja tähän tyylilajiin ovat mm Ma Fen ja Si Shen kirjoittaneet yhteisen romaaninsa "Lui Lanin vuorilla". Romaanista, joka kuvaa talonpoikien partisaanitoimintaa sodan aikana, on muodostunut suunnaton menestys.

Vaikkakin sota-aiheet yhä ovat etualalla nuoressa kiinalaisessa kirjallisuudessa, voidaan selvästi havaita, että kirjailijain huomio on suuntautumassa rauhanomaisen elämän probleemeihin. Joukko viime kuukausien kuluessa ilmestyneitä teoksia käsittelee maareformikysymyksiä ja kuvaa maareformin yhteydessä vapautuneita valtavia yhteiskunnallisia voimia. Esimerkkinä tällaisista teoksista mainittakoon Din Linin teos "Aurinko Sangan-virran yllä". Osuustoimintaliikkeen voittokulku on saanut mestarillisen kuvaajansa Ouan Shanista.

Kirjailijatar Tsao Min on laatinut ensimmäisen kuvauksen teollisuustyöläisten elämästä. Romaanin nimi on "Käyttövoima" ja se kuvaa, kuinka ryhmä työläisiä ryhtyy mitä epäsuotuisimmissa olosuhteissa jälleenrakentamaan Kuomintangin joukkojen räjäyttämää voima-asemaa. Tsao Minin teos on virstanpylväs nykyaikaisessa kiinalaisessa kirjallisuudessa ja sitä voidaan hyvällä syyllä verrata Gladkovin "Sementtiin". "Käyttövoima" on teos, joka epäilemättä tulee herättämään huomiota kaukana Kiinan rajojen ulkopuolellakin.

ELOKUVA

Kiinalainen elokuva on nuori, mutta se voi merkitä tililleen huomattavia edistysaskeleita sinä aikana, jonka se on ollut kansan palveluksessa. Ennen kaikkea uutiskuvaajat ovat saavuttaneet merkittäviä tuloksia. Monien vuosien ajan he ovat seuranneet sotilaita taistelukentillä ja filmanneet suuria taisteluja. Vapautettaessa Mukdenia, Tientsiniä, Pekingiä, Nankingia ja Shanghaita, uutiskuvaajat olivat koko ajan etulinjassa ja ottivat loistavia kuvia, jotka tulevat muodostamaan myöhempien dokumenttielokuvien rungon.

Viime vuoden alussa ryhdyttiin elokuvaamaan ensimmäistä taidefilmiä. Sen nimi on "Silta" ja se kertoo voimakkain kuvin, kuinka rautatietyöläiset koettavat saada kuntoon liikenneyhteyksiä ja ylittävät kaikki aikaisemmat työsaavutukset. Filmin toiminta tapahtuu pääasiassa erään vihollisten räjäyttämän rautatiesillan vaiheilla. Silta on nopeasti jälleenrakennettava, jotta vapautusarmeija voisi hyökätä eteenpäin. Eräs vanha ammattimies sanoo, että työ tulee kestämään useita kuukausia, ja että kaikkia rakentamiseen välttämättömiä työvälineitä ja aineita puuttuu. Työläiset keksivät kuitenkin keinon ja rakentavat väliaikaisen sillan, jonka yli kansanarmeija marssii jatkamaan vihollisen takaa-ajoa.

Kuluvana vuonna valmistetaan 26 taide-elokuvaa, 17 dokumenttifilmiä ja 1 montagefilmi työohjelmasta. Nykyisin on elokuva-ateljeita Pekingissä, Shanghaissa ja Shantungissa. Uusia ateljeita valmistetaan lähitulevaisuudessa maan luoteisiin ja keskimaakuntiin.

TEATTERI

Teatterialalla on tapahtunut täydellinen vallankumous. Vapautuksen jälkeen on teattereita rakennettu lukuisiin kaupunkeihin ja suuriin kyliin. Kaupunkien teattereissa toimivat ammattinäyttelijät, pienillä näyttämöillä taas esiintyy amatöörejä.

Eräs syys siihen, että teatteritoiminta on voinut kehittyä niin nopeasti, on se, että näytelmäkirjailijat ovat luoneet viime vuoden kuluessa joukon hyviä teoksia, jotka käsittelevät nykyisen Kiinan ajankohtaisia ongelmia. Näytelmäkirjailijat ja näyttelijät ovat edelleen kehittäneet vanhaa klassillista kiinalaista näyttämötaidetta ja luoneet uuden teatterimuodon, ns. "jangen". Jange on pantomiinin, laulun ja tanssin yhdistelmä. Sitä esitetään kaduilla ja toreilla ja se käsittelee aina ajankohtaisia kysymyksiä. Monet kirjailijat ovat kokonaan omistautuneet tälle uudelle taidelajille ja luoneet samaan aikaan kuin he käsittelevät ajankysymyksiä, myös monia nykyaikaisia proosateoksia uuden näyttämötaiteen tarpeiksi.

Heti Pekingin vapautuksen jälkeen kaupungin dramaattinen teatteri aloitti toimintansa esittämällä Lu Msemin ja Tshen Maen näytelmän "Laulu punaisesta lipusta", joka kuvaa, kuinka erään tehtaan työläiset taistelevat Cshiangkai-shekin hallitusta vastaan tukien aktiivisesti vapautusarmeijaa ja työskennellen uupumatta rakentaakseen uutta elämää.

Uuden Kiinan kirjallisuudessa voidaan selvästi havaita vaikutteita sekä vanhan Venäjän kirjallisuudesta sekä Neuvostoliiton huomattavimpien kirjailijain, kuten Majakovskin, Ostrovskin, Fedejevin, Sholohovin ym. teoksista.

— Venäläinen kirjallisuus on paras ystävämme ja auttajamme, sanoi eräs Kiinan kirjallisuuden huomattavimmista edustajista, Lu Hsun, eräässä tilaisuudessa. Me kiinalaiset kirjailijat olemme oppineet paljon venäläisiltä klassikoilta ja nykyaikaisesta neuvostokirjallisuudesta. Me tulemme vihkimään kaikki voimamme ja kaiken kykymme tehtävällemme, joka on vapaan, kansanvaltaisen, riippumattoman Kiinan luominen ja maamme sekä Neuvostoliiton välisen ystävyyden lujittaminen.

Suomessa vietetään työväen laulujuhlaa samaan aikaan kuin Port Arthurissakin

Helsinki. — Suomen Työväen Musiikkiliiton laulu- ja soittojuhlaa vietetään tänä vuonna Jyväskylässä heinäk. 1 ja 2 pnä. Kysymyksessä on samalla liiton 30-vuotisjuhla, johon oli kesäk. 1 päivään mennessä ilmoittautunut 105 kotimaista musiikkiryhmää, joissa on jäseniä yli 3,000. Sekakuoroja on ilmoittautunut 34, soittokuntia 35, joten juhlilla esiintyy suurin soittokunta mitä Suomessa on koskaan nähty — 650 soittajaa. Juhlakulkueessa, joka 2. 7. kulkee Jyväskylän kaupungin halki, on neljä 165-miehistä soittokuntaa. Mieskuoroja on ilmoittautunut 21, naiskuoroja 8 ja orkestereita 5. Myöhästyneitä ilmoittautumisia saapuu jatkuvasti.

Ulkomailta on ilmoittautunut tähän mennessä 2 norjalaista ryhmää ja Englannin työväen musiikkiliiton jäsen sopraano Mary Bonin säestäjineen. Narvikilaisessa naiskuorossa ja mieskuorossa on yhteensä noin 100 laulajaa ja ne esiintyvät myös sekakuorona.

Juhlilla esitetään rapsodia työväenmusiikista, jossa kuorojen ja soittokuntien lisäksi esiintyvät mm. Tampereen Työväen Teatterin näyttelijät Eero Roine ja Sakari Jurkka. Esitys tapahtuu kansanjuhlassa lauantaina.

Yksityisesiintyjistä mainittakoon juhlapuhuja Yrjö Kallinen, Jyväskylän kaupunginjohtaja Arvo Haapasalo, Tampereen 45-miehinen ty:n soittokunta, STM:n vanhojen laulajien kuoro Väinö Pesolan johdolla, ulkomaisten vierailijoiden esiintymiset ja omat konsertit, Helsingin Työväen mieskuoro 60-miehisenä jne.

Johtajina tulevat toimimaan Väinö Pesola ja Hannes Horpio (sekakuorot), Arvo Vehviläinen ja Emil Kivikoski (soittokunnat), Antero Viirre ja Heikki Miettinen (mieskuorot), Olavi Sarmio (orkesteri) ja Sulo Laine (yhteislaulut).

Kansanjuhla — juhlien avausjuhla — on lauantaina 1. 7. klo 18. Samana iltana klo 22.30 alkaa ilotulitusjuhla. Juhlakulkue lähtee sunnuntaina klo 1' Kauppatorilta ja suuri säveljuhla — laulujuhlien pääjuhla — alkaa klo 14 Urheilukentällä. Näiden lisäksi on ulkomaisten ryhmien konsertteja, tanssiaisia ja retkeilyjä.

Majoitukseen on varattu kaikki Jyväskylän hotellit, matkustajakodit sekä koulut.

YHÄ TYÖSSÄ JA TOUHUSSA
CSJ:n seitsemännen laulu- ja soittojuhlan mainostustyön johtaja Antti Kari, joka on kuvassa vaimonsa kanssa, on eräs vanhimmista ja monipuolisimmista tekijämiehistä tämän maan suomalaisen kansan kulttuurityön vainiolla ja on Port Arthurin seudun suomalaisten järjestötoiminnan Nestor, sillä hänen sarkansa alkoi jo v. 1903 kun hän saapui Port Arthuriin. Kun Antti täytti äskettäin 70 vuotta, joutui hän erikoisen huomion kohteeksi.

Capri, Italia. — Täällä saariparatiisissa oli paljon melua hiljattain. Hevoskärryjen omistajat ja vuokra-auton omistajat kävivät sotaa.

Hevoskärryjen ajurit syyttivät, että vuokra-autot ottavat heiltä kaiken työn ja niin sanoen alkoivat heittämään saaren teille teräviä nauloja ja nuppeja. Iltaan mennessä ei yksikään vuokra-auto toiminut, kaikilla oli "flättä taierit". Vuokra-autojen ajurit vuorostaan uhkasivat syöttää myrkytettyä kauraa hevosille. Poliisit tekivät kaikkensa löytääkseen jonkun, jonka voisivat vangita.

Yhtä ja toista Port Arthurista

Port Arthurin kaupunki sijaitsee 644 jalkaa yläpuolella merenpinnan ja Port Arthurista voisi purjehtia vaikka Suomen satamiin saakka, Scon kanavan ja St. Lawrencen vesitien kautta.

Ilmatieteelliset havainnot 62 vuoden ajalta toteavat vuoden keskimääräisen lämpötilan olevan 36.2 astetta Fahrenheitin asteikon mukaan. Tammikuun keskimääräinen lämpötila on 6.7 astetta ja heinäkuun 63 astetta. Korkein kaupungissa mitattu lämpötila oli 104 astetta ja alhaisin 40 astetta pakkasta. Viimeinen kevätpakkanen on keskimäärin toukok. 26 pnä ja ensimmäinen syyspakkanen syysk. 20 pnä. Lunta sataa keskimäärin 51 päivänä vuodessa keskimäärin kaikkiaan 42.9 tuumaa ja vuoden kuluessa on keskimäärin 78 sadepäivää, antaen yhteensä keskimäärin 23.66 tuumaa vettä vuotta kohden.

Vuonna 1945 oli Port Arthurissa 37 tehdasta, joissa oli työssä kaikkiaan 2,797 työläistä, joille maksettiin palkkoina mainitun vuoden aikana kaikkiaan 5,468,094 dollaria. Tehtaiden tuotannon arvo oli 16,630,934 dollaria.

Vuonna 1947 ilmoitetaan Fort Williamin ja Port Arthurin alueen työnantajilla olleen töissä kaikkiaan 11,458 työläistä, joille maksettiin palkkoina keskimäärin 449,780 dollaria viikossa, eli keskimäärin 39.09 dollaria viikkoa ja työläistä kohden. Mainitun vuoden aikana oli Canadan johtavien teollisuuksien työläisten keskimääräinen viikkoansio 36.15 dollaria, joten Fort Williamin ja Port Arthurin seudun palkkataso on maan keskimäärää korkeammalla.

SUOMALAIS-CANADALAINEN AMATÖÖRI-URHEILULIITTO
ja sen
Jäsenet
lausuvat parhaat toveriterveiset
LAULU- JA SOITTOJUHLAN
osanottajille ja juhlavieraille!
TUNNUKSEMME OLKOON:
Rauhan puolesta sotaa vastaan!
SCAUL:n Liittotoimikunta.

PARHAIN TERVEHDYKSEMME
CSJ:N SEITSEMÄNNELLE
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
Rainy Valley Co-op. Trading Co. Ltd.
ja
CSJ:n Finlandin osasto
FINLAND ONTARIO

Sydämellinen tervehdys
järjestömme seitsemännelle
Laulu- ja Soittojuhlalle
PORT ARTHURISSA
RAIKUKOON LAULUMME TYÖKANSAN KUNNIAA
JA PYSYVÄN RAUHAN PUOLESTA!
CSJ:N SUDBURYN OSASTO NO. 16
JA MOLEMMAT NAISTEN KERHOT

PARHAAT ONNITTELUMME
JÄRJESTÖMME SEITSEMÄNNELLE
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
Kaikukoon laulunne rauhan puolesta!
CSJ:n MONTREALIN OSASTO
MONTREAL QUEBEC

ONNEA JA MENESTYSTÄ
CSJ:n SEITSEMÄNNELLE
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
Toivottaa
CSJ:n Sault Ste. Marien Osasto
ja JÄSENISTÖ
Sault Ste. Marie Ontario

ONNITTELUMME
NIEMI STUDIO
VALOKUVAAMO
36 ELM ST. E. SUDBURY

Toivomme suurta yleisömenestystä
7. LAULUJUHLALLE
Kuluttajat Restaurant
104 ELM ST. W. SUDBURY

TERVEHDYKSEMME
SEITSEMÄNNELLE
LAULUJUHLALLE
DELONGCHAMP
CARTAGE CO. LIMITED
★ SUURTA JA PIENTÄ RAHTIAJOA ★
★ PAKKAUSTA ★
Puhelin 5-5611 Sudbury

ONNITTELUMME
SEITSEMÄNNELLE
LAULUJUHLALLE
A. Lafrance & Sons Limited
MANUFACTURING FURRIERS AND RAW FUR DEALERS
SUDBURY NORTH BAY

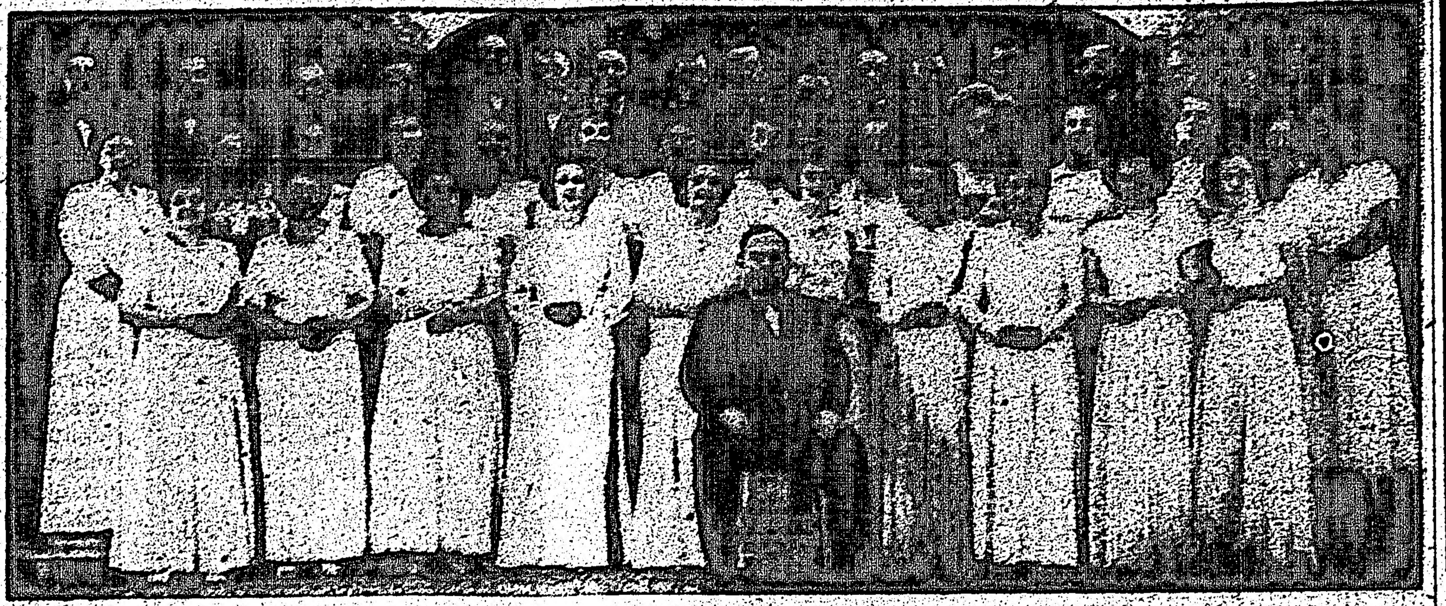

Sudburyn nikkelialueen laulajat tulevat juhliillemme lähes viidenkymmenen miehen ja naisen voimalla. Sudburyn osaston sekakuoro "Sävel". Edessä keskellä kuoron johtaja Carl Sundholm.

KATRI VALA

Toukokuun 28 päivänä oli Suomen kirjailijaryhmä Kiila järjestänyt kunniakäynnin Katri Valan haudalle Vilhovuoren Marjatanmäelle, johon Ruotsissa sodan aikana kuolleen runoilijan tuhka on haudattuna.

Tämän kuudennen muistopäivän johdosta julkaistiin Vapaan Sanan taideosastossa norjalaisen kirjailijan Elling Solheimin oheellinen kirjoitus Katri Valan runoudesta. Tämä on aikanaan julkaistu norjalaisessa aikakauslehdessä "Vinduetissa".

Viisi ohutta runokokoelmaa jäi Katri Valan koko lyyrilliseksi testamentiksi. Runous ei hänelle ollut ylellisyyttä, jota hän palvoi vapaina hetkinään. Hänelle kuten Uuno Kailaallekin runoileminen merkitsi taistelevaa elämää, se merkitsi hänen oman tuskallisen kypsymisensä hedelmää. Senvuoksi runot jäivät harvalukuisiksi, senvuoksi ne kaikki merkitsevät jotakin oleellista.

Katri Vala oli syntynyt v. 1901. Isä oli ruotsalainen metsänhoitaja, äiti lappalainen talonpoikaisnainen. (Kirjoittajan sanonta on hiukan harhaanjohtava. Runoilijan isä oli Suomen kansalainen ja äiti suomalaista uutisraivaajasukua. — Toim. huom.) — Onko liikaa luulla, kysyy Ragna Ljungdell, että hänen runojensa pakanallinen luonnonilo on jossakin yhteydessä hänen syntyperänsä erilaisiin säikeisiin? —

Katri Vala tuli varhain Helsinkiin ja hänestä tuli keskeinen henkilö niiden radikaalien runoilijain ryhmässä, jotka löivät leimansa suomalaiseen kulttuurielämään merkittävinä vuosina 1920—30. Katri Valan ensimmäisissä runokokoelmissa puhkeaa koko hänen primitiivinen, aistimuskylläinen elämänilonsa liekehtivään kukoistukseen. Hän laulaa elämisenriemusta niin värisevän kiihkeän sävelin ja maalaa elämänhurmion niin eksoottisen hehkuvin värein kuin ei kukaan ennen eikä sen jälkeen pohjoismaiden lyriikassa. Hänen elämänhimonsa virtaa tulvana läpi runojen:

"Elää, elää, elää!
Elää raivokkaasti elämän
korkea hetki,
terälehdet äärimmilleen
auenneina,
elää ihanasti kukkien,
tuoksustansa, auringosta
hourien —
huumaavasti, täyteliäästi elää!"

Hänellä on alkuvoimainen, primitiivinen vastaanottokyky, joka antaa hänen tajuta elämän ja kaiken elävän huumaavan voimakkaasti. Niin kuin heräävä ihminen ensimmäisenä luomispäivänä hän kokee olemisen ihmeen. Maan päällä elämisen ihmeen. Paljain aistein hän juo elämän täyteläisyyttä. Ja yhä uudelleen hän ylistää elämisen ihanuutta, maata vasten painautuneena, tuoksujen, värien, kauneuden humalluttamana:

"Mikä hekuma levätä povellasi
maa,
alastomin, nuorin jäsenin,
suu ja sieraimet vihreässä
rikkaudessasi!
Jostain hiiluu tädykkeen terän
hauras lempeä sini
kuin ihmeellinen silmä,
ja lehvien välitse virtaa keltaisenvihreä valo."

Vain harvoin hänen ensimmäisten runojensa haltioituneesti kohoava sävel saa tummuvan soinnun. Mutta silloin kuolema on pannut kätensä kielille, elämää riistävä, elämää tuhoava kuolemaa. Katri Valan myöhäisemmässä runoudessa kuolema-aihe palaa yhä useammin, mutta silloin kuolema on saanut uuden merkityksen ja uuden tehtävän, se on suuri vapauttaja tuskasta ja kärsimyksestä. Sillä on yhteytensä hänen omaan elämäänsä.

Tuberkuloosi, joka on esittänyt niin traagillista osaa monen suomalaisen runoilijan elämässä, tuli varhain myös Katri Valan kohtaloksi. Mutta ulkomaanmatkan jälkeen hän paranee. Hän menee avioliittoon. Hänen ensimmäinen lapsensa kuolee synnytykseen. Hän elää alituisessa taloudellisessa ahdingossa. Hänen miehensä joutuu työttömäksi, ja Katri Valan on elätettävä perhettä toimimalla opettajana Suomen maaseudulla. Hän oli poliittisesti radikaali, ja äärimmäisradikaalit saivat hyvin vähän myötätuntoa 30-luvun Suomessa. Hän tunsi itsensä eristetyksi ja hyljätyksi kylmässä ja vihamielisessä miljöössä ja hän kaipasi lämmintä ja elävää kosketusta maanmiehiinsä.

Sellaiseen runouteen kuin Katri Valan, joka syntyi niin suuressa määrin itse elämäntaistelusta, täytyy vastoinkäymisten ja uusien elämänkokemusten jättää voimakkaita jälkiä. Kun hän muutaman vuoden vaikenemisen jälkeen palasi tuntui hänen laulussaan uusi sävel. Voima ja lämpö oli säilynyt, mutta laulu oli muuttunut kovemmaksi. Hänen, joka kuohuvassa nuoruudessaan oli avautunut kohti elämää kaikella hellyydellään ja lämmöllään, tunteensa oli nyt viilentynyt. Hän sulkeutuu omaan itseensä, ja nyt laulaa köyhä, väsynyt ja paleleva nainen yksinäisyyden ja tuskan lauluja. — Liian vahva on elämänlankani — hän valittaa eräässä runossaan. Kuolema ei enää ole hänelle pelottava. Kuolema on viimeinen silta, joka johtaa elämän kärsimyksistä aavistettua ratkaisua kohti:

"Me emme tiedä mitään julmempaa
kuin elämä,
siksi me odotamme vapahdusta
sinulta,
josta emme mitään tiedä.
Kun annat merkin,
astumme laivaasi hiljaisesti
toivoen:
hyvyys, uusi kauneus,
ehkä vapautta, kirkkautta
kenties?"

Mutta Katri Vala ei voinut ajan mittaan elää sellaisessa sidotussa suhteessa elämään ja ihmisiin. Siihen hänen olemuksensa aktiivinen, naisellinen lämpö oli aivan liian voimakas. Ja kun hän 30-luvun puolivälissä jälleen kohotti äänensä kuuluviin, siihen oli tullut uusi tahto. Hänellä oli voimaa vapautua alistumisesta ja hän oli löytänyt uuden päämäärän ja uuden tarkoituksen elämälleen yhteiskunnassa kanssaihmistensä parissa. Hänestä oli tullut äiti, ja äitiys vapautti hänen sisimpänsä lämmön, kohotti hänet oman itsensä yläpuolelle ja osoitti hänelle jälleen tien ihmisten luo. Hän tempautui irti omasta itsestään nähdäkseen ympärilleen omaan aikaansa ja omaan maailmaansa. Hän näki puutteen ja köyhyyden, sodan ja kärsimysten meren. Mitä olikaan sen rinnalla hänen oma, pieni tuskansa? Olemuksensa koko rikkaudella ja vastaanottavuudella hän avautuu ihmiskunnan kärsimyksille ja hukuttaa niihin oman tuskansa, niin että hän voi sanoa:

"Minulla ei ole mitään omaa
kärsimystä,
minulla on miljoonien suuri, yksinkertainen kärsimys:
voi, että elämä olisi kuolemaa
parempi!"

Ennenkaikkea lapset saivat osakseen hänen hellyytensä, he jotka kärsivät viattomasti aikuisten verisessä maailmassa. Ja juuri vaikenevat ja turvattomat vaativat hänen ääntään. Hän otti heidän tuskansa omakseen ja antoi sille äidin voimalla ja kiihkeydellä uudelleen ilmaisun runoudessaan.

Hänen runoutensa sai nyt uuden ytimekkyyden ja uuden nousun hänen vasta heränneestä sosiaalisesta tietoisuudestaan. — Kuinka voisimme laulaa pilven rusoreunasta, me joille leipä on runo — hän laulaa eräässä runossaan. Harvoin tapaa yhtä tietoista ja valveutunutta tahtoa kantaa ajan taakkaa ja olla aikansa tulkkina kuin Katri Valan kypsyysvuosien runoudessa. Aikaisemmin kuin useimmat muut hän näki mitä Euroopassa oli tapahtuva. Peloittavan selvänäköisesti hän kirjoitti v. 1934:

"Vapisen vuoksenne, leikkijät.
Kaukana, aurinkoisella saarella
ampuvat kanuunat,
lentokone kiertää kaupungin yllä.
Tänään on vielä rauha.
Mutta milloin putoaa räjähtävä
kuolema
ihmettelevään leikkijäin keskeen?
Lapseni syntymättömään maassa,
häpeän maailmaa, johon tuon
teidät."

Kun Katri Valan runokokoelma, joka jäi hänen viimeisekseen, ilmestyi v. 1942, oli katastroofi tapahtunut. Rautainen yö oli laskeutunut Euroopan ylle. Hänen laulussaan ei nyt enää ollut paljonkaan lämpöä, toivoa ja uskoa jäljellä. Se oli muuttunut kovaksi ja kylmäksi kuin itse aika. Mutta köyhänä, väsyneenä ja jäätyneenäkin hänellä oli silti voimaa luovaan tekoon antaakseen ajalleen runollisen todistuskappaleen. Viimeisillä voimillaan ja keskittymiskyvyllään hän lauloi tragedian — lasten, äitien, nuorison ja oman sukupolvensa verisen tragedian. Katri Valan viimeinen runokokoelma on eräs harvoista runollisista todistuskappaleista, mikä on jäänyt kirjallisuuteen näistä ihmiskunnan kärsimysvuosista.

Yksinäisenä ja hyljättynä ja tuberkuloosin tehdessä tuhoaan hänen ruumiissaan Katri Vala siirtyi v. 1942 Ruotsiin. Siellä hän kuoli pari vuotta myöhemmin. Hänen ystävänsä saivat kootuksi ne hänen runoistaan, jotka oli käännetty ruotsiksi, ja julkaisivat ne pienenä vihkona "Var sang" (Bonniers). Se on teos, joka on jättävä jälkensä pohjoismaiseen lyriikkaan. Siinä on jotakin suuren runouden tärkeimmistä: sävelen aitous, tunteen voima ja ennenkaikkea rytmin elävä luonnollisuus. Katri Vala palvoo "vapaata" mittaa, ja hän on kehittänyt sen sellaiseen rikkauteen ja taipuisuuteen kuin tuskin ainoakaan toinen hänen jälkeensä suomalaisessa tai pohjoismaisessa lyriikassa.

Yhtä ja toista Fort Williamista

Äskettäin ilmestynyt vuotuinen tilastollinen käsikirja "Canada 1950" toteaa, että Fort William oli vuoden 1947 tuotannon perusteella 35. suurin maan teollisuuskeskuksista. Kaupungissa ja sen läheisyydessä todetaan olleen kaikkiaan 71 tehdasta, joiden palveluksessa oli kaikkiaan 3,945 työläistä, joille maksettiin mainitun vuoden kuluessa palkkoina yhteensä nion 8,906,000 dollaria. Vuoden tuotannon bruttoarvo oli yhteensä 46,231,000 dollaria.

Fort Williamissa oli v. 1941 toimitetun väenlaskun mukaan 30,485 asukasta, joten kaupunki oli sen mukaan 25. suurin Canad akaun 5ti4h shrd 25. suurin Canaadn kaupungeista, jättäen Port Arthurin varjoon siinäkin suhteessa, koska Port Arthurissa todettiin samaan aikaan olleen 24,426 asukasta.

Kun otatte käteen Järvienpään kaksoiskaupunkien puhelinluettelon, niin havaitsette siinä enemmän suomalaisia nimiä kuin missään muutta kaupungissa Canadassa. Niitä vilisee miltei joka sivulla. Yleisin ja suosituin nimi näkyy olevan Mäki koska sen nimen omistavilla on kaikkiaan 38 puhelinta ja kun siihen lisätään vielä suomalaiset mackiet, hillit y.m. niin kyllä niitä karttuu ties kuinka paljon. Muista suomalaisista nimistä näyttävät olevan suosituimpia seuraavat: Koski 10, Niemi 10, Saari 8, Salo 6, Laakso 6, Oja 6 ja Kallio 5.

— Vakuutusyhtiöt ensimmäiseksi yrittivät muodostaa palokunnan Lontoossa v. 1832.

— Albertasa on 140 öljy-yhtiötä, joista 80 ovat canadalaisia ja 60 amerikkalaisia.

ONNITTELUMME
LAULUJUHLALLE
★ ★ ★
RITARI INSURANCE AGENCY
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
49 Cedar St. Sudbury Ontario
Perustettu 1928

TERVEHDYKSEMME
★ ★ ★
MILLER & MAKI
LAKIMIEHET
7 Durham St. S. Sudbury

ONNITTELUMME
7. LAULUJUHLALLE
E. KAIHO
MAALARIT
PUHELIN 3-1842
429 Burton Ave Sudbury

TERVEHDYKSEMME
Jackson & Barnard Ltd.
HAUTAANTOIMISTO
83 Larch St. Sudbury

PARHAINTA MENESTYSTÄ
7. LAULUJUHLALLE
★ ★ ★
SUOMALAINEN OMPELULIIKE
KERTTU LEPPÄ
Puhelin 3-4521
102 Durham St. S. Huone 301 Sudbury

MENESTYSTÄ LAULUJUHLALLE
TOIVOTTAA
SUNSHINE CLEANERS
Vaatteiden puhdistus 79c
351 ELM W. PUHELIN 3-3657 SUDBURY

TERVEHDYKSEMME
BANNON BROS.
LIMITED
Laatuhuonekalujen välittäjät
121 DURHAM ST. S. SUDBURY

ONNITTELUMME
7. LAULUJUHLALLE
Autoilumukavuudelle tarjoamme teille ensiluokkaisen rasvaus- ja gasoliinipalveluksen.
ELGIN SERVICE STATION
TAUNO LUNDGREN
60 Elgin St. S. Sudbury
Puhelin 8-8843

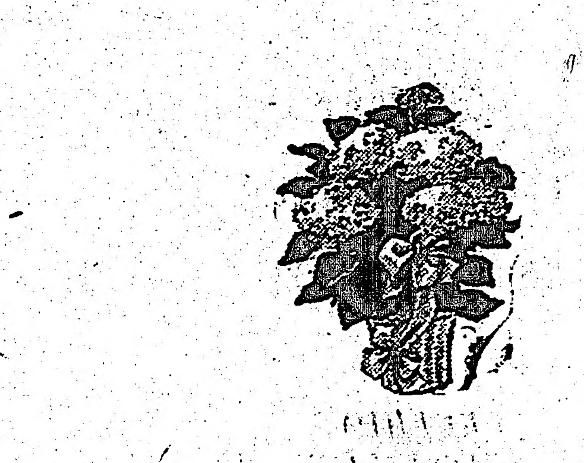

TERVEHDYKSEMME
BIRKS
JEWELLERS
Durham ja Larch kat. kulm. Sudbury

Tervetuloa laulu- ja soittojuhlaan ja vieraiksi Länsi-Ontarioon

TARMOKAS TYÖMIES
CSJ:n seitsemänteen laulu- ja soittojuhlaan osallistuvien joukossa havaitaan myöskin A. T. Hill, joka tunnetaan kaikkialla Canadassa suomalaisten työläisten keskuudessa toimintansa johdosta puhujana, CSJ:n ent. sihteerinä, sanomalehtimiehenä ja poliittisen työntekijänä, joka tuomittiin suuressa kommunistijutussa Kingstonin kuritushuoneeseen viideksi vuodeksi.

Kirj. A. T. Hill

Canadan Suomalaisen Järjestön seitsemäs laulu- ja soittojuhla pidetään tänä vuonna Port Arthurissa. Yleensä käsitetään että tämä alue on Canadan suomalaisen asutuksen keskeisin paikkakunta, koska täällä on noin neljäsosa koko Canadan suomalaisesta väestöstä.

Juhlajulkaisussa ja muissa tähän Vapaus-lehden juhlanumeroon varatuissa kirjoituksissa lausutaan ulkopuoliset vieraat tervetulleeksi monilla eri tavoilla, erikoisestikin kirjoittaen laulun ja soiton merkityksestä. Toisissa kirjoituksissa kerrotaan mitä on nähtävää, Iskun Puiston uutuuksista luonnon ihanuuksiin saakka ja toivotaan että vieraat nauttivat meidän kotiväen mukana kaikesta.

Näistä syistä minä en yksityiskohtaisemmin lähde käsittelemään asioita, joissa tapahtuisi kertaamista.

Mutta niin vieraat kuin kotiväkikin haluavat tällaisen tilaisuuden ohella huomioida sen taloudellisen ja poliittisen perustan mikä täällä vallitsee. Kotiväki haluaa tällaisen yhteenvedon siksi, että eivät joutuisi juhlan innostuksesta hurmaantuneena kertomaan vieraille liikaa, ja vieraat haluavat sitä siksi että kotia palattuaan voisivat lisätä muutakin juhlissa näkemiensä ja kuulemiensa joukkoon. Tässä kirjoituksessa yritän esittää siitä lyhyen kuvauksen.

PUOLIVUOSISATAA LÄNSI-ONTARION KEHITYKSESSÄ — KAPITALISTISEN ROSVOUKSEN HISTORIAA

Kun suomalaiset suuremmassa määrin alkoivat puolivuosisataa sitten tulla länsi-Ontarioon, rautatien rakennustöihin, saatavissa olevan maapalan nimeämiseen, jne. niin silloin ei ollut vielä aavistustakaan niistä suurista mahdollisuuksista mitä länsi- ja luoteis-Ontario avaisivat teollisuuden kehitykselle.

Paperi- ja puutavaratuotannon ja sähkövoiman kehityksessä ilmenee sota-ajan ja sen jälkeisen ajan kapitalisen suurpääoman nopea sijoitusmarssi.

Toisen maailmansodan aikana ja jälkeen on tapahtunut myös suunnaton pääomain sijoittaminen kaivosteollisuuteen. Suuret rautamalmirikkaudet löydettiin Steep Rock järven alta, josta niitä nyt kaivetaan Atikokanin lähellä. Port Arthur ja Fort William kasvoivat suuresti kuluneen vuosikymmenen aikana. Sodan aikana ja sen jälkeen on Superior-järven pohjoisrannikolla kohonnut sellaisia uusia kauppaloita kun ovat Red Rock, Marathon ja Terrace Bay. Ne ovat "komppaniain kauppaloita" joissa ei asukkailla ole sanansijaa.

Länsi- ja luoteis-Ontarion raaka-aineteollisuuksien kasvamista ei ole kuitenkaan seurannut vastaava tehtaiden lisääntyminen eikä myöskään vastaava työmahdollisuuksien lisääntyminen. Tilapäinen nousukausi on nyt päättymässä.

On aivan ilmeistä, että luonnonrikkauksien oikein käyttäminen saattaisi avata alueen kansalle edistyksen mahdollisuudet, uuden nousukauden ja korkeamman elintason.

Mutta se ei ole kuulunut tämän kapitalistisen kehityksen ohjelmaan, sillä sen pääpyrkimyksenä on ollut vain voittojen kahmiminen luonnonrikkauksien raiskaamisesta ja työläisten työvoiman armottomasta riistosta. Samanaikaisesti tapahtunut tuotantotoiminnan koneellistumien ja työkiihkon kiristäminen ovat hyödyttäneet vain entistä pienempää monopolikapitalistien ryhmää, jonka käsiin kaiken kontrolli on siirtynyt.

Parhaimpana todistuksena tästä on puumassa- ja paperiteollisuus. Ontarion Forest Industries Associationin vuosikokouksessa viime tammikuussa Torontossa, antoi sen presidentti Earl Rowe puheessaan alansa työtilaston kehityksestä Ontariossa seuraavanlaisen kuvan: Lokakuussa 1948 työskenteli 15,799 miestä, joille maksettiin palkkoina $3,370,204.00, jotavastoin v. 1949 lokakuussa oli työssä vain 10,391 työläistä ja niille maksettiin yhteensä vain $2,233,070.00. Ja kuitenkin Ontariosta myydään yksi kolmasosa Canadan 600 miljoonan dollarin arvoisesta puumassan ja paperin vienneistä — 200 miljoonan dollarin arvosta puumassaa ja paperia viedään Ontariosta Yhdysvaltoihin. Canadan dollarin arvon laskusta hyötyivät yksistään Ontarion puutavara- ja paperiteollisuuden kontrollissa olevat rahapösöt 20 miljoonaa dollaria enemmän, koska saivat maksun Yhdysvaltain dollareissa. Kansanjoukot päinvastoin menettivät, sillä heille maksaa ainakin kaikki Yhdysvalloista tuodut teollisuus- y.m. tuotteet enemmän koska Canadan dollarin ostokyky on 10 prosenttia alhaisempi.

SUURMONOPOLIT JA KYLMÄ SOTA JOHTAA TALOUSPULAAN JA KUUMAAN SOTAAN

Yllämainitut seikat todistavat, että rinnan suunnattoman teollisuuden nousun kanssa on työssä olevien työläisten lukumäärä laskenut ja väestön ostokyky on vähentynyt. Samaan aikaan kun elinkustannukset ovat kohonneet.

Kun tähän lisätään kylmän sodan takia tapahtunut maailman kauppapulan aiheuttama viennin menetys, niin selviää meille syy pulan kärjistymiseen, työttömyyden lisääntymiseen ja työkausien lyhentymiseen sesonkialoilla.

Alueen pääteollisuuksissa ilmenevä suunta näkyy myös rautateiden liikenteessä tapahtuvasta diesel-moottorien käytäntöön ottamisesta ja siitä johtuvasta useiden satojen rautatietyöläisten pois työstä joutumisessa. Se merkitsee sitä, että lukuisat pienet rautateiden palvelukseen perustuvat kauppalat kuolevat hiljalleen.

Tämä kaikki ilmaisee kapitalistisen järjestelmän tuotantotavan kiihtyvää hyökkäystä kansan elintasoa ja elämää vastaan. Kyetäkseen vierittämään kärjistyvän talouspulan taakan työväen harteille, ovat monopolikapitalistiset ryhmät ryhtyneet entistä kiihkeämmin hyökkäykseen työväen unioliikettä ja muita järjestöjä vastaan. Ei siis tarvitse olla erikoinen nero havaitessaan, että ensiehtona unioliikkeen henkentämiseen ja murskaamiseen on punakauhu, jonka avulla yritetään saada työläiset keskinäiseen taisteluun. **Voiko kukaan väittää, että se ei ole välttämätöntä yhdysvaltalaisen suurpääoman ryntäykselle sotavarusteluun ja kolmanteen maailmansotaan?**

HALLITUKSET JA PUOLUEET SUURMONOPOLIEN PALVELUKSESSA

Ontarion maakunnan hallitus on yhtä riippuvainen yhdysvaltalaisten ja canadalaisten raharyhmien vaikutuksesta kuin liittohallituskin. Kumpikin kieltäytyvät toteuttamasta mitään, joka ei saa niiden suurpösöjen hyväksymistä. Tämän kurjan alistuvaisuuden uhriksi ovat joutuneet länsi-Ontarion luonnonrikkaudet ja työtätekevät kansanjoukot.

Muistamme hyvin miten liberaalihallituksen aikana Ontarion metsärikkauksia raiskattiin, riistettiin ja rosvottiin; työläiset saivat alhaista palkkaa ja elivät kurjissa oloissa. Se synnytti arvostelua liberaalihallitusta vastaan, jota konservatiivit käyttivät sinä ponnahduslautana, joka nosti satulaan eversti Drewn hallituksen lupauksineen, ja aiheutti CCF:n nousun v. 1943. Pinnalliset lupaukset ja eräät muut toimenpiteet näyttivät, että käänne oli tapahtumassa. Huhtikuussa 1944 hyväksyttiin Ontarion lainlaatijakunnassa laki, joka edellytti metsärikkauksien komission muodostamista, huoltamaan metsärikkauksien käyttöä, suojelusta, y.m. Pian kuitenkin selvisi, että se oli vain poliittinen silmänkääntötemppu kansan mielipiteen johtamiseksi pois vaalilupauksista. Lakia ei vahvistettukaan. Sen sijaan muodostettiin yhden miehen komissio, n.s. Kennedy-komissio... "tutkimaan". Komissio joutui sille esitetyn ainehiston perusteella paljastamaan monopolien tuhoisat menetelmät. **Mutta sen esitykset olivat päinvastaiset kuin paljastukset olisivat edellyttänyt. Niiden avulla lujitettiin satulassa olevien kontrollia yhä enemmän ja komission pääasiallisin esitys edellytti taistelua työläisten palkkojen laskemiseksi, tuotantokustannusten laskemisen nimellä.** Se oli todellisuudessa vanhaa politiikkaa, **ja sitä toteuttaa myös nykyinen hallitus. Mutta nyt on sen edistäjäksi noussut myöskin oikeisto-sosialidemokraattinen CCF:n ryhmä Ontarion lainlaatijakunnassa,** sillä ccf:läiset puhuvat äänekkäimmin Kennedyn komission esitysten käytäntöön panemisen puolesta, tekevät huulipalvelusta olojen paljastamiselle, kuten Kennedyn raporttikin aluksi teki, eivätkä yritäkään paljastaa niitä esityksiä, jotka ajavat monopolivoimien ohjelmaa.

Paperitehtaiden lukumäärän lisääntymistä on auttanut melkein vapaan sähkövoiman varaaminen paperiyhtiöille. Noin 142 mailin päässä Port Arthurista on Aquassabon voimalaitos, mikä maksaa Ontarion Hydrolle noin 13 miljoonaa dollaria, josta todellisesti hyötyy vain yksi yhdysvaltalaisten rahamiesten paperitehdasyhtiö — Kimberley-Clark-monopoli. Jos alueen ja kansakunnan edut olisi otettu huomioon, olisi Nipigon-joen voimalaitoksen kehittämisestä saatu tuollekin yhtiölle riittävästi sähkövoimaa ja kustannukset olisivat olleet vain noin kolmasosa. Toisaalla on hallituksen politiikka johtanut sähkön hinnan korottamiseen jokaisessa kodissa kaksoiskaupungissa ja ympäristöllä.

Jos länsi-Ontarion luonnonrikkaudet olisivat vapaita monopolien kahleista ja poliittisesta vehkeilystä voisi tämä alue esittää huomattavaa osaa Canadan teollisuuden ja yleisen talouselämän kehittämisessä. Mutta nyt nämä rikkaudet auttavat vain Yhdysvaltain teollisuustrusteja.

Wall-kadun kontrolloima Yhdysvaltain terästeollisuus riippuu yhä enemmän Canadan rautamalmivarastoista. Siksi yhdysvaltalainen pääoma keinotteli itselleen Steep Rockin rautamalmin ja lähettää sen Yhdysvaltoihin. Se ehkäisee Canadan teollisuuden kehityksen sillä terästä saadaan takaisin vain kalliilla hinnalla. Metsärikkaudet häviävät yhdysvaltalaisen pääoman kontrolloimana Yhdysvaltain paperitehtaiden kitaan. Kulta siirretään maan alle Fort Knoxin linnoitukseen Yhdysvalloissa.

Kun suomalainen vanhempi polvi saapui tänne oli tämä alue rikas luonnon antimista. Tänne me sijoituimme peltojen viljelijöiksi ja metsänkaatajiksi. Nyt tämä alue on Yhdysvaltain ja Canadan suurrahamiesten siirtomaa, jonka rikkaudet muutamat anastavat, jättäen raiskatut kankaat ja maat tuleville sukupolville.

Tuhansien farmien raunioitten ja rikkauksien tuhon keskellä on nyt noussut tilapäisiä kauppaloita, joissa yhtiöt hallitsevat taloudellista ja poliittista elämää itsevaltaisina. Se on vakavaa demokraattisen hallinnon kehityksen ehkäisemistä joka samalla estää taloudellisen suunnittelun ja työturvan kuin myös elämän yhteiskunnallisen turvan. Näissä kauppaloissa ei vanhalla ihmisellä ole kotia, työttömänä on poistuttava niistä jne.

Pohjois- ja keski-ontariolaiset voivat tietysti sanoa että niinhän ne viedään meidänkin kulta- ja nikkelirikkautemme — louhitaan pois maan uumenista, eikä ne kasva uudelleen tuleville sukupolville. Samoin he voivat viitata alueillaan oleviin komppaniain kauppaloihin, ym.

Lännen metsätyöläiset ja mainarit voivat myös huomauttaa, että Yhdysvaltoihin menee myöskin B.C:n puutavara- ja metallirikkaudet ja Marshallin suunnitelma rajoittaa meidän kaupantekomme muiden maiden kanssa. Tämä Wall-kadun rahakösöjen kaupparajoitus säätää nimittäin, että Canadasta ei saa ostaa mitään sellaista tuotetta, josta on ylijäämää Yhdysvalloissa. Aavikkojen viljaa ei saa myydä ulkomaille, mutta Albertan ja Saskatchewanin raakaöljy viedään Yhdysvaltoihin, samoin Manitoban metallirikkaudet. Itärannikolla rakennetaan New Foundlandin rautamalmin poisviemiseksi Yhdysvaltoihin (Uuden Englannin valtioihin) sulimo. Sama tapahtuu Nova Scotian ja Quebecin luonnonrikkauksille.

Näiden yhtäläisyyksien vertaaminen onkin hyvä asia, sillä se auttaa näkemään yhteisen vihollisen yhteenliittoutuneessa yhdysvaltalaisessa ja canadalaisessa rahaylimystössä. Se auttaa myöskin luomaan yleisen käsityksen siitä mitä olisi tehtävä Canadan itsenäisyyden suojaamiseksi, luonnonrikkauksien kehittämiseksi ja kasvattamiseksi tulevien sukupolvien tarpeita varten, tulevaisuuden onneksi ja elämän turvaamiseksi.

RAUHAN, DEMOKRAATTISEN EDISTYKSEN JA PAREMMAN ELÄMÄN PUOLESTA

Ne voimat, jotka nyt kontrolloivat länsi-Ontarion ja Canadan rikkauksia, esiintyvät sokeasti ja tinkimättömästi yksilöetujen ja voittojen nimessä, syrjäyttäen kansan etujen ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin perusteet. Ne rikkovat ja hävittävät kaikki hallinnalliset rippeetkin ja valmistautuvat toteuttamaan pyrkimyksensä sodan kautta. Näin ollen taistelu rauhan puolesta on tällä hetkellä kaikissa suhteissa taistelua yhteiskunnallisen edistyksen puolesta.

Keskeisenä kysymyksenä on kahden (erilaisille taloudellisille ja poliittisille suhteille pohjautuvan) järjestelmän rauhallinen rinnakkainen olemassa olo. Kun Canterburyn tuomiorovasti Hewlett Johnson ja tri Endicott olivat kaksoiskaupungeissa rauhanliikkeen edustajina, korostivat

(Jatkoa seuraavalla sivulla)

Soitto- ja laulujuhlamme naiskuoroja edustaa lehtiliikkeemme kuvavarastossa Sudburyn "Säveleen" naislaulajat Rauha Mäen johdolla.

Muun ohella Port Arthur tunnetaan siitä, että sikäläiset maanmiehemme ovat rakentaneet edistyksellisen osuustoimintaliikkeen elinvoimaiseksi instituutiksi, minkä merkitystä kuvannee se, että sen myynnit pyörivät miljoonan dollarin paikkeilla. Kuvassa nähdään Port Arthurin osuustoimintaväkeä, mikä luonnollisesti osallistuu myös laulujuhlaamme.

ONNITTELUMME
KOSKI BROS.
Ruokatarvikkeita ja lihaa
486 Trout Lake Rd. Lockerby

TERVEHDYKSEMME
MANHATTAN GRILL
NYKYAIKAINEN RUOKALA
12 Cedar Street Sudbury, Ontario

Hiuksenne kauniiksi LAULUJUHLIIN ja JUHLA-AJAKSI
Raymond Beauty Salon
Puhelin 3-1493
10 Elm. St. E. yläkerrassa
SUDBURY

PARHAINTA MENESTYSTÄ LAULUJUHLALLE
Murphy Paint Store
Murphy laatumaalien kauppa
27 Cedar St. Puh. 4-4485 Sudbury

TERVEHDYS CSJ:n SEITSEMÄNNELLE
LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
Port Arthurissa
Parhainta menestystä juhlan onnistumiselle
Toivottaa
V.- JA U.-SEURA ALERTS
SUDBURY ONTARIO

TERVEHDYKSEMME
SUDBURY P. & C. CO-OPERATIVE DAIRY LIMITED
231 SPRUCE STREET PUHELIN 6-6485

PARHAIMMAT ONNITTELUMME
Seitsemännelle Laulujuhlalle
JA MENESTYSTÄ OSANOTTAJILLE
KOSKI'S RADIO
RADIOITTEN KORJAAMO JA MYYMÄLÄ
Holloja ja y.m. taloustarpeita
98 Elm St. West
Sudbury Puhelin 6-6078

CSJ:n VANCOUVERIN OSASTON JÄSENISTÖ
lähettää palavan osanottotervehdyksensä järjestömme seitsemännelle LAULU- JA SOITTOJUHLAYLEISÖLLE sekä LEHTEMME LUKIJOILLE.
Mielellämme olisimme joukossanne suurella väellä. Juhlikaa ja nauttikaa juhlan suomasta nautinnosta!
Asiamme on yhteinen taistelussa rauhan ja kulttuurin rintamalla!
CSJ:n VANCOUVERIN OSASTO
Vancouver British Columbia

Onnittelumme CSJ:n seitsemännelle LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN WANUPIN OSASTO
JA
V.- JA U.-SEURA "VISA"
WANUP ONTARIO

TOIVOMME
7. Laulujuhlalle
PARHAINTA MENESTYSTÄ
J. T. Paquette & Sons LIMITED
SUOMALAISIA MYYJIÄ AINA KAUPASSAMME
"Sudburyn suurin miesten vaatetusliike"
84 Durham St. S. Puh. 6-6641 Sudbury

Tervehdys!

AUG. SAARI PARTURI

539 Simpson St.
Fort William Ont.

Juhlatervehdys!

W. C. LILLIE & CO.

111 N. May St.
Fort William Ont.

LABEL OF QUALITY FURS FOR OVER A QUARTER CENTURY

SÄÄSTÄKÄÄ RAHAA — Ostakaa turkistakkinne ainoastaan niistä liikkeistä, jotka itse tekevät ne.

PIENI KÄSIRAHA — HELPOT, ALHAISET MAKSUT — EI MITÄÄN KORKOMAKSUJA. Takkinne pidetään vapaasti SÄILÖSSÄ siksi kunnes haluatte sen.

DIAL 3-9841

141 SIMPSON ST. FORT WILLIAM, ONTARIO

Kaivoksesta teille Laatukolia, joka tyydyttää

James Murphy Coal Co.

FORT WILLIAM, ONTARIO

★ ★ ★

Heti saatavana Uusi varasto seuraavia laatuja:
GLEN ROGERS POCAHONTAS
OLGA POCAHONTAS
ELKHORN STOKER
GLEN ROGERS BRIKETTI
sekä
AMERICAN ANTHRACITE

PUHELIN 3-9507

"Polttakaa Murphyn kivihiiltä, se on parasta"

JUHLATERVEHDYS!

EMBASSY GRILL

"Parhain paikka kaupungissa"

★ ★ ★

400 VICTORIA AVE. FORT WILLIAM, ONTARIO

JUHLATERVEHDYS!

S. S. KRESGE & CO. LTD.

Nykyaikaisin ja monipuolisin liike

FORT WILLIAM ONTARIO

Vaclavske Namestilla

Helsingin Vapaan Sanan kirjeenvaihtaja kirjoittaa vappumielenosoituksesta Prahassa, jonka oheellisena julkaisemme:

Tänä vuonna valmistautui kansa Tshekkoslovakiassa viettämään vappua, työn ja rauhan suurta juhlapäivää totuttua juhlallisemmin. Kuudennenkymmenennen ensimmäisen kerran kokoontui nyt kansa punaisten lippujen alle perinteellisenä juhlapäivänään, ja viidennen kerran se nyt vietti sitä vapaana kapitalistisesta tai fasistisesta sorrosta.

Milloinkaan eivät liene vappuvalmistelut kysyneet niin paljon työtä ja touhua, milloinkaan ne eivät ole sivunneet jokaista työtätekevää kansalaista niin läheltä kuin nyt. Jo kauan ennen vappua järjestivät työntekijät sen kunniaksi työkilpailuja ja iskuviikkoja, joiden tulokset jo alkoivat näkyä maaliskuun tuotantonumeroissa. Suurille työtätekevien joukoille on selvinnyt aivan kouraantuntuvasti, että vain työ, jota tehdään nopeammin, paremmin, vie kansaa ja maata vankkumatta kohti parempia oloja ja lisääntyvää hyvinvointia.

Parina pyhäpäivänä ennen vappua "Kansallinen Rintama" suoritti suuren vappurynnistyksensä. Monimiljoonaisten jäsenjoukkojen voimalla, sillä kuuluvathan Kansalliseen Rintamaan kaikki suuret kansalaisjärjestöt, se kulki talosta taloon, perheestä perheeseen kutsuen kaikkia kansalaisia osallistumaan vappujuhlallisuuksiin. Ja kansa noudatti kutsua.

Jo vapunedellisenä lauantai-iltana alkoi ilonpito ja juhlinta. Kadut olivat mustanaan kansaa, kaikki olivat liikkeellä, jotka kynnelle kykenivät. Jokaisessa kaupunginosassa, aukiolla ja toreilla sinipuseroiset nuorisoliittolaiset pyörivät vinhasti piirileikeissään laulaen taistelulauluja ja kuolemattomia vanhoja kansansävelmiä. Lukuisilla vartavasten pystytetyillä lavoilla antoivat värikkäät kansantanssiyhtyeet parastaan, näyttelijät esiintyivät ja suositut koomikot naurattivat yleisöä aivan kyynelin saakka. Juhlinta ja ilonpito jatkui myöhään yöhön alkaakseen sunnuntai-iltapäivänä, vapun aattona ehtymättömällä voimalla uudelleen. Lukemattomat pienoisnukketeatterit esiintyivät kuorma-autojen lavoilla lapsille, jotka äiteineen olivat iltapäiväkävelyllä. Nuoriso aloitti uudelleen kansalliset piirileikkinsä, ja jokainen taitaa ja joihin lopulta myös jokainen osallistui. Älköön lukija kuitenkaan luulko, että kansainvälisyys olisi unohtunut — muutamat yhtyeet olivat opetelleet kiinalaisia [illegible] esiintyivät kansallisine ohjelmineen, neuvostolaulut kaikuivat ja tavalliset ihmiset hyppelivät nuorisoliittolaisten ja pioneerien mukana "jänis istui maassa..." Kaikissa kansanjuhlissa välttämättömät torvisoittokunnat eivät tietenkään puuttuneet nekään, muutamat jopa ajelivat pitkin kaupunkia liikennelaitoksen avonaisissa korjausvaunuissa. Kansanpoliisin pieni lentokone surisi yhtämittaa kaupungin yläpuolella pudottaen tuhansittain lentolehtisiä juhlivaan kansan vappujuhlia kutsuen kaikkia osallistumaan rauhan voimien suureen katselmukseen. "Tule sinäkin huomenna näyttämään, että tahdot taistella rauhan — isänmaan — ja sosialismin puolesta!" sanotaan lentolehtisessä lopuksi. Illan pimetessä kierteli toinen, suuri lentokone juhlavalaistuin kaupungin yläpuolella, siihen syttyivät vuorotellen suuri punainen tähti ja JS, Stalinin tai KG, presidentti Gottwaldin nimikirjaimet.

Vapunpäivän aamun valjettua kadut kaikuivat kiireisistä askeleista ihmisten rientäessä kokoontumispaikoilleen. Aurinko hymyili täydeltä terältä ja valkoiset poutapilvet purjehtivat pitkin taivaan sineä. Puutarhoissa kukkivat jo omenapuut ja Vaclavske Namestilla lehmusten tuoreet nahkeat lehdet kiiltelivät auringossa. Vappu, Prahan ensimmäinen helteinen kesäpäivä oli käsillä.

Vaclavske Namestille rakennetut juhlakorokkeet täyttyivät vähitellen ja tasan klo 8.30 Presidentti Gottwald saapui paikalle. Mahtavan kulkueen kärki marssi Vaclaveske Namestia alas sen päässä sijaitsevan hallituskorokkeen edustalle, Tshekkoslovakian ja Neuvostoliiton kansallishymnit kaikuivat ja presidentti Gottwald alkoi puheensa, jossa hän selvin yksinkertaisin vedon luonnehti kehitystä kuluneina vuosina ja erikoisesti viime vapusta lähtien. "Vuosi vuodelta on vappubilanssimme kunniakkaampi. Vuosi vuodelta on vappumme sentähden mahtavampi ja riemukkaampi. Ja näin tapahtuu vuosi vuodelta aina sen mukaisesti, miten määrätietoisen työmme tulokset kasvavat."

Presidentti kosketteli sitten tähänastisia saavutuksia eri elämänaloilla, hän totesi elintason nousseen, ravitsemustilanteen parantuneen, ensimmäiset menestykset maatalouden vähitellen siirtyessä korkeimpiin tuotantomuotoihin ja kirkkokysymyksen ratkaistuksi. "Aivan silmiemme edessä paranee valtiokoneistomme ja hallintomme toiminta, joka vetää yhä laajempia työtätekevien joukkoja, naisia ja nuorisoa, mukaan julkisten asiain hoitoon, toteuttaen siten elävässä elämässä kansandemokratiamme perusperiaatetta."

"Turhaan kallistelevat amerikkalaiset imperialistit aseitaan. Turhaan he huitovat kaikenlaisilla superpommeillaan. Turhaan heitä tukevat satelliittivaltioiden hallitsevat luokat. Turhaan mobilisoivat imperialistit kaikki pimeät voimat alkaen oikeistososialidemokraattisista hirviöistä, Vatikaanista. Titon koplaan, muihin vakoilijoihin ja aina kaikenlaista kansallisuutta oleviin emigranttirottiin saakka. Päivä päivältä kasvaa kansojen rauhanrintaman voima ja aktiivisuus sosialismin ja kansojen rauhallisen yhteistyön esitaistelijan, Neuvostoliiton johdolla. Päivältä voimistuu taistelu maailmanrauhan säilyttämiseksi ja naulaten sen häpeäpaaluun koko edistyksellisen ja rauhaarakastavan ihmiskunnan silmissä. Ja rauhan, kansanvallan ja sosialismin leirin voima, jonka uskollinen ja horjumaton osa valtiomme on, sen voima, toverit, on meidän. Siinä on turvamme. Se luo edellytykset sosialismin rauhalliselle ja nopealle rakentamiselle isänmaassamme."

Mahtavat suosionosoitukset ja eläköönhuudot keskeyttivät presidentti Gottwaldin puheen useissa kohdin, eikä niistä puheen päätyttyä ollut tulla loppua. Yhteisesti lauletun "Työn laulun" jälkeen alkoi sitten valtava kuusi ja puoli tuntia kestänyt vappukulkueen ohimarssi juhlavasti koristellulla Vaclavske Namestilla Tshekkoslovakian ja Neuvostoliiton lippujen jälkeen kulkueen kärjessä kannettiin kolmen metrin korkuisia Stalinin ja Gottwaldin kuvia, joita seurasi rivistö ammattiyhdistysliikkeen, kommunistisen puolueen ja nuorisoliiton lippuja, historialliset puolueliput omana rivistönään. Tämän jälkeen kannettiin jättiläismäistä vapun 1950 päätunnusta: "Rauhan, isänmaan ja sosialismin puolesta", suunnilleen puolentoistatuhannen hengen vahvuinen ryhmä eri alojen työläisiä, poliiseja ja sotilaita kantoi valtavaa viisivuotissuunnitelman merkkiä, sitten tuli 1,500 punaista lippua sen jälkeen 8,000 pioneeria punaisissa huiveissaan kantaen omatekoisia tunnuksiaan ja kilpiään, mm. suurta kukista valmistettua sydäntä, jonka keskeltä pieni tyttö ja poika kurkistivat, ja jossa oli teksti: "Me annamme sydämemme Gottwaldille!" Kaikkien nuorimpien pioneerien rivistössä nähtiin kyllä useita systemaattisesti poliiseja ja sotilaita hoivaamassa lapsia ja taluttamassa heitä kädestä, sillä vaikeatahan on pysyä järjestyksessä, sillä nähtiin lähes neljäkymmentä pientä vilkasta jalkaparia marssimassa rinnakkain. Jos joku sattui väsymään, otti kiltti poliisi pienokaisen hartioilleen ja kulkue eteni ehtymättömänä vyörynä. Pioneereja seurasi 1,000 rakennustyöläistä valkoisissa pukimissaan — tämä oli nyt kulkueen virallinen "kärki".

Ja sitten se vasta alkoi. Marssi työmaa toisensa perästä, Prahan kaikkien kahdenkymmenen kaupunginosan työtätekevät olivat jalkeilla. Heidän joukossaan marssi sotilaiden ryhmä, joista eräs kantoi tunnusta: "Me olemme työväenluokan nyrkki" Sinipuseroiset nuoret valkoisissa hameissa ja housuissa vilkuttivat presidentilleen tuhansin tuorein koivunoksin. Tekstiilityöläisten ensi rivin muodostivat mannekiinit, jotka esittelivät uusimpia työpukumalleja, näyttelijöiden edellä kulki kokonainen nukketeatteri. Rauhankyyhkysiä oli kymmeniä tuhansia ja mustapukuiset miehet kantoivat paareilla atomipommia hautaan. Taivaalla suriseva KG-muodostelmassa lentäviä lentokoneita kohti päästettiin tuhansia ilmapalloja lentoon ja jokaisen mukana lensi naruun kiinnitetty paperinen rauhankyyhkynen kohti korkeuksia. Kaikki ammattikunnat olivat edustettuina, leipurit tulivat leipineen ja kakkuineen, teurastajat lihakirveineen, kätilöt lastenvaunuineen ja vauvanukkineen, nokikolareista ja tarjoilijoista puhumattakaan. Toisen kaupunginosan lääkärit ja sairaahoitajattaret kantoivat suuria raunioiden kuvia, muistuttaen mieliin viime sodan kauhut. 70 miljoonaa kaatunutta syyttivät heidän julistuksistaan uuden sodan valmistelijoita.

Ylioppilailla oli tänäkin vuonna omat "tempauksensa", he marssivat professorit kärjessä monituhantisena joukkona kuljettaen mukanaan karne vaalihirviöitä ja pilakuvia. Heidän purevan poliittisen ivansa kohteina olivat Vatikaani, Ku-Klux-Klan, amerikkalaiset poliisit ja natsit, joita tänäkin päivänä varjelee Hitlerin henki valkoisessa yöpaidassa siivet selässä, ja tietenkin kaikkivoipa amerikan dollari.

Prahan vappukulkueessa marssi katsojen ohitse koko Tshekkoslovakian kansan elämä, sen työsaavutukset, suunnitelmat ja vilpitön rauhantahto. Sadan traktorin, rauhan hyökkäysvaunuiksi niitä täällä sanotaan, jyristessä ohitse päättyi tämä mahtava kansan mielenosoitus, kansan, joka taistelee rauhasta ja on varma voitostaan.

— Vuonna 1684 kuolleen Henrik Eerikinpoika Finnen väitetään olleen vanhimmaksi eläneen suomalaisen, jonka historia tuntee. Hänen sanotaan saavuttaneen 136 vuoden iän.

Thunder Bayn suom. väestö 44 pros. kaupunkilaisia

Ottawa. — Vuonna 1941 toimitetun Canadan viimeisimmän väenlaskun mukaan oli Thunder Bay-alueen 9,420 suomalaisesta asukkaasta 44 prosenttia eli 4,153 henkeä kaupunkilaisväestöä ja loput 56 prosenttia eli 5,267 henkeä maaseutuväestöä.

Kaupunkilaisväestöstä asui 2,943 Port Arthurissa, 884 Fort Williamissa ja 326 henkeä Geraldtonissa.

Maaseutuväestö jakaantui paikkakunnittain seuraavasti:

Conmee	189
Dawson Road	290
Dorion	17
Gillies	80
Gorham	502
Lybster	347
Nakina	11
Neebing	87
Nipigon	516
O'Connor	2
Oliver	210
Paipoonge	37
Pearson	161
Schreiber	48
Shuniah	610
Ware	379
Muualla	1,781

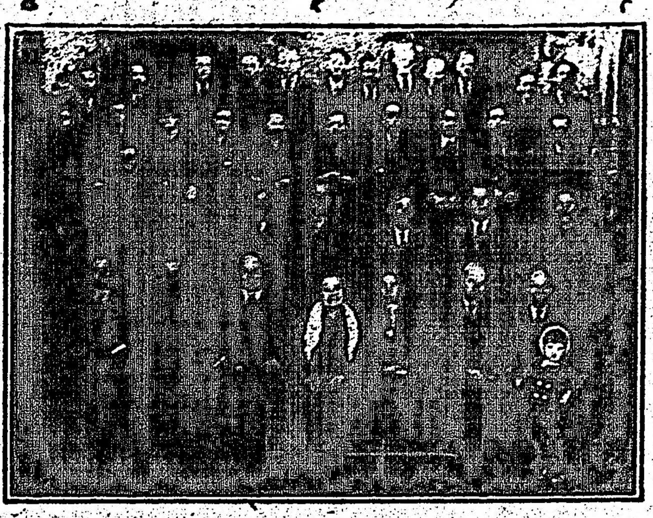

Jos Port Arthurin suomalaisilla ei olisi aktiivisesti toimivaa CSJ:n osastoa, niin heillä ei liioin olisi Kaiku-kuoroa eikä sen orgaaneja, ei omaa progressiivista näyttämöä, eikä sitä suurta työvoimamäärää, mitä tarvitaan juhlayleisön kaikenlaista palvelua varten. Työväen mitään kulttuurijärjestöä ei liioin rakenneta käden käänteessä. Se vaatii vuosikausia kestävää sitkeätä ja peräänantamatonta työtä. Ylläolevassa kuvassa nähdään "isäntäosastomme" CSJ:n Port Arthurin osaston varhaisempi kuva. Kuvassa nähtävät uranuurtajat, joista "Losojätkä" mainitsee toisessa yhteydessä, iloitsevat varmaan tämän suurenmoisen laulujuhlamme johdosta ja toivovat sydämensä pohjasta, että kymmenet ja sadat maanmiehemme liittyisivät CSJ:n riveihin, sen aktiivisiksi jäseniksi.

Tervetuloa . . .

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

he ensikädessä, että kysymys kahden yhteiskuntajärjestelmän rinnakkaisesta yhteistoiminnasta on rauhan perusehto. Ne, jotka kieltävät tämän, joutuvat asemaan, jossa sota tulee heille kiertämättömäksi.

Me edistysmieliset suomalaiset tuomitsemme sodan, sillä ei ratkaista mitään nykyhetken ristiriitoja. Me käsitämme, että kahden yhteiskuntajärjestelmän olemassaolo on mahdollinen ja ne voivat toimia yhdessä maailmassa.

Kun Canadan sodanlietsojat ja hallitukset uhraavat nyt atomi- ja vetypommisodan varusteluun yli 600 miljoonaa dollaria vuodessa, niin me asetamme kysymyksen: miksi ei niitä varoja käytetä Canadan luonnonrikkauksien kehittämiseen sen sijaan että Yhdysvaltain trustien sallitaan viedä ne pois maasta. Jos nyt pois viedyt luonnonrikkaudet ja raaka-aineet kehitettäisiin valmisteiksi entisissä tai sitä varten perustettavissa uusissa tehtaissa saataisiin siten lisää työskentelymahdollisuuksia sen sijaan että nykyinen politiikka on nyt jo johtanut jatkuvaan työttömyyteen. Kun Canada lopettaisi kylmän sodan lietsomisen, johtaisi se maan itsenäiseen ulkopolitiikkaan kun ryhdyttäisiin hankkimaan markkinoita Canadan tavaroille siellä missä halutaan käydä kauppaa tasavertaisuuden pohjalla. Esim. Kiinan kansantasavallassa avautuisi markkinat lukemattomille canadalaisille tuotteille ja ilman mitään Marshall-sopimuksen rajoituksia ja ehtoja.

Näinollen on Canadan suomalaisellekin kansalle välttämätöntä olla mukana toimivana voimana Canadan kansan rauhanliikkeessä. Me hyväksymme empimättä metsätyöläisten ja muiden unioiden vaatimuksn, että Ontarion hallituksen, joka on vuosikausia perinyt noin kymmenen miljoonaa dollaria kantorahoja maakunnan rahastoon, olisi pantava käyntiin sadan miljoonan dollarin ohjelma metsien istuttamista ja suojelemista varten. Siten turvattaisiin lastemme ja tulevien sukupolvien tulevaisuus. Me hyväksymme myöskin Labor-Progressive-puolueen esittämän suunnitelman Steep Rockin rautamalmin ottamisesta maakunnan käsiin — sen palauttamiseksi jälleen Ontarion ja Canadan kansalle. Sitä varten olisi perustettava maakunnan omistama yhtiö, joka ottaisi käsiinsä Steep Rockin rautarikkauksien kehittämisen ja hyväksi käyttämisen, mikä merkitsisi terästuotannon perustamista Järvienpäähän.

Yhtä johdonmukaisesti me kannatamme myöskin työväen taistelua parempien palkkojen ja työ- ja elämänolojen saavuttamiseksi. Me myös kannatamme vaatimusta kansan verotaakan huojentamiseksi siten että rikkailta porporatsioneilta otettaisiin 100 pjrosentin vero niistä ylimääräisistä voitoista, jotka ne kahmivat työväen äärimmäisen riiston kautta. Me tuemme edelleen Farmers Co-op. Marketing Associationin taistelua suuremman osuuden saamiseksi farmareille puutavaroistaan ja muista farmituotteistaan. Me yhdymme työläisten ja farmarien osuustoimintajärjestöjen painostusliikkeeseen, että hallitus saataisiin omaksumaan vastuumalaisuuden ja myötämään rahallista apua karjanrehun, koneiston ja yleisen palveluksen varaamiseksi farmareille.

Me käsitämme, että tällaiset toimenpiteet auttavat kansan ostokyvyn lisäämistä, demokraattisen edistyksen vapautta ja rauhan turvaamista, jotka vuorostaan luovat perusteet valistus- ja kulttuurielämän edistämiselle, jossa suomalaiset laulajat, soittajat, näyttelijät ja urheilijat voivat toiminnallaan kantaa kortensa Canadan kansan kulttuurin korkeammalle kehittämiseksi.

YHTÄ HIENOA

Ranskanlainen rouva keskustelee miehisen ruotsalaisen pöytänaapurinsa kanssa. Hän kysyy:

— Olen kuullut, ettei Ruotsissa käytetä paljonkaan hajuvesiä. Mitä teillä on sen sijasta?

— Kylpyhuone.

Tervehdys!

WHITE LUNCH
FISH AND CHIPS SHOP

Fish and Chips aina valmiina ulos vietäväksi varten

Puhelin 3-3651
117 N. Syndicate Ave.
Fort William, Ontario

Tervehdys!

SIMPSON HOTEL

Fort William Ont.

Tervehdys!

ROMANO'S HARDWARE

620 Simpson St.
Fort William, Ontario

RAKENTAJIEN TARVIKKEITA
URHEILUVÄLINEITÄ
MAALEJA Y.M.

Puhelin 2-4214

Tervehdys!

BUSINESS SUPPLY COMPANY

W. J. Strachan, omistaja

KONTTORI- JA LIIKEKALUSTOJA
LIIKELOMAKKEITA

Puhelin 3-8431
113 S. May St.
Fort William, Ont.

Juhlatervehdys!

PHILPOT, DURE AND DELGATY

- Vakuutuksia
- Lainoja
- KIINTEIMISTÖJÄ

107 N. MAY ST.
FORT WILLIAM, ONT.

Tervehdys!

T. & M. CAFETERIA

Puhelin 3-3313
145 Simpson St.
Fort William, Ont.

Juhlatervehdys

F. L. MOORE COAL CO. LTD.

526 Simpson St.
Fort William Ont.

KIVIHIILTÄ
KOKSIA
POLTTOPUITA

Lämmityslaitteita
puhdistetaan

Dial 3-6613

Juhlatervehdys!

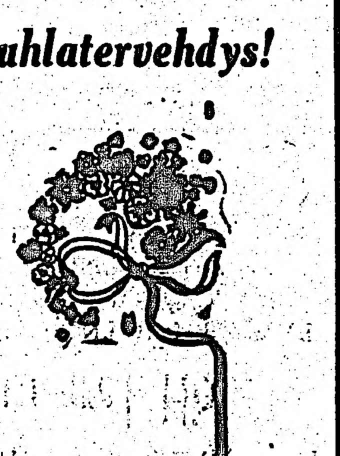

Jenken's and Son Funeral Home

HAUTAANTOIMITTAJAT

Puhelin 3-3433
226 S. Syndicate Ave.
Fort William, Ont.

Onnea ja menestystä

LAULUJUHLALLE!

Toivottaa

KYYNY JEWELLERS

(CPR:n kellon tarkastajat)

RAUTATIEKELLOJA VARASTOSSA.

TIMANTTEJA
KORUJA
KORJAUKSIA

DIAL 2-4664
305 SIMPSON ST.
FORT WILLIAM, ONT.

Juhlatervehdys!

FRANK WENZELL

VAATETUSLIIKE

619 Simpson St.
Fort William Ont.

Tervehdys!

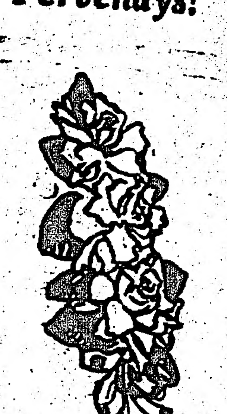

ORPHEUM GRILL

Hyvät ateriat

Puhelin 3-9041
712 VICTORIA AVE.
FORT WILLIAM, ONT.

Juhlatervehdys!

SEVEN-UP BOTTLING COMPANY

Dial 2-2512
131 N. Archibald St.
Fort William, Ont.

Juhlatervehdys!

WHITE'S DRUG STORE

Victoria Ave. at May St.
Fort William, Ont.

Teidän ystävällinen Rexall Drug Store

DIAL 3-9543

JUHLATERVEHDYS!

ST. PAUL CAFE

"Parempi ruoka, parempi keittömenetelmä"

241 SIMPSON STREET FORT WILLIAM, ONTARIO